భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అర్జున ఉవాచ:

1. జ్యాయసీ చేత్కర్మణస్తే మతా బుద్ధిర్జనార్దన |
తత్కిం కర్మణి ఘోరే మాం నియోజయసి కేశవ || ||

ఓ కేశవా! నీవుచెప్పిన దానిని బట్టి కర్మకంటే జ్ఞానమే మంచిది ఆనేది నీ మతం అని తెలుసుకున్నాను. అలాగైతే నన్ను ఈ భయంకరమైన, హింసతో కూడిన, సర్వనాశన హేతువైన, ఈ యుద్ధం చేయమని నన్ను ఎందుకు పురికొల్పుతున్నావు? అని అడిగాడు అర్జునుడు.

ఇప్పటి దాకా పరమాత్మ జ్ఞానయోగం గురించి చెప్పాడు. అదే మంచిది అని అభిప్రాయపడ్డాడు. కర్మకంటే జ్ఞానము గొప్పది అన్న కృష్ణుడు నన్ను యుద్ధం చేయమని ఎందుకు వినియోగిస్తున్నాడు అని ఆర్జునుని సందేహము. అర్జునుడు ఇలాంటి ప్రశ్న వేస్తాడు ఆని అనుకోలేదు కృష్ణుడు. ఇప్పటి దాకా కృష్ణుడు అర్జునుడికి ఆత్మతత్వము, జ్ఞానబోధ గురించి చెబుతూ, అక్కడక్కడ కర్మయోగం గురించి కూడా చెప్పాడు. అంటే అటు ఇటు జ్ఞానము మధ్యలో కర్మగురించి చెప్పాడు. అర్జునుడికి కాస్త అర్థం అయి ఉంటుంది అని అనుకొని కొంచెం ఉపిరి తీసుకుందాము అని ఆనుకకునే లోపల అర్జునుడు బాణం లాంటి ప్రశ్న సంధించాడు. కృష్ణుడు ఇంత విశధంగా, వివరంగా, చెప్పినా అర్జునుడికి ఇటువంటి సందేహం తలెత్తింది అంటే అర్జునుడు సరిగా వివలేదు, ఒకవేళ విన్నా దానిని సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు అని అనుకోవచ్చు, లేకపోతే కృష్ణుడు చెప్పిన కర్మ సంబంధమైన విషయాలు అర్జునుడికి ఇష్టం లేరపోవచ్చు ఎందుకంటే అర్జునుడు ఎప్పుడెప్పుడు యుద్ధం చేయడం మానేద్దామా అని ఆలోచిస్తున్నాడు. అటువంటప్పుడు యుద్ధం చెయ్యి అన్న కృష్ణుడి మాటలు అర్జునుడి చెవికి ఎక్కలేదు. అందుకని జ్ఞానయోగమును, కర్మను ఒకదానితో ఒకటి పోలుస్తున్నాడు.

రెండు వస్తువులను పోల్చాలంటే ఆ రేండు వస్తువులు సమాన ధర్మములు కలిగి ఉండాలి. ఇక్కడ జ్ఞానము వేరు కర్మవేరు. కర్మవల్ల జ్ఞానం కలుగుతుంది. కర్మలను ఆచరించడం జ్ఞానం సంపాదించడానికి తొలిమెట్టు. ఇది సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు అర్జునుడు. జనార్ధనా! అంటే సమస్త జనులు తమ కోరికలు తీరడానికి ఎవరిని ఆశ్రయిస్తారో, యాచిస్తారో, ప్రార్థిస్తారో, అతనే జనార్ధనుడు.

రెండవ అధ్యాయంలో కృష్ణుడు జ్ఞానం గురించి అద్భుతంగా చెప్పాడు. స్థితప్రజ్ఞుడి గురించి కూడా చెప్పాడు అటువంటి వాడు తుదకు బహ్మానిర్వాణం పొందుతాడు అనికూడా అన్నాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అంతే కాదు జ్ఞానం కలిగి ఉండటమే అన్ని దు:ఖములకు అంతము అనీ, జ్ఞానం ఉంటే దు:ఖము ఉండదు అనీ, జ్ఞానమే అన్ని దుఃఖములకు పరిష్కారము అనీ, అన్నాడు. మధ్యలో ఒక సారి కర్మను గురించి కర్మ నిస్టను గురించి చెప్పాడు. అంటే ఈ కర్మయోగము మధ్యలో ఇరుక్కుపోయింది. ఇప్పుడు జ్ఞానం గొప్పదా, కర్మ గొప్పదా అనే సందేహం కలిగింది అర్జునుడికి ఎటూ యుద్ధం చేయడం అర్జునుడికి ఇష్టం లేదు కాబట్టి ఈ సాకుతో తప్పించుకోవచ్చని ఈ పశ్న అడిగాడు.

కృష్ణా! నువ్వు నన్ను చాలా తికమక పటించకు. ఒక పక్క జ్ఞానం అన్నిటికన్నా గొప్పది అని చే మరలా ఈ పాపపు కర్మ అయిన యుద్ధం చేయమని నన్ను ఎందుకు పురికొల్పుతున్నావు. ఇదేం బాగాలేదు అని అన్నాడు. నిజానికి కృష్ణుడు చాలా స్పష్టంగా చెప్పాడు. కాని అర్జునుడి మనసులో యుద్ధం వలన అనేక అనర్థాలు కలుగుతాయి కాబట్టి యుద్ధం మానెయ్యాలని ఉంది. అందుకే తనకు అనుకూలమైన జ్ఞానయోగం మాత్రమే తీసుకున్నాడు. అందుకనే ఈ ప్రశ్నవేసాడు.

కృష్ణుడు చెప్పింది ఏమిటంటే జ్ఞానయోగల పోందడానికి కర్మయోగము ఒక సాధనము అని చెప్పాడు కానీ ఒకదానితో ఒకటి పోల్చలేదు. ఇక్కడ అర్జునుడు జ్ఞానయోగం కర్మయోగము ఒకదానితో ఒకటి పోల్చుకుంటున్నాడు. అదీ అర్జునుడు చేస్తున్న పొరపాటు. ఒక వస్తువు మరొక వస్తువును కంపేర్ చెయ్యాలంటే రెండు వస్తువులకు కొన్ని సమాన లక్షణాలు ఉండాలి. ఇక్కడ జ్ఞానం వేరు కర్మ వేరు. ఎలా పోలుస్తాడు. అది అర్జునుడికి అర్థం కాలేదు. కృష్ణుడు. చెప్పింది ఏమిటుటే.. .'బాబూ ముందు నువ్వు నిష్కామ కర్మ చేయడం అలవాటు చేసుతో దానితో మనస్సు, ఇంద్రియములు నీ అధీనంలో ఉంటాయి. చిత్త శుద్ధి వస్తుంది. తరువాత జ్ఞానం కలుగుతుంది. అప్పుడు నువ్వు స్థితప్రజ్ఞుడి అవుతావు' అని చేప్పాడు. ఇది అర్థం కాక అర్జునుడు ఈ సందేహం లేవదీసాడు.

ఈ లక్షణం మనలో చాలా మందికి ఉంది. అర్జునుడు రెండింటినీ ఒకదానితో ఒకటి పోలుస్తున్నాడు.... ఉదాహరణకు చెయ్యికడుక్కొని భోజనం చేయి అన్నామనుకోండి. చెయ్యికడుక్కుంటే చేతులు శుభ్రపడతాయి. అప్పుడు భోజనం చేయడానికి ఆనుకూలంగా ఉంటాయి.. ఆలాగే కర్మల వలన మనసు నిర్మలం అవుతుంది. అప్పుడు జ్ఞానం సంపాదించడానికి అర్హత వస్తుంది. ఇదీ కృష్ణుడు చెప్పింది. ఇది సరిగా అర్థం చేసుకోలేని అర్జునుడు ఈ సందేపాము లేవనెత్తాడు.

సాధారణంగా మనము మన మనసుకు ఏది నచ్చుతుందో దానినే వింటాము. దానిని మనకు అన్వయం చుసుకుంటాము. ఇతరములు మంచివి అయినా వాటి గురించి పట్టించుకోము. అందుకే వినేటప్పుడు జాగ్రత్తగా శ్రద్ధగా వినాలి, అన్నిటినీ సమబుద్ధితో స్వీకరించాలి. అని అంటారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనకు అనుకూలమైన మాటలు విని, దానికి మన అరకొర జ్ఞానమును జోడించి దానిని మనకు అన్వయించుకుంటే అది దుష్పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది.

2.. వ్యామిశ్రేణేవ వాక్యేన బుద్ధిం మోహయసీవ మే |
తదేకం వద నిశ్చిత్య యేన శ్రేయోఽహమాప్నుయామ్ || ||

కృష్ణా! నీ మాటలు అన్నీ చాలా తికమకగా ఉన్నాయి. నీ మాటలతో నా బుద్ధి ఒక విధమైన భ్రమకు లోనవుతూ ఉంది. కాబట్టి ఏదో ఒక మార్గం చెప్పు, జ్ఞానం సంపాదించడానికి గురుకులానికి వెళ్లమంటావా లేక కర్మ మార్గం అనుసరించి యుద్ధం చేయమంటావా! ఏదో ఒకటి ముందు నువ్వు నిశ్చయం చేసుకొని తరువాత నాకు చెప్పు. అని అడిగాడు.

స్వామీ! నేను ఇప్పటికే చాలా తికమకగా గా ఉన్నాను. నీవు చెప్పిన ఒకదానితో ఒకటిసంబంధంలేని మాటల వలన ఇంకా తికమకగా అయ్యాను. మీరు తికమకగా చేసారనికాదు. మీ మాటలు నాకు అలా అనిపించాయి. కాబట్టి ముందు ఏదో ఒక మార్గము మీరు నిశ్చయం చేసుకొని, నాకు ఏది శ్రేయస్సు కలుగజేస్తుందో నాకు ఏది మనశ్శాంతిని ఇస్తుందో, ఆ మాటలు నాకు చెప్పండి. అంతే కానీ ఏదో ఒకటి నన్ను నిశ్చయం చేసుకోమని మాత్రం చెప్పకండి. మీరు చెప్పింది ఆచరించడమే నాకు తెలుసు కానీ రెండింటి మధ్య మంచి చెడులను నిర్ధారించడం నాకు తెలియదు. కాబట్టి నాకు ఏది మంచిదో మీరే నిశ్చయం చేసుకొని నాకు తెలపండి. అని అన్నాడు అర్జునుడు.

అర్జునుడు ఇలా అడిగినా కృష్ణుడు ఏ మాత్రం కోపం తెచ్చుకోలేదు. తనను తా సమర్థించుకోలేదు. ఒక సారి చెప్పాను కదా ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి అని విసుక్కోలేదు. అర్జునుడికి నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నించాడు. అందుకే ఆయన జగద్గురువు అయ్యాడు. గురువులందరికీ మార్గదర్శకుడయ్యాడు. భగవానుడు అర్జునుడికి రెండవ అధ్యాయంలో క్లుప్తంగా చెప్పిన కర్మయోగానికి పూర్తి వివరణ మూడవ అధ్యాయంలో ఇస్తున్నాడు.

3. లోకేఽస్మింద్వివిధా నిష్ఠా పురా ప్రోక్తా మయానఘ |
జ్ఞానయోగేన సాంఖ్యానాం కర్మయోగేన యోగినామ్ || ||

ఓ అర్జునా! ఈ లోకంలో రెండు నిష్టలు అనగా జీవన విధానములు ఉన్నాయని నీకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను కదా! సాంఖ్యయోగులు అంటే జ్ఞానయోగులకు సాంఖ్యయోగము,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

సాధారణ యోగము అభ్యసించేవారికి కర్మయోగము నిర్దేశింపబడ్డాయి. ఎవరెవరు ఏయే యోగము నందు ఆసక్తి ఉందో వారు ఆయాయోగములను అనుసరించవచ్చు.అంటే జీవుల మనస్తత్వములను బట్టి, రెండు మర్గాలను నిర్దేశించాడు పరమత్మ అందరికీ ఒకే మార్గం చూపడం హిందూదర్మంలో లేదు. ఎవరికి తోచిన మార్గము వారు అనుసరించవచ్చు. కొంత మందికి తత్వవిచారణ మీద ఆసక్తి ఉంటుంది. వారికి సాఖ్యయోగము నిర్దేశించారు. మరి కొందరు కర్మలు చేయడానికే అసక్తి చూపుతుంటారు. వారికి జ్ఞానము ఓ పట్టాన బోధ పడదు. అటువంటి వారికి కర్మయోగము నిర్దేశించారు. అలాకాకుండా బలవంతంగా ఏదో ఒక యోగము అందరి మీదా రుద్దితే, అది వారికి అర్థం కాకపోవచ్చు లేదా అసలు ఆచరించకుండా మానవచ్చు అందుకని పరమాత్మ ఎవరెవరికి ఇష్టము, ఆనుసరణీయము అయిన యోగములను వారివారికి ఉపదేశించాడు.

ఇక్కడి నుండి చెప్పబోయే శ్లోకాలలో వేదాలలో, ఉపనిషత్తులలో అక్కడక్కడ ఉన్న విషయాలన్నీ ఒకచోటికి తెచ్చి క్రోడీకరించి మనకు ఈ అధ్యాయంలో అందించాడు వ్యాసుడు. వేదము అంటే తెలుసుకోతగినది. తెలియజేసేది. ఎవరు ఎవరికి తెలియజేస్తారు? తెలియని వాడికి తెలిసిన వారు తెలియజేస్తారు. కాబట్టి మనకు ఏమీ తెలియదు అనే భావనతో వేదం మొదలవుతుంది. ఈ వేదం కూడా రెండు భాగాలుగా విభజింపబడింది. పూర్వభాగము అంతా దేవతలను స్తోత్రములు చేయడంతో పాటు, యజ్ఞయాగాదులు గురించి చెప్పారు. ఉత్తర భాగంలో ఆత్మ జ్ఞానం, పరమాత్మ స్వరూపం గురించి చెప్పారు. మనకు ఆత్మజ్ఞానం గురించి తెలియదు కాబట్టి, దానిని మనకు తెలియజేస్తుంది వేదము. కాబట్టి ఆత్మజ్ఞానం తెలుసుకునే ముందు కర్మ ఎలా చెయ్యాలో తెలుసుకోవాలి. ఇది మామూలు వాళ్ల విషయం. కొంతమంది ఈ కర్మ యోగమును అంతకు ముందే దాటిన వాళ్లు ఉంటారు. వారు సరాసరి జ్ఞానయోగానికి వెళ్లవచ్చు భోజనం చేసే ముందు కాళ్లు చేతులు శుభ్రంగా కడుక్కోవాలి అనేది జీవన విధానము. కొంత మందికి కాళ్లు చేతులు ఎల్లవ్వుడు శుభ్రంగానే ఉంటాయి. వారు నేరుగా భోజనం చేయవచ్చు. అలాగే ఆత్మజ్ఞానం తెలియని వారు మొదట కర్మయోగంతో మొదలుపెట్టి మనసు, ఇంద్రియములు శుద్ధి అయిన తరువాత జ్ఞానయోగమునకు వెళ్లవచ్చు మరి కొంత మంది పూర్వజన్మ వాస్మనలనుబట్టి జ్ఞానవంతులుగానే పుడతారు. వారు అంతకు ముందు జన్మలలో కర్మయోగం అవలంజించి, పరిశుద్ధులై ఉంటారు. అటువంటి వారు మరలా కర్మయోగంతో మొదలు పెట్టనవసరం లేదు. నేరుగా జ్ఞానయోగముతో ప్రారంభించవచ్చు. కాబట్టి ఈ లోకలలో రెండు విధములైన జీవిత విధానములు అంటే నిష్టలు ప్రతిపాదించబడ్డాయి అని పరమాత్మ చెబుతున్నాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అస్మిన్ లోకే. అంటే ఈ లోకము నందు, ద్వివిధా నిష్టా అంటే రెండు రకములైన నిష్ఠలు, అంటే జీవన విధానాలు, పురా, పోక్తా.. అంటే ఈ విషయం నీకు ఇంతకు ముందే చెప్తాను. గుర్తుకు తెచ్చుకో. ఇందులో మరియొక అర్ధం కూడా ఉంది. అత్యంత పురాతనంగా ఈ విషయం నా చేత ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులకు చెప్పబడింది. కాలానుగుణంగా వారు మరిచిపోయారు కాలట్టి మరలా చెబుతున్నాను అని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

కాబట్టి రెండూ నిష్ఠలూ సరి అయినవే. ఈ రెండు నిష్ఠలలో ఒకటి కర్మయోగము. ఇది యోగులకు పరిమితము అయింది. దీనినే ప్రపంచంలో క్రియాశీలకంగా ఉండే విధానము. దీనినే ప్రత్తి మార్గము అని కూడా అంటారు. అంటే ప్రాపంలచికవిషయములలో ఉండటల. అర్థము కామము వీటి కోసం ప్రయత్నించడం. రెండవ విధానము జ్ఞాన యోగము. మీరికి ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి ఉండదు. ఎల్లప్పుడూ మనసును ఆత్మతో ఆనుసంధానం చేసి, ఆత్మజ్ఞానం కొరకు ప్రయత్నిస్తుంటారు. ఇది సాంఖ్యయోగులకు పరిమితమైనది. దీనిని నివృత్తి మార్గము అంటారు. ఎందుకంటే వీరు ఇదివరకే ప్రకృత్తి మార్గాన్ని దాటారు. అటువంటి వారికి ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛలలో ఎటువంటి ఆసక్తి ఉండదు. నిర్లిప్తంగా ఉంటారు. దేని గురించి పట్టించుకోరు. ఆత్మగురించి ఆలోచిస్తుంటారు.

ఈ రెండింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని జీవన విధానములను రెండు విధములుగా విభజించవచ్చు మొదటిది గృహస్థుగా ఉండి, నిష్కామ కర్మలు చేస్తూ, కర్మఫలముల మీద ఎటువంటి ఆసక్తి లేకుండా, మనసును శుభ్రం చేసుకొని, తరువాత వానప్రస్థమునకు వెళ్లి చివరకు నన్యానము స్వీకరించి, ముక్తిని పొందడం. దీనిని ప్రకృత్తి మార్గము అని ఆనవచ్చు. ఆ రోజుల్లో అయితే గృహస్థాశమం కాగానే, కొడుకులకు బాధ్యతలు అప్పగించి, వానవేస్థమునకు అంటే అడవులకు పోవడం తుదకు సన్యాసం స్వీకరించడం జరిగేది. దానిని ఈ రోజులకు అన్వీచుకుంటే, ఉద్యోగస్థులు కానీ, వ్యాపారవేత్తలు కానీ, రాజకీయ నాయకులు కానీ, *60* ఏళ్లు నిండగానే తమతమ వృత్తుల నుండి రిటైర్ ఆయి, ప్రపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తిని, అర్ణ కామములను వదిలిపెట్టాలి(మనకు ఈ విషయాన్ని గుర్తు చేయడానికే షష్ఠిపూర్తి మహొత్సవం ఏర్పాటు చేసారు.)

దైవధ్యానం, పూజలు, ప్రతాలు చేయాలి. ప్రాపంచిక విషయాలలో ఆసక్తి వదిలిపెట్టాలి. వికృత్తి మార్గాన్ని అవలంబించలి. మోక్షానికి బాటలు వేసుకోవాలి, కాని ఈ రోజులో ఆ పని ఎవరూ చేయరు, చేయడం లేదు. కొడుకులు, కూతుళ్లు, మనుమళ్లు, మనుమరాళ్లు వాళ్ల కోసం కూడా సంపాదించడం, వారికి సేవలు చేయడం, వారందరూ బయటకు షికార్లకు పోగానే, ఇంటికి కాపలాగా ఉండటం, వారు ఏమి చేసినా ఏమీ అనలేక మనసులోనే కుమిలిపోవడం, తన మాట ఎవరూ వినడం లేదని లేక పెద్దగా అరిచి బిపి పెంచుకోవడం, వీటితోనే సరి పోతుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

(రిటైర్ మెంట్ తరువాత కూడా ఉద్యోగాలు చేసి సంపాదించే వాళ్లను మనం చూస్తూనే ఉన్నాము.) ఇంక వానప్రస్థము సన్యాసము ఎక్కడ. జీవితంలో ప్రశాంతత ఎక్కడో కాబట్టి 60 తరువాత గృహస్తుగానే ఉండి ప్రకృత్తి మార్గము అవలంబించాలి. అన్నిటినీ వదిలెయ్యాలి. అంటే అడవులకు పోకుండా కాషాయములుకట్టకుండా, ప్రకృత్తి మార్గము అవలంబించడం అన్నమాట. అంటే ప్రాపంచిక విషయాలలో తిరుగుతూ కూడా అంటీ ముట్టనట్టు ఉండటం తామరాకు మీద నీటిబొట్టు మాదిరి ప్రపంచంలో వ్యవహరించడం.

ఇంక రెండవ మార్గము..ప్రకృత్తీతి మార్గము.

బహ్మచర్యము తరువాత గృహస్థ ఆశమములోకి వానవస్థములోకి పోకుండా నేరుగా సన్యసించడం. ఇటువంటి వారు గత జన్మలలోనే ప్రకృత్తి మార్గంలో ఉండి, తమ ఆత్మలను పరిశుద్ధం చేసుకున్న వారు. అటువంటి వారికి తిరిగి గృహస్థ ఆశ్రమంతో పనిలేదు ఈ విధంగా ప్రకృత్తి మార్గంలోఉన్న సన్మాసి ప్రాపంచిక విషయములలో ఉండకూడదు. పట్టణములలోకి రాకూడదు దేవాలయములలోనే ఉండాలి. ఇవి సన్యాసి మార్గములు.

ఇదే విషయాన్ని కృష్ణుడు మానవులు ఆచరించ వలసిన రెండు నిష్టలుగా చెప్పాడు. ఒకటి జ్ఞానయోగము సాంఖ్యయోగులకు, అంటే జ్ఞానముతో అనుసంధానింప బడ్డవారు. ఎవరైతే జ్ఞానము కావాలని కోరుకుంటారో, ఎవరుజ్ఞానము నందు రతులై ఉంటారో, ఎవరైతే సన్యాసము పుచ్చుకుంటారో, వారికి సాంఖ్యము చెప్పబడింది. దానిని ప్రకృత్తి మార్గము అని పైనచెప్పుకున్నాము. రెండు కర్మయోగము యోగులకు చెప్పబడింది. యోగులు అంటే కర్మచేయదగిన వారు. కర్మలతో అనుసంధానింపబడ్డవారు. వీరింకా జ్ఞాన సాధనకు అర్హత సంపాబదించలేదు. ముందు కర్మలు చేసి తరువాత జ్ఞానులు కావాలి. వీరికి దనము మీద, కోరికల మీద ఆసక్తి పూర్తిగా పోదు. మనసు అటువైవు లాగుతూ ఉంటుంది. వారికికర్మయోగం చెప్పబడింది. నిష్కామంగా కర్మలు చేయడం, శాస్త్ర శ్రవణం, ఇంద్రియనిగ్రహం మనోనిగ్రహం ఇలా పైపైకి ఎదగాలి. దీని తరువాత కర్మయోగము అవశ్యకత గురించి చెబుతున్నాడు పరమాత్మ.

4. న కర్మణామనారంభాన్నైష్కర్మ్యం పురుషోఽశ్నుతే |
న చ సంన్యసనాదేవ సిద్ధిం సమధిగచ్ఛతి || ||

పురుషుడు కర్మలు చేయకుండా అతనికి నైష్కర్య సిద్ధి, ఆత్మ జ్ఞానములభించదు. అతనికి జ్ఞానముకూడా కలుగదు. కేవలం కర్మసన్మాసము వలన ఆత్మ జ్ఞానము, మోక్షసిద్ధి కలుగదు. కాబట్టి కర్మలుచేయడం ప్రతి మానవునికీ ఆవశ్యకము.

అమరనాథ అమర
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ప్రతి వాడూ తనకు విధింపబడిన కర్మలు చేయాలి. లేకపోతే అతనికి చిత్తశుద్ధి కలుగదు. కర్మలను వదిలిపెట్టి కేవలం జ్ఞాన మార్గమును అవలంబించినా ప్రయోజనము లేదు. కర్మలు చేయకపోవడం వలన జ్ఞాన సిద్ధి కలుగదు. మోక్షము లభించదు. నిష్కామ కర్మలు చేస్తూ మనస్సును పరిశుద్ధం చేసుకోవాలి. అప్పుడు శాస్త్రజ్ఞానము సంపాదించాలి. తరువాత మెక్షం కొరకు ప్రయత్నించాలి కాలట్టి కేవలం కర్మలు వదిలిపెట్టి సన్యాసిగా మారి, సోమరిగా ఉన్నందు వలన ప్రయోజనము లేదు.

ప్రతి వాడూ తనకు విధింప బడిన కర్మలుచేయాలి కానీ ఆ కర్మలను ధర్మంగా, నిష్కామంగా చేయాలి. శ్రద్ధతో చేయాలి. అటువంటి ఆసక్తితో చేయకూడదు. అంటే ఈ పని నేనే చేయాలి, నా వలననే ఈ పని అవుతుంది, ఈ పనిచేస్తే నాకు ఇంత లాభం వస్తుంది అనే చింత ఉండకూడదు. అప్పుడే చిత్తశుద్ధి కలుగుతుంది. మనసు నిర్మలంగా లేకపోతే చిత్తము పరిశుద్ధంగా లేకపోతే జ్ఞానము వంటబట్టదు. జ్ఞానము లేకపోతే మోక్షము లభించదు. కాబట్టి ప్రతి మానవుడు మొదట కర్మయోగముతోనే మొదలుపెట్టాలి. కర్మలు వదిలిపెట్టి సోమరులుగా ఉన్నందు వలన ప్రయోజనము లేదు. అటువంటి వారు ఇటు ప్రపంచానికి అంటే సమాజానికి పనికి రారు. అటు మోక్షమునకు పనికి రారు. రెండింటికి చెడ్డ రేవడ లాగా తయారవుతారు.

ప్రతి మానవుడు సత్య, రజన్, తమో గుణములు అనే మూడుగుణములతో పుడతాడు. కాని కొందరిలో రజస్తమోగుణములు ఎక్కువగా ఉంటాయి. అటువంటి వారికి, నిష్కామ కర్మలు అచరించి నందువలన రోజోగుణము, తమోగుణము నుండి నెమ్మది నెమ్మదిగా సత్వగుణము అలవడుతుంది. అక్కడి నుండి పరమాత్మ లక్షణమైన శుద్ధ సత్వగుణము అలవడుతుంది. అదే మోక్షమునకు మార్గము. కాబట్టి పతి మానవునికి కర్మాచరణ చాలా ముఖ్యమైనది. కర్మలు చేసావా, విడిచిపెట్టావా అన్నది ముఖ్యం కాదు. నీ మనసు పరిశుద్ధం అయినదా లేదా అన్నది ముఖ్యము. అప్పుడు జ్ఞానము సంపాబంచడానికి అర్హత లభిస్తుంది. కాబట్టి ప్రతి మానవుడు తనకు విధించబడిన

ఈ శ్లోకంలో అనారంభాత్ అంటే ఏ కర్మనూ ఆరంభించకుండా ఉంటే అని అర్థం. అంటే ఏ పనీ చేయకుండా సోమరిగా ఉంటే అని భావము. అంటే చేయవలసిన పని చేయకుండా చిత్తశుద్ధితో చేయకుండా, శాస్త్రములలో చెప్పబడిన వాక్యములను అడ్డుపెట్టుకొని అంతా భగవంతుడే చూసుకుంటాడు నేనేం చేయక్కరలేదు అంటూ వేదాంతాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని పనిదొంగ అవుతాడో వాడికి ఈ లోకంలో సుఖం ఉండదు. పరలోకంలో మోక్షమూ రాదు. అతడు నైష్యర్య స్థితి అంటే స్థితప్రజ్ఞడి స్థితి పొంద లేడు. కాబట్టి కేవలం కాషాయగుడ్డలు కట్టి సన్యాసము స్వీకరించినంత మాత్రన, ప్రయోజనము లేదు. జ్ఞానము రాదు. మోక్షము లభించదు అని పరమాత్మ అర్జునుడికి ఉపదేశించాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

కర్మలను చేయకకుండా వదిలిపెట్టి నంత మాత్రాన, కేవలం శాస్త్రములు చదివినంత మాత్రన ఎవరికీ సిద్ధి లభించదు. కర్మలను వదిలిపెట్టడం మంచిది కాదు. చెయ్యవలసిన కర్మలు అంటే కర్తవ్య కర్మలను చేస్తూ ఆత్మతత్వమును తెలుసుకోవాలి కానీ అన్నిటినీ వదిలిపెట్టె ముక్కుమూసుకొని కూర్చుంటే, కర్మలను వదిలి పారిపోతే కుదరదు. ధ్యానంలో కూర్చున్నా శరీరం ఇక్కడే ఉంటుంది. మనసు ఎటోవెళ్లి పోతుంది. నిష్టకుదరదు. అంతేకాదు ఏ కర్మను ఆరుభించకుండా, ఏ కర్మను ఆచరించకుండా, సోమరిగా కుర్చులటే, ఏ పనీ చేయలేడు. అంతేకాదు, తరువాతి స్థితి అయిన విన్యత్తి మార్గమును కూడా చేరుకోలేడు. (కాషాయాలు ధరించి, స్వామీజీలుగా ఉంటూ, పాదపూజలకు, ప్రవచనాలకూ రేట్లుపెట్టి ధనం సంపాదిస్తూ, అనేక విమర్శలకు గురి అవుతున్న నేటి సన్యాసుల గురించి చెప్పేదేముంది. మీరే ఆలోచించుకోవాలి.)

కాబట్టి ముందు కర్మలు చేయాలి. అవీ నిష్కామంగా చేయాలి. ఇంద్రియనిగ్రహం మనోనిగ్రహం అలవరచుకోవాలి. శాస్త్రజ్ఞానము సంపాదించాలి. అప్పుడే నివృత్తిమార్గములో అడుగుపెట్టడానికి అనుమతి లభిస్తుంది. అంతే కానీ చెయ్యవలసిన కర్తవ్య కర్మలు మాని వేసి సన్యానం తీసుకుంటే ఎవరూ సిద్ధిని పొందలేరు. ఎందుకు కర్మను వదిలిపెట్టకూడదు అనే దానికి సమాధానం తరువాతి శ్లోకంలో భగవానుడు ఇస్తున్నాడు.

5. న హి కశ్చిత్క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్మకృత్ |
కార్యతే హ్యవశః కర్మ సర్వః ప్రకృతిజైర్గుణైః || ||

ఈ భూమిమీద పుట్టిన ప్రణి ఏదైనా క్షణ కాలంకూడా కర్మచేయకుండా ఉండలేదు ఇందులో ఎలాంటి సందేహము లేదు. మానవులు సత్వ,రజన్,తమోగుణములకు వశులై ఆ మూడు గుణములకు లోబడి కర్మలు చేయడం వారి విధి. కాబట్టి ప్రతి మానవుడు ప్రకృతి ధర్మములను అనుసరించి కర్మచేయక తప్పదు. కర్మలు చేయకుండా ఉండే స్వతంత్రత మానవునికి లేదు. మానవుడు కర్మలకు వశుడై ఉండాలి.

ఇక్కడ కర్మ అంటే మనం కాళ్లు చేతులు నోటితో చేసే కర్మలే కాదు. మనకు తెలియకుండానే గాలి పీలుస్తున్నాము. అకలి వేస్తే అహారం తింటున్నాము. దాహం వేస్తే నీరు తాగుతున్నాము. నడుస్తున్నాము. మాట్లాడుతున్నాము. ఏదో ఒక కర్మ చేస్తూనే ఉన్నాము. అందరూ సత్వరజస్తమోగుణములకు లోబడి కర్మలు చేస్తూనే ఉన్నారు. కాబట్టి కర్మలు చేయడం ప్రతి మానవుడి కర్తవ్యము. కానీ ఆ కర్మలు నిష్కామంగా చేస్తే వాటి ఫలితములు అతనిని అంటవు దాని వలన మనస్సు, చిత్తము పరిశుద్ధము అవుతుంది. పూర్వజన్మవాసనలు తొలగి పోతాయి. మోక్షమునకు మార్గము దొరుకుతుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ప్రకృతి జైర్గుణై: అంటే ప్రకృతి లో నుండి పుట్టిన సత్వ, రజస్తమోగుణముల వలన, ప్రతి వాడూ, అవశ: అంటే వాటికి లోబడి వాటికి వశుడై, కర్మ కార్యతే కర్మలు చేస్తున్నాడు. నేను ఏమీ చేయను అని కూర్చున్నా వాడి సహజ గుణములు వాడిని ఏదో కర్మచేయమని పేరేపిస్తుంటాయి. టేబుల్ దగ్గర కూర్చుంటే పేపర్ వెయిట్ తిప్పడం, పెన్ నోట్లో పెట్టుకొని కొరకడం, షర్టు గుండిలు సర్దుకోవడం, టేబుల్ మీద వేళ్లతో కొట్టడం, లాన్ లోకూర్చుంటే గడ్డిపేకడం, నోట్లో పెట్టుకొని, కొరకడం, గోళ్లుకొరకడం, చేతులు నలువుకోవడం ఇవన్నీ మానవుని స్వతస్సిద్ధ కర్మలు. వాటి వలన ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండదు కాని చేస్తుంటాము. అవి చిన్న చిన్న ఉదాహరణలు మాత్రమే. ఇది వరకు రాజులు ఏమీ తోచకపోతే వేటకు వెళ్లేవాళ్లు. లేకపోతే ఇతర రాజుల మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లే వళ్ళ వారిలో ఉన్న రజో తమోగుణములు ఎవరినీ ఊరికే ఉండనీయవు. ఏదో ఒక కర్మ చేయమని ప్రేపిస్తుంటాయి. కాబట్టి కర్మచేయకుండా ఉండటం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు.

సత్వ, రజస్తమోగుణాలు ప్రకృతి నుండి పుట్టాయి. మానవుడు కూడా ఈ ప్రకృతి లోనుండి పుట్టాడు. కాబట్టి ఈ గుణాలు మానవులను ఆకర్షించి, వారిని కర్మలు చేయడానికి ప్రేరేపిస్తాయి. ఈ గుణాలు మానవునిలో ఉన్నంత వరకూ ప్రతి మానవుడూ కర్మలు చేస్తూ ఉండవలసిందే. ఎవరూ కర్మ చేయకుండా ఉండలేడు. కర్మలు చేయడం ప్రతి మానవుని సహజ లక్షణం. మానవునికి ఇష్టం ఉన్నా లేక పోయినా, మానవుడు ఏదో ఒక కర్మ చేస్తూనే ఉండాలి కానీ ఏ కర్మాచేయకుండా ఉండటం అసాధ్యం.

ఈ శ్లోకంలో చెప్పబడిన కశ్చిత్ అంటే ఏ మనుష్యుడైనా అంటే సాధారణ మానవుడు, అజ్ఞానంలో ఉన్నవాడు, అత్మతత్వము తెలియని వాడు అని అర్థం. ఇక్కడ సాంఖ్యులు అంటే జ్ఞానులు జితేంద్రియులు అని అర్థం. యోగులు అంటే కర్మలను చేస్తూ ఉండే వాళ్లు కర్మలు చేయడంలో నిమగ్నమై ఉండే వాళ్లు జ్ఞానులను గుణములు ప్రరభావితం చేయలేవు. వారు ప్రపంచంలో సంచరిస్తున్నా గుణములు వారిని అంటను అటువంటి వారికి కర్మయోగము అవసరం లేదు. నేరుగా సన్యాసము స్కీకరించి ముక్తిని పొందుతారు. కాని ఆత్మజ్ఞానము లేని వానికి, కర్మయోగము తప్పని సరి. అటువంటి వారు కర్మలను చేస్తూ ఉండాలి. వారు కర్మలు చేయకుండా ఒక్కక్షణం కూడా ఉండలేరు.

6. కర్మేంద్రియాణి సంయమ్య య ఆస్తే మనసా స్మరన్ |
ఇంద్రియార్థాన్విమూఢాత్మా మిథ్యాచారః స ఉచ్యతే || ||

కొంత మంది బలపంతంగా ఇంద్రియములను నిగ్రహిచి, ధ్యాసులో కుర్చులటారు. కాని మనసు మాత్రం తన ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరుగుతూ ఉంటుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అనేక విషయముల గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది. అటువంటి వారు విమూఢాత్ములు. వారు చేసేది మిథ్యాచారము. ధ్యానము కాదు. కేవలము బయట వాళ్లు తాను ధ్యానం చేస్తున్నాను అని అనుకోవాలని కొంత మంది ధ్యానం చేస్తుంటారు. కాని లోవల మనసుతో అన్ని రకాల విషయాల గురించి ఆలోచిస్తుంటారు. వారి మనసు భగవంతుని మీద నిలువదు. అటువంటి వారిది కృత్రిమ ధ్యానము. వారు మిథ్యాచారులు. మూఢులు. డాంబికులు. ఇతరుల మెప్పుకోసం ధ్యానం చేస్తున్నట్టు. నటిస్తుంటారు.

ఇంద్రియములు మనసుతో కూడి నపుడే కర్మలు చేస్తుంటాయి. తమంతట తాము ఏమీ చేయలేవు. కాబట్టి కేవలం ఇంద్రియములను కట్టడి చేసినందువలన ప్రయోజనము లేదు. మనసును కూడా నిగ్రహించాలి. అప్పడే ధ్యానం కుదురుతుంది మనసుమ నిగ్రహించాలి అంటే ముందు మనం చేసి కర్మలు ధర్మబద్ధంగా, న్యాయబద్ధంగా, ఎటువంటి ఫలాపేక్షలేకుండా, కర్తృత్వ భావన లేకుండా చేయాలి. అప్పుడు మనసు నిర్మలంగా ఉంటుంది. అలా కాకుండా కేవలం కాళ్లు చేతులు కదలకుండా కూర్చుంటే, మనసును దాని ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరగనిస్తే, అది మిథ్యాచారము, డంబాచారము అవుతుందే కానీ ధ్యానము కాదు.

కొంతమంది ఉంటారు. మేము నన్యానులము సన్యాసం స్వీకరించాము అని అంటారు. కాషాయములను కడతారు. ఇంద్రియములను నిగ్రహించి ధ్యానం చేస్తున్నట్టు నటిస్తారు. తాము యోగులము అంటారు. కాని వారి మనసు మాత్రం ప్రాపంచిక విషయములలో సంచరిస్తూ ఉంటుంది. అటువంటి వారిని మిథ్యాచారి డాంబికుడు అంటారే కానీ జ్ఞాని అనరు. ఇటువంటి వారు మనకు తరచు కనపడుతుంటారు. వారిని వేల కొద్దీ జనం అనుసరిస్తుంటారు. ఇటువంటి వారు బయట ప్రపంచంలో విరాగుల వలె, యోగుల వలె నటిస్తుంటారు. యతి వేషము సన్యాసుల వేషము వేసుకుంటారు. వారు పైకి సన్యాసుల వలె కనపడతారే కానీ వారి మనసులు మాత్రము విషయ వాసనలతోనూ, కామ వాంఛలతోనూ నిండి ఉంటుంది. ఇది పైకి తెలియకుండా సన్మాసి వేషం వేస్తారు, ఇంద్రియ నిగ్రహం ఉన్నట్టు నటిస్తారు. ఇటువంటి వారు తమను తాము మోసం చేసుకోవడమే కాకుండా ప్రజలను కూడా మోసగిస్తారు. దీని వలన ఎన్నో మానసికవ్యాధులు వస్తాయని మనస్తత్వశాస్త్రము తెలిసిన వారు చెబుతారు. కాని వీరి కపట వ్యాపారము ఎప్పుడో ఒకప్పుడు బయటపడక తప్పదు. ఇటువంటి వారికి ఎన్నటికి కూడా ఆత్మతత్వను బోధపడదు. వారికి ముక్తి ఎన్నటికీ రాదు. కాబట్టి ఈ శ్లోకంలో భగవానుడు బాహ్యఇంద్రియములను నిగ్రహించడమే కాదు, మనస్సు నిర్మలంగా ఉండటం, మనస్సును నిగ్రహించడం కూడా ప్రధానము అని చెప్పాడు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

7. యస్త్వింద్రియాణి మనసా నియమ్యారభతేఽర్జున |
కర్మేంద్రియైః కర్మయోగమసక్తః స విశిష్యతే || ||

కాబట్టి ఓ అర్జునా! ఎదరైతే తన ఇంద్రియములను మనసుతో నిగ్రహించి, ఆ నిగ్రహింపబడిన జ్ఞానేంద్రియ, కర్మేంద్రియములతో కర్మయోగమును ఎటువంటి ఆనక్తి లేకుండా ఆచరిస్తాడో, అతడిని విశిష్ఠపురుషుడు అని అంటారు.

అర్జునా! శరీరము, శరీర అవయవములనే కాదు, మనసును కూడా స్వాధీనంలో ఉంచుకోవాలి. ఇంద్రియములు మనసు చెప్పినట్టు వినాలి కానీ, ఇంద్రియములు చెప్పినట్టు మనసు వినకూడదు. అటువంటి నిగ్రహింపబడిన ఇంద్రియములతో నిష్కామ కర్మలు చేయాలి. చేస్తున్న పనికి ఫలితం ఆశించకూడదు. అప్పుడు ఆ కర్మ బంధనమలు అతనిని అంటవు. కర్మల పట్ల ఆసక్తి, విషయవాంఛలు, మనసులో సుండి బయటకు నెట్టాలి. విష్కామంగా, ఏ కోరికా లేకుండా, ఫలం. ఆశించకుండా, నేను చేస్తున్నాను అనే అహం లేకుండా ఏ పని చేసినా, ఆ కర్మలు అతనిని బంధించవు. అటువంటి కర్మలు చేసేవాడు విశిష్యతే అంటే శ్రేష్ఠమైనవాడు అని పిలువబడతాడు. నేను జ్ఞానిని, నేను ధ్యానం చేస్తున్నాను అంటూ కాషాయాలు కట్టుకొని, కళ్లు మూసుకొని కూర్చుని,. మనసులో విషయవాంఛల గురించి ఆలోచించేవారి కంటే, తనకు విధింపబడిన కర్మలను, తన చే నిగ్రహింపబడిన ఇంద్రియములతో, నిష్కామంగా, ఫలాపేక్ష లేకుండా, అహంతారంలేకుండా చేసే వాడు ఎంతో ఉత్తముడు.

ఒకడు అజ్ఞాని, వాడికి ఏమీ తెలియదు. శాస్త్ర జ్ఞానము లేదు. వాడు ఈ ప్రపంచంలో తిరుగుతుంటాడు. కర్మలు చేస్తుంటాడు. కాని వాడి మనసు వాడి అధినంలో ఉంటుంది. బుద్ధి చెప్పిన మాట వింటుంది. చేసే కర్మల ఫలితం ఆశించకుండా కర్మలు చేస్తాడు. అటువంటి వాడు, అన్ని శాస్త్రములు చదువుకొన్నప్పటికీ, మనసును అదుపులో ఉంచుకోలేని సన్యాసి కన్నాగొప్పావాడు. ఎందుకంటే, మన అవయవములు అంటే ఇంద్రియములు జడపదార్థములు. అవి మనసు ఎలా చెబితే అలా చేస్తాయి. మనస్సు యొక్క ఆజ్ఞలను పాటించడమే వాటి పని. మనసు బుద్ధి అలా కాదు. వాటికి ఆలోచించే శక్తి ఉంది. మంచి చెడు ఏచక్షణ ఉంది. ఇంద్రియముల చేత మంచి పనులు చేయించే బాధ్యత మనసుని అదే పెడదారి పడితే మానవుడు ఎన్ని శాస్త్ర ములు చదువుకున్నా ప్రతితుడవుతాడు. దానికి మనసు చేయవలసిన పని, ఇంద్రియములను అదుపులో పెట్టడం, నిష్కామంగా కర్మ చేయడం, ఫలితాన్ని ఆశించకుండా కర్మచేయడం, నేను ఈ పని చేస్తున్నాను అనే భావన లేకుండా అంటే కర్తృత్వభావన లేకుండా కర్మచేయాలి. కాని ఇప్పటి సన్యాసులు మాత్రం అంతా తమ మీదనే నడుస్తు ఉందని అసుకోంటరు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అన్నిటికీ తామే కర్త కర్మ క్రియ గా వ్యవహరిస్తుంటారు. వీరు పేరుకే సన్యాసులు కాని విశిష్ట వ్యక్తులు కారు. పై శ్లోకంలో చెప్పినట్టు వీరంతా దంభాచారులు, కపటులు అసలు కర్మయోగి ఎవరంటే మనసుతో ఇంద్రియములను అదుపులో ఉంచుకొని, ఆ అదుపులో ఉన్న ఇంద్రియములతో కర్మలు చేసేవాడు. కర్మఫలమును ఆశించని వాడు. ఎల్లప్పుడూ తన మనసును భగవంతుని యందే లగ్నం చేసే వాడు. అటువంటి వాడు సంసారి అయినా, సన్యాసి అయినా ఒకటే. ఈ ప్రపంచంలో తిరుగుతూ కర్మలు, చేస్తున్నా, తామరాకు మీది నీటి బొట్టు మాదిరి సంచరిస్తుంటాడు. అతడే శ్రేష్ఠుడు.

8. నియతం కురు కర్మ త్వం కర్మ జ్యాయో హ్యకర్మణః |
శరీరయాత్రాపి చ తే న ప్రసిద్ధ్యేదకర్మణః || ||

అర్జునా! నీవు శాస్త్రములో చెప్పబడిన కర్మలను, నీవు చేయతగ్గ కర్మలను, నిర్వర్తించు. కర్మలు చేయకులడా ఊరికే సోమరిగా ఉలడటల కన్నా కర్మలు చేయడమే ఉత్తమము. కనీసం నీ శరీర విర్వహణ కోసమన్నా నీవు కర్మలు చేయక తప్పదు. వేదాంత పరంగా చెప్పాలంటే, కర్మ ఆయటే కేవలం చేతులు కాళ్ళు కదుపుతూ చేసి యాంత్రికమైన పని కర్మ కాదు. సక్రమంగా చేసే పని కర్మ అంటారు. సక్రమము అంటే సత్వగుణ ప్రధానము. ఏ కర్మ అయితే భౌతికమైన ఫలితం తో పాటు ఆధ్యాత్మికంగా మనకు లాభం చేకూరుస్తుందో, ఏకర్మ వ్యక్తిగత శ్రేయస్తే కాకుండా, సమాజ శేయస్సుకూడా కలిగిస్తుందో, ఏ కర్మలో ధర్మముతో కూడిన అర్థము, కామము ఎక్కువగా ఉంటాయె, అదే సత్వగుణ ప్రరధానమైన సాత్విక కర్మ ఈ సాత్విక కర్మను, పాత్వికమైన బుద్ధితో ఆచరించడమే యోగము. అంటే ఏ పని చేసినా నేను చేస్తున్నాను అని కాకుండా, పరమాత్మ కొరకు ఈ పని చేస్తున్నాను అనే భావనతో చేయడం, చేసే ప్రతి పని దేవుని పూజ (వర్క్ ఈజ్ వర్షిప్) అనుకుంటూ చేయడం. ఆ కర్మయొక్క ఫలితాన్ని పరమాత్మకు అర్పించడం. దానినే కర్మయోగము అంటారు. అప్పుడు మనస్సు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. ఏ బంధనములు అంటవు. సాధారణంగా పూజలు, వ్రతాలు, సత్కర్మలు చేసిన తరువాత ఆఖరున ఈ కింది మంత్రమును చదువుతాము

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యా 22త్మానా వా ప్రకృతే స్వభావాత్
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి.

నేను నా శరీరముతో కానీ, మాటలతో కానీ, మనసుతో కానీ, బుద్ధితో కానీ,

అమరనధ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ప్రకృతి స్వభావంగా గానీ, ఏ కర్మచేసినా ఆ కర్మలన్నీ నారాయణుడికి సమర్పిస్తున్నాను.ఈ శ్లోకం మనం సంధ్యావందనంలో కూడా ఆఖరున చదువుకుంటాము. కానీ అర్థం తెలియదు. ఆ శ్లోకము యొక్క అర్థమే భగవద్గీతలో భగవానుడు చెబుతున్నాడు. అప్పుడు మనం చేసిన కర్మకు ఎటువంటి ఫలితం వచ్చినా దానిని భగవంతుని ప్రసాదంగా స్వీకరిస్తాము. సుఖము దు.ఖము నమానంగా అనుభవిస్తాము ఎందుకంటే అది భగవంతుని ప్రసాదం కాబట్టి. ఈ నేపథ్యంలో మనం రాబోయే శ్లోకాలు అర్థం చేసుకోవాలి.

ప్రత్రి వాడికీ తాను ఏమి చేయాలో తనకు తెలియదు. అందుకని శాస్త్రములను ఆశ్రయించాలి. అందులో చెప్పినట్లు చేయాలి. అందుకని కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "అర్జునా! నేను యుద్ధము చేయను, భిక్షాన్నము తింటాను, సన్యాసం తీసుకుంటాను అని నీవు అన్నావు. కాని అవి క్షత్రియధర్మములు కావు. శాస్త్ర సమ్మతములు కావు. నీకు నియమింపబడిన కర్మ యుద్ధం చేయడం ఏ కర్మాచేయకుండా సన్యాసము తీసుకోడం కంటే నీ స్వధర్మమయిన యుద్ధం చేయడం ఎంతో మేలు. నీవు యుద్ధం చేయపోతే నీకు తోచదు. నీవు ప్రశాంతంగా జీవించలేవు. నేను చేస్తున్నాను అనే అహంకారం లేకుండా, నిష్కామంగా,సమాజహితం కోరి, ఈ యుద్ధంచెయ్యి. నా వాళ్లందరూ మరణిస్తారు అనే ఫలాపేక్షలేకుండా, యుద్ధం చెయ్యి. ఫలితం పరమాత్మకు అర్పంచు. నీ కర్తవ్యం నీవు నిర్వర్తించు. ఇక్కడ యుద్ధం జరుగుతుంటే నీవు నీ మందిరంలో చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోలేవు. ఆది నీ తరం కాదు. నీ దేహం నీకు సహకరించదు. ఎందుకంటే యుద్ధం చేయడం నీధర్మం నీ కర్తవ్యకర్మనుండి నీవు తప్పించుకోలేవు. నీ కర్తన్య కర్మ ఏమిటో అది శాస్త్రమే నిర్ణయం చేస్తుంది. వాటిని నీవు ఆచరిస్తే చాలు. వేదములు, శాస్త్రములు క్షత్రియునకు యుద్ధము కర్తవ్య కర్మగా విధించింది. ఆ కార్తవ్య కర్మను నీవు నిర్వర్తించు. ఫలితాన్ని నీవు స్వీకరించకు. పరమాత్మకు అర్పించు. పరమాత్మకు అర్పించింది ప్రసాదము అవుతుంది. దానిని నీవు స్వీకరించినా తప్పులేదు. నీకు ఏబోషము అంటదు" అని బోధించాడు పరమాత్మ

.

చేయాల్సిన కర్మ అంటే విహితకర్మ, ఈ విహిత కర్మను చేయకపోవడం కూడా పాపమే. శరీరం నిర్వహణ చక్కగా సాగాలంటే కర్మలు చేయాల్సిందే. ఏ మనిషికైనా కర్మలు చేయకుండా ఉండటం సాధ్యమయ్యే పనికాదు. ఏ కర్మాచేయకుండా ఉండటం కంటే నీవు ఏది చేయాలో దానిని చేయడం నీ ధర్మం. ఏ పనీ చేయకుండా సోమరిగా ఉండటం కూడా పాపమే అని అర్థం వచ్చేటట్టు చెబుతున్నాడు కృష్ణుడు.

ప్రతి వ్యక్తి కొన్ని కర్మలు చేయక తప్పదు. నాటినే నిత్య కర్మలు, నైమిత్తిక కర్మలు అని అంటారు. నిత్య కర్మలు అంటే కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవడం, స్నానం చేయడం,

అమరనాధ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

సంధ్యావందనం చేయడం, వ్యాయామం చేయడం, దేవతారాధన చేయడం, మనకు అప్పగించిన ఉద్యోగం చేయడం, తీరికవేళల్లో శాస్త్రపఠనం, సత్తంగము, వేళకు భోజనం చేయడం, వేళకు నిద్ర పోవడం. వీటినే నిత్య కర్మలు అంటారు. ఇంక నైమిత్తిక కర్మలు అంటే ఏదో ఒక నిమిత్తం అంటే కారణంతో చేసేవి, పండుగలు జరుపుకోవడం, శివరాత్రి, కార్తీకమాసం, మాఘస్నానాలు. సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతాలు, గణపతిపూజలు, నవరాత్రిపూజలు, పితృకార్యములు, ఇలాంటివి. ఇవి అన్నీ ప్రతి వ్యక్తి చేయవలసినవి. సమాజంలో బతుకుతున్న ప్రతి వ్యక్తి వీటిని చేయకుండా తప్పించుకోవడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. కాబట్టి కర్మలు చేయకుండా ఎవరూ ఉండలేరు.

మానవులలో మూడు గుణాలుఉన్నాయి ఆ గుణాలను బట్టి కర్మలు చేస్తుంటారు. సాత్త్విక గుణం ఎక్కువగా కలవారు తాము చేయవలసిన కర్మలను చేస్తారు. అనవసరమైన కర్మలు, చేయకూడని కర్మలు చేయరు. లోకంలో సంచరిస్తూ కూడా అంటీ అంటనట్టు కర్మలు చేస్తుంటారు. తాము చేసే కర్మల వలన తమకే కాకుండా సమాజానికి కూడా లాభం కలగాలి అని ఆలోచిస్తారు. రెండవ రకం వారు రజోగుణప్రధానులు. ఇటువంటి వారు ఏ పనీ చేయకుండా ఉండ లేరు. ఏదో ఒకపని చేస్తారు. అది సకామకర్మగానీ, నిష్కామ కర్మగానీ, మంచి పని గానీ, చెడ్డ పనీ గానీ, ఏదో ఒక పని చేస్తుంటారు.కాని, ఆ కర్మను తమ స్వార్థం కోసమే చేస్తారు. ఇతరుల గురించి, నమాజం గురించి పట్టించుకోరు. ఇంక మూడవ రకం తమోణ ప్రధానులు, తమ చేయవలసిన పనులు తప్ప ఇతర పనులలో ఆసక్తి కలిగిఉంటారు. ఇతరులు ఏమైనా పర్వాలేదు, తాము మాత్రం బాగుపడాలి అని కోరుకుంటారు. కొన్నిసార్లు ఏపనీ చేయరు. పని అంటే గిట్టదు. తమకు పనిగండం ఉందంటారు సోమరిగా తిరుగుతుంటారు. తేలికగా ధనం నంపాదించడం, నుఖాలు అనుభవించడం వీరి అభిమతం. ఇటువంటి వారు మనకు తరచు కనిపిస్తారు. కాబట్టి, చేయ పలసిన పనులు చేయడం, చేయకూ డని పనులు చేయకపోవడ, ఏపని చేసినా దానిని శ్రద్ధతో, ఫలితం ఆశించకుండా చేయడం అత్యంత శ్రేష్టము కాని కొంతమంది ఏ పని చేయడానికి ఇష్టం లేక, ఒక వితండ వాదం చేస్తుంటారు. పనులు చేస్తే బంధనములు కలుగుతాయి. కాబట్టి ఏ పనీ చేయకుండా ఉంటే బంధనములు, వాసనలు కలుగవు కదా అని వాదిస్తుంటారు. అటువంటి వితండ వాదుల కోసమే ఈ శ్లోకము చెప్పబడింది. మానవుడు ఏ పనీ చేయకుండా ఉండలేడు. కాకపోతే చేసే కర్మలు న్వార్థబుద్ధితో కాకుండా, నిష్కామంగా, కర్తృత్వభావన లేకుండా చేస్తే చేసిన కర్మలయొక్క ఫలములు పరమాత్మకు అర్పిస్తే ఆ కర్మలయొక్క బంధనములు అంటవు అని చెప్పాడు పరమాత్మ.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

9. యజ్ఞార్థాత్కర్మణోఽన్యత్ర లోకోఽయం కర్మబంధనః |
తదర్థం కర్మ కౌంతేయ ముక్తసంగః సమాచర || ||

యజ్ఞార్థము (ఇతరుల కొరకు, సమాజం కొరకు, ఎటువంటి ఫలాపేక్ష, సంగము లేకుండా, నిష్కామంగా) చేసే కర్మలు కాకుండా ఇతర కర్మలనే చేయడం వలన మానవులు కర్మబంధనములలో చిక్కురుంటారు. కాబట్టి ఓ అర్జునా! నీవు కూడా ఎటువంటి ఆసక్తి, అనురక్తి లేకుండా నీ విధిని నీవు నిర్వర్తించు. అప్పుడు నీకు కూడా ఎటువంటి బంధనములు అంటవు.

ఈ శ్లోకంలో యజ్ఞము అంటే మనం సామాన్యం గా వాడుకొనే అర్థం కాదు. మనం యజ్ఞము అంటే అగ్నిహూత్రము, దాని చుట్టు ఋత్విక్కులు కూర్చుని అందులో సమిధలు వేయడం. వేదమంత్రములు వల్లించడం, ఆహుతులు సమర్పించడం, దానిని ఒక క్రియగా చేయడం. కాని ఇక్కడ యజ్ఞము అంటే ఏ కర్మ అయినా లోక హితము కోరకు, స్వార్థమును వదిలిపెట్టి, శ్రద్ధతో, భక్తితో, నిష్కామలగా, ఒక భగవతారాధనగా చేస్తే దానిని కూడా యజ్ఞము అని అంటారు. పైన చెప్పబడిన యజ్ఞయాగములు చాలా వ్యయముతో కూడినవి. కాని ఈ యజ్ఞమునకు ఎటువంటి ఖర్చులేదు. ఎవరైనా చేయవచ్చు పైన చెప్పినట్టు, ఏ కర్మ చేసినా దానికి లభించే ఫలము బంధనములు కలుగజేస్తుంది అని అందరూ అనుకుంటారు.

ఎందుకంటే సాధారణంగా మానవులు పూజ చేసినా, వ్రతము చేసినా, ఏదో ఒక ఫలితం కోరుకుంటూనే చేస్తారు కానీ ఉరికే చేయరు. ఆ కర్మల పలన పుణ్యం పస్తుంది కానీ ఆ పుణ్య ఫలములను అనుభవించడానికి మరొక జన్మ తప్పదు. అందుకని అసలు పూజలు వ్రతాలు చేయకుండా ఉంటే సరి అని కొందరు అనుకుంటూ ఉంటారు. అది తప్పు అని చెప్పాడు పరమాత్మ. సకామంగా, ఫలమునుకోరి చేస్తేనే, ఆ కర్మ బంధనములు కలుగచేస్తుంది. నిష్కామంగా, పరహితం, సమాజహితం కోరి చేసే కర్మ, ఏ పని చేసినా ఆది పరమాత్మకు చేసే పూజ అనే భావనతో చేసే కర్మ, ఎటువంటి బంధనములు కలుగజేయదు. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే అసక్తితో ఫలము కోరిచేసే కర్మ బంధనములు కలుగజేస్తే, నిరాసక్తంగా, ఏ ఫలము కోరకుండా, వచ్చిన ఫలములు పరమాత్మకు అర్పిస్తే ఆ కర్మ అతనికి ఎటువంటి బంధనములు కలిగించదు. కర్మయోగులో ఈ యుక్తిని పాటిస్తే ఏ కర్మ చేసినా ఎటుపలటి బంధనములు కలుగవు. అప్పుడు ఏ కర్మ చేసినా అది భగవంతుని ఆరాధన అవుతుందేతప్ప బంధనము కాదు. అటువంటి కర్మలు మనసును నిర్మలం చేసి మోక్షానికి మార్గం చూపుతాయి.

అమరనధ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఇంకా వివరంగా చెప్పుకోవాలంటే మనం ఏ పని చేసినా, అది చదువుకానీ ఉద్యోగం కానీ, వ్యాపారం కానీ, రాజకీయం కానీ ఏది చేసినా ఒక యజ్ఞములాగా చేయాలి. యజ్ఞము అంటే శ్రద్ధతో చేసే కర్మ, భగవంతుని వరంగా చేసే కర్క, దీనిని యజ్ఞము అని అంటారు. కాబట్టి ఏ పని చేసినా శ్రద్ధతో, భగవంతుని వరంగా, ఫలితాన్ని ఆశించ కుండా, ఆ పని నేను చేస్తున్నాను అని ఆసక్తి లేకుండా, సమాజహితంకోరి చేస్తే ఆ కర్మ యజ్ఞముతో సమానము. దానివలన ఎటువంటి బంధనములు కలుగవు. అలా కాకుండా ఈ పని చేస్తే ఈ ఫలితం వస్తుంది, ఇది నేనే చేస్తున్నాను. ఈ పని నేను తప్పవేరే ఎవరూ చేయలేరు.ఈ పనికి కర్త కర్మ కియ అంతా నేను అనే అహంకారంతో చేస్తే ఆ పని తప్పకుండా బంధనాలను కలుగజేస్తుంది. ఆ పని చేసిన మానవుడు బంధనములలో చిక్కుకుంటాడు. కాబట్టి అర్జునా నీ కర్తవ్య కర్మను, ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా, కర్తవ్యనిష్టతో. ఫలితం భగవంతునికి అర్పించి చేస్తే ఆ కర్మ ఎటువంటి బంధనములను కలుగచేయదు అని హామీ ఇచ్చాడు భగవానుడు. ఇక్కడ ఆసక్తి, సంగమము అంటే ఈ పని నేను చేస్తున్నాను, ఈ ఫలితం నాది అనే భావన. యజ్ఞము అంటే శ్రద్ధతో చేసే ఏపని అయినా యజ్ఞమే. ఏ పని చేసినా త్యాగబుద్ధితో చేయాలి కానీ స్వార్ధ బుద్ధితో చేయకూడదు. స్వార్థ బుద్ధితో చేస్తే బంధనములు తప్పవు. కాబట్టి మానవుడు ఏపనీ చేయకుండా ఉండటం కన్నా అన్ని పనులు నిస్వార్ధంగా, కర్తృత్వా బుద్ధిలేకుండా, నిష్కామంగా భగవంతుని పరంగా చేస్తే అతనికి ఏ బంధనాలు కలుగవు.

ఇందులో మరొక సూక్ష్మం కూడాఉంది. చూడటానికి ఒకటే కర్మ లాగా కనిపించినా, ఆ కర్య సంగరహితంగా, ఫలాపేక్ష లేకుండా, భగవంతుని పరంగా, ఉపకార బుద్ధితో, సమాజశ్రేయస్సు గురించి చేస్తే అది బంధనములను కలుగజేస్తుంది. కాబట్టి మానవులు తాము చేయబోయే కర్మల యొక్క స్వభావమును తెలుసుకొని కర్మలు చేయాలి. కేవలం భగవంతుని కొరకు, ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండ, సమంజ హితము కొరకు, ఉద్దేశింప బడిన కార్మైలే శ్రేష్టములు. ఆ ఆ కార్మైలు ఎంత చిన్నవైనం, పెద్దవైనా, ఏ ఫలితం ఆశించకుండా, వాటిని భగవతారాధనగా చేస్తే అదే బక మహాయజ్ఞంగా మారిపోతుంది. చేసిన వారికి శేయస్సును కలుగజేస్తుంది. అదే స్వార్టబుద్ధితో చేసే కర్మలు బంధనతారకములు. అందుకే మనం ఏ పని చేసినా దానిని పరమాత్మకు అర్పించాలి. ఆ పనికి ఏ ఫలితం వచ్చినా దానిని పరమాత్మ యొక్క ప్రరసాదంగా స్వీకరించాలి. ఇలా చేస్తే ఏ చిక్కు ఉండదు. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. అందుకే కృష్ణుడు అర్జునునితో ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా, నేను చేస్తున్నాను అనే భావనను విడిచిపెట్టి, అది తన విద్యుక్తధర్మము అని యుద్ధం చేయమన్నాడు. కానీ హింసచేయమనలేదు

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
మూడవ అధ్యాయము
కర్మయోగము

10. సహయజ్ఞాః ప్రజాః సృష్ట్వా పురోవాచ ప్రజాపతిః |
అనేన ప్రసవిష్యధ్వమేష వోఽస్త్విష్టకామధుక్ || ||

కల్పదియందు బ్రహ్మదేవుడు యజ్ఞసహితముగ ప్రజలను సృష్టించి, మీరు ఈ యజ్ఞములద్వారా వృద్ధిచెందుడు. ఈ యజ్ఞములు మీకు కామధేనువు వలె కోరిన కోర్కెలనెల్ల తీర్చును అని చెప్పాడు.

ఈ సృష్టి అరంభంలో బ్రహ్మగారు ప్రజలను సృష్టించాడు. వెంటనే వారు చేయవలసిన కర్మలను సృష్టించాడు. వాటినే యజ్ఞములు అన్నారు. ఈ యజ్ఞముల ద్వారా అంటే కర్మల ద్వారా వృద్ధిచెందండి అని ప్రజలను ఆదేశించాడు. ఈ యజ్ఞములు మీకు సకలమైన కోరికలు తీరుస్తాయి. ఈ యజ్ఞములు కామధేనువు లాంటిని అని చెప్పాడు. దీనికి సాదారణంగా అర్థం చేప్పుకోవాలంటే ఏవ్యక్తి అయినా, పుట్టగానే వాడు చేయవలసిన కర్మ కూడా పుడుతుంది. అది మంచి కర్మ కావచ్చు చెడు కర్మ కవచ్చు ఆ వ్యక్తి తనలో ఉన్న గుణములను బట్టి ఆ కర్మలు చేస్తాడు. ఆ కర్మలు అతనికి కామ ధేనువు వలే తగిన ఫలితములను (మంచి గానీ, చెడు గానీ) ఇస్తాయి. చేసే కర్మలను ఒక దేవతారాధన మాదిరి, ఫలితం ఆశించకుండా చేస్తే ఆనందం, శాంతి కలుగుతుంది. అలా కాకుండా తమ ఇష్టం వచ్చినట్టు చేస్తే సుఖము. దుఖము. బంధనములు కలుగుతాయి.

మానవులు సృష్టించబడి నపుడు వారి వెంట వారు చేయవలసిన కర్మలు కూడా సృష్టించబడ్డాయి. కర్మలు చేస్తే ఫలములు వస్తాయి. ఆ కర్మఫలములు బంధనములను కలిగిస్తాయి. ఆ కర్మ బంధనములలో చిక్కుకోకుండా ఉండే సాధనములు కూడా వేదములలో శాస్త్రములలో. వివరించబడ్డాయి. ఆ సాధనములే యజ్ఞములు. ఆ రోజుల్లో యజ్ఞములను వేదములలో చెప్పబడిన కర్మకాండల ననునలంచి చేసేవారు. కాని ఈ రోజుల్లో యజ్ఞము అంటే సాటి ప్రజలకు ఉపయోగవడే స్వార్ధరహితమైన కర్మ అని అర్థం చెప్పుకోవచ్చు. ఆ కర్మ కూడా భగవంతుని పరంగా చేయలి. పరోపకారం కొరకు చేయాలి. నిష్కామంగా చేయాలి. నేను చేస్తున్నాను అనే కర్బత్వ భావన లేకుండా చేయాలి. ఇటువంటి కర్మలు కామ ధేనువుల వంటివి. కామధేనువు అంటే కోరిన కోరికలు తీర్చేది. అలాగే ఇటువంటి కర్మలు మంచి ఫలితములను ఇస్తాయి. ఇటువంటి పనులు చేయడం వలన ఆత్మ సంతృప్తి కలుగుతుంది. అనేక దుఃఖముల నుండి విముక్తి కలుగుతుంది. మానవునిలో నైతిక విలువలుపెరుగుతాయి. ఆధ్యాలత్మికత పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా మనసుకు శాంతి కలుగుతుంది.

ఈ రోజుల్లో ఎంత ఆస్తి, అంతస్తు, హెూదా, పదవి ఉన్నా ప్రతి వాడికీ మనశ్శాంతి కరువవుతూ ఉంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
మూడవ అధ్యాయము
కర్మయోగము

అనేక అక్రమాలు చేసి అవస్థలు పడి సంపాదించిన ధనం అంతా మనశ్శాంతి కోసం ఖర్చుపెడుతున్నారు. ధర్మపరంగా నిష్కామ కర్మలు, ఫలాపేక్షలేకుండా, కృత్యభావన లేకుండా చేస్తే మనశ్శాంతి దానంతట అదే లభిస్తుంది. మనశ్శాంతి కోసం ఎక్కడెక్కడో బతికిన బాబాల చుట్టు తిరగ నవసరం లేదు. ఇక్కడ కర్మలు, యజ్ఞములు అంటే ఇది వరకు అధ్యాయములలో చెప్పబడిన విష్కామ కర్మ, నిస్వార్థకర్మ, కర్మత్యాగాననలేని కర్మ, అని అర్థం చేసుకోవాలి.

11. దేవాన్భావయతానేన తే దేవా భావయన్తు వః।
పరస్థరం భావయన్తః శ్రేయః పరమవాప్స్యథ॥

యజ్ఞముల ద్వారా మీరు దేవతలను తృప్తిపరచుడు. ఆ దేవతలు మీకు మేలు చేస్తారు. ఈ విధంగా మీరు పరస్సరము సంతృప్తిపరచుకొనుచు పరమ శ్రేయస్సును పొందగలరు.

ఈ శ్లోకంలో దేవతలు అనే పదం వాడారు పరమాత్మ.. దేవతలు అంటే మంచి వాళ్లు. ధర్మపరులు అని కూడా అర్థం, సాత్విక గుణం కలవారందరు దేవతలే, అందరిలో పరమాత్మ ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. సాత్విక గుణం కల దేవతలలో ఇంకా ప్రకృష్టంగా ప్రకటితమౌతుంటాడు. దేవతలు ఎక్కిడో ఉన్నారు అని అనుకుంటే సకలదేవనమస్కారః కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి అని వేదవాక్యము. కాబట్టి మనం ఏ దేవుడిని ఏ దేవతలను ఆరాధించిన అది పరమాత్మను ఆరాధించినట్టే. ఏయే దేవతిలను ఆరాధిస్తే, ఆయా ఫలములు మనకు లభిస్తాయి. దేవతారాధన కూడా ఒక యజ్ఞమే. ముందు శ్లోకంలో చెప్పినట్టు ఏ యణ్ణము కానీ, కర్మ కానీ స్వార్ధబుద్ధితో కాకుండా సమాజహితం కొరకు చేస్తే, ఆది కూడా దేవతారాధన కిందికే వస్తుంది. మంచి ఫలితములను ఇస్తుంది. దాని ద్వారా జ్ఞానం కలుగుతుంది. ఆ జ్ఞానం మోక్షానికి దారితిస్తుంది. కాబట్టి పగమాత్మ పరంగా చేసే ఏ పని అయినా అది యజ్ఞమే.

ఇది వరకు యజ్ఞములు చేసే వారు అని చెప్పుకున్నాము కదా. ఆ యజ్ఞములలో వివిధములైన సమిధలను, ఓషధులను వేసే వారు. ఆ ఓషధులు కాలి వాటినుండి ధూమము పైకి లేచేది. ఆ ధూమముపైన ఉన్న మేమములతో చేరి, మనకు వర్షములు కురిసేటట్టు చేసేది. ఆషాఢ,శ్రావణ,భాద్రపద,ఆశ్వయుజ మాసములు యతులు, మునులు అందరూ చాతుర్మాస్య వ్రతం చేసేవారు. అప్పుడు పతిరోజూ హెూమము చేసేవారు. యజ్ఞములు చేసేవారు. యజ్ఞకుండములో ఎన్నో ఓషధులను, నేతిని, సమిధలను వేసేవారు. వాటి నుండి వెలువడిన ధూమం పైకి లేచి ఎక్కడెర్కడో ఉన్న మేఘుములను బక చోటకు చేర్చి వర్షములు కురిపించేవి.

అమరనధ్ అమర్

భారతీయ-సనాతన-ధర్మం
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
మూడవ అధ్యాయము
కర్మయోగము

అందురే ఆ నెలలలో వర్షములు కురిసేవి. పంటలు పండేవి. ధన,ధాన్యములు సమృద్ధిగా సమకూరేవి. మరి ఇవన్నీ దేవతలు మనకు ఇచ్చిన వరాలు కాదా! ఈ రోజుల్లో యజ్ఞయాగాలు లేవు కానీ మేఘమధనాలు జరుగుతున్నాయి. మేఘాలను ప్రార్థించి, ఆవాహన చేస్తే వర్షాలు కురుస్తాయి కానీ మధిస్తే వర్షాలు కురుస్తాయా. అందుకే మేఘమధనాలు సత్ఫలితాలు ఇవ్వడం లేదు.

ఈ శ్లోకంలో దేవాన్ అని వాడారు. దేవాన్ అంటే దేవతలు. అంటే ప్రకృతి శక్తులు. దివ్ అనే ధాతువునుండి దేవత, దైవము అనే మాటలు వచ్చాయి. దివ్ అంటే ప్రకాశించేది, మన జీవితాలను, ఐదుగురు దేవతలు ప్రకాశింపచేస్తున్నారు. వాగే భూమి, గాలి, నీరు, అగ్ని, ఆకాశము. వీటిని మనం దైవీభావనతో దేవత లుగా పూజిస్తాము. భూదేవి, వాయు దేవుడు, అగ్నదేవుడు, వరుణదేవుడు, ఆకాశమే విష్ణుస్వరూపము అంటే ఆకాశము అనంతము, సర్వవ్యాపి. భూమి నుండి మనకు లభించని పదార్థము లేదు. మనం తినే ఆహారము, కట్టుకునే బట్టలు ధరించే ఆభరణాలు అన్నీ భూమాత ఇచ్చనవే. ఇంతెందుకు మనం నిలబడాలంటే భూదేవి ఆధారము. అలాగే వాయువు. కాసేపు గాలి ఆడకపోతే చచ్చిఉరుకుంటాము. కాస్త ఎక్కువగా గాలి కొడితే చెట్లు,స్తంభాలు పడి జనజీవనం అస్తవ్యస్తము అవుతుంది. అగ్నిమన శరీరంలో ఉండే వేడి, జఠరాగ్ని టెంపరేచరు హెచ్చినా తగ్గినా మరణం తథ్యం. అలాగే అహారం తయారు చేసుకోడానికి, వెలుగుకోరకు. ఇంకా ఇతర అవసరాలకు అగ్ని అవసరము. వరుణుడు వానలు సకాలంలో కురవకపోయినా, అకాలంలోకురిసినా, ఎక్కువకురిస్తే పంటలు నాశనం, తక్కువ కురిస్తే పంటలు ఎండి పోతాయి. అలాగే ఆకాశము. అంటే స్పేస్ మన ఊపిరితిత్తులలో ఖాళీలేకపోతే ఊపిరి లోపలకు పోదు. పొట్టలో ఖళీలేకపోతే అన్నం లోపలకు పోదు. ఆకాశం లేకపోతే మనిషిలో కదలికి లేదు. కాబట్టి ఈ శక్తులన్నీ తమ తమ శక్తులతో, ప్రకాశంతో మన జీవితాలను సుఖమయం చేస్తున్నాయి. అందుకే మనం పకృతిని దేవతా రూపంలో ఆరాధించమని మనకు శాస్త్రములు ఉపదేశించాయి.

దేవా భావయంతువ: అంటే ఆ ప్రకృతి దేవతలు మీకు నిరంతరం మేలు చేస్తాయి. అంటే ఈ పకృతి శక్తులన్నీ మనలను మన జీవితాలను సక్రమమైన మార్గంలో నడిపిస్తున్నాయి. దానికి మనం ఏం చేయాలి. మనం కూడా వాటి మీద కృతజ్ఞతాభావంతో వాటిని ఆరాధించాలి. కాని మనం మాత్రం ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించకపోగా, శాయశక్తులా ప్రకృతి శక్తులకు హాని చేస్తున్నాము. జలాన్ని, వాయువును కలుషితం చేస్తున్నాము. చెట్లను నరుకుతున్నాము. భూమికి చిల్లులు పొడుస్తున్నాము. ఆకాశం అంతా పొగతో, ధూళితో, కలుషిత పదార్థములతో నింపుతున్నాము. దీని ఫలితంగా వర్షాలు సకాలంలో కురవడం లేదు. భూగర్భజలాలు ఎండిపోతున్నాయి. ఉన్నా కలుషితం అవుతున్నాయి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
మూడవ అధ్యాయము
కర్మయోగము

కాబట్టి మనం ప్రకృతిని ప్రకృతి దేవతలను ఆరాదించడం నేర్చుకోవాలి. ఎలా అంటే ప్రకృతి శక్తులు ఏ భావనతో మనకు అన్నీ సనుకూరుస్తున్నాయో, అదే భావన మనసూ కలిగి ఉండాలి. అంటే ప్రకృతి శక్తులు మనల నుండి ఎటువంటి ప్రత్యుపకారము ఆశించకుండా మనకు ఉపకారము చేస్తున్నాయి. మనకు కావలసినవి అన్నీ సమకూరుస్తున్నాయి. మనం కూడా అదే భావనతో ఉండాలి. మనం చేసే కర్మలు అన్నింటినీ సమాజ హితం కొరకు, పరోపకారం కొరకు ప్రత్యుపకారము ఆశించకుండా, ఒక యజ్ఞంలాగా చేయలి. అదే మనం ప్రకృతి శక్తులను ఆరాధించే విధానము.

ఆ ప్రకృతి శక్తులు ఏ భావనతో ఉన్నాయో అదే భావనతో మనం కూడా ఉంటే మనం ప్రకృతిని, ప్రకృతి దేవతలను పూజించినట్టే. ప్రకృతి శక్తుల భావన ఏమిటి అని ప్రశ్నించుకుంటే అవి మానవాళికి ప్రతిఫలం కోరకుండా నిరంతరం ఉపకారం చేస్తున్నాయి. వాయుదేవుడు మనకు ప్రాణవాయువు ఇస్తున్నాడు. వరుణ దేవుడు వర్షాలు కురిపించి పంటలు పండిస్తున్నాడు. దాహం తిరుస్తున్నాడు. అగ్నిదేవుడు సముద్రము నీటిని ఆవిరిగా మార్చి, మనకు వర్షాలు కురిపిస్తున్నాడు. మనం తినడానికి ఆహారం పచనం చేస్తున్నాడు. మనం బతకడానికి శరీరంలో కావాల్సిన ఉష్ణోగత సమకూరుస్తున్నాడు. భూదేవి మనకు ఖనిజముల రూపంలోసంపదలను ఇస్తూ ఉంది. పంటలు పండిస్తూ ఉంది. మనం నిలవడానికి స్థలంఇస్తూ ఉంది. ఆకాశం ఇటు మనకు అటు మేఘాలకు ఆవాసం కల్పిస్తూ ఉంది. మన శరీరంలో కూడా ఉపిరితిత్తులలో, పొట్టలో ఖాళీరూపంలో మనం జీవించడానికి దోహదంచేస్తూ ఉంది. కాని ఈ శక్తులు మననుండి ఏమీ కోరడం లేదు. కేవలం పరోపకార బుద్ధితో చేస్తున్నాయి. మనం కూడా అదే భావనతో అంటే పరోపకాగ బుద్ధితో సమాజానికి హితం కోరే పనులు నిస్వార్థంగా చేస్తే, ప్రకృతి దేవతలను ఆరాధించినట్టే. కాబట్టి మనం అందరం పరోపకార బుద్ధిని అలవరచుకోవాలి. మంచి పనులను యజ్ఞంలాగా చేయాలి. ప్రకృతి హాని చేయకుండా ఉండాలి. అప్పుడు ప్రకృతి దేవతలు మన కోరికలన్నీ కామధేనువు మాదిరి తీరుస్తాయి.

ఇటీవల మేము ప్రకృతిని జయించాము అనే మాట వినిపిస్తూ ఉంది. అది చాలా తప్పు చిన్న తుఫాను వస్తే, శేషాచలం కొండల్లో నిప్పు అంటుకుంటే, గట్టిగా గాలి వీస్తే , చిన్నపాటి భూకంపం వస్తే ఓజోన్ పొరకు చిన్న చిల్లుపడితే, మనం తట్టుకోలేము. అల్లల్లాడిపోతున్నాము. మానవ జీవితం చిన్నాభిన్నం అవుతుంది. ఆటువంటి మనం పకృతిని జయించాము అని అనుకోవడం సిగ్గుచేటు. ప్రకృతి దేవతలను ఆరాధించడం పోయి ప్రకృతి జయించాము అని గొప్పలు చెప్పుకోవడం అవివేకము.

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

12.. ఇష్టాన్భోగాన్హి వో దేవా దాస్యంతే యజ్ఞభావితాః |
తైర్దత్తానప్రదాయైభ్యో యో భుంక్తే స్తేన ఏవ సః || ||

యజ్ఞముల వలన దేవతలు తృప్తి చెందుతారు. వారు మానవులకు కోరకుండానే వరాలు ప్రసాదిస్తారు. దేవతలు ప్రసాదించిన వరములను అనుభవిస్తూ కూడా, ఆ వరముల ద్వారా వచ్చిన ఫలములను దేవతలకు కృతజ్ఞతా భావంతో ఎవరు నివేదించకుండా తానే అనుభవిస్తాడో. వారు దొంగలతో సమాసము.

యజ్ఞయాగములు చేస్తే వర్షములు కురుస్తాయి. పంటలు పండుతాయి. ధాన్యం సమృమద్ధిగా ఉంటుంది. పండ్లు ఫలములు కాయకూరలు దుంపలు అన్నీ నమృద్ధిగా లభిస్తాయి. వాటిని మానవులు తృప్తిగా అనుభవిస్తారు. ఆ అనుభవించేటప్పుడు, ఆరగించేటప్పుడు కనీసం తాను తినబోయే పదార్ధమును ఆ దేవతలకు నివేదించకపోతే, వారు దొంగలతో సమానము అంటున్నాడు.

పరమాత్మ. తగిన మూల్యం చెల్లించకుండా ఊరికే లాక్కునేవాడిని మనం దొంగ అంటాము. ఇక్కడ కూడా అంతే. ఈ భూమి మనది కాదు. మనం పుట్టక ముందు ఈ భూమి ఉంది. మనం చచ్చిన తరువాత కూడా ఉంటుంది. ఆ భూమిలో పండిన ధాన్యము, పండ్లు మనవి కావు. సూర్యరశ్మి వర్షము(నీరు), గాలి, నేల మొదలగు దేవతలు ఇచ్చినవి. వారు ఇచ్చిన వాటిని వారికి నివేదించడం మానవుని కనీస ధర్మము. కృతజ్ఞతాభావంతో తాను తినబోయేదానిని భగవంతునికి, దేవతలకు నివేదించడమే మనము దేవతలకు చెల్లించే మూల్యము. ఒక్క భగవంతునికే కాదు, సాటి మానవులకు, జంతువులకు, పక్షులకు, చిన్ని చిన్ని కీటకములకు కూడా పెట్టాలి. ఎందుకంటే సకల ప్రాణులలో పరమాత్మ ఆత్మస్వరుపుడుగా ఉన్నాడు కాబట్టి దానినే భూతదయ అని అంటారు. అన్నం వండుకున్న తరువాత భగవంతునికి నివేదించడం, అతిథులకు అన్నం పెట్టడం, మనము తినేదాంట్లో ఒక ముద్ద తీసి పక్కనపెట్టడం దీని కిందికే వస్తాయి. కాబట్టి మనకు సమస్త ఐశ్వర్యములను ప్రసాదించిన పరమాత్మకు, ప్రకృతి దేవతలకు కృతజ్ఞత చూపించడం మానవుని కనీస కర్తవ్యము.

ఎవరైతే యజ్ఞముల ద్వారా దేవతలను తృప్తి పరుస్తాడో. భగవంతుడు అతనికి అంతులేని ఐశ్వర్యములను ప్రసాదిస్తాడు. ఎవరైతే భగవంతుడు ఇచ్చిన దానిని అనుభవిస్తూ, తిరిగి దానిని భగవంతునికి నివేదించకుండా తింటాడో వాడు దొంగతో నమానము. మానవులు యజ్ఞములు చేస్తారు. మంచి కర్మలు చేస్తారు. వారికి భగవంతుడు కోరిన కోరికలు ప్రసాదిస్తాడు. అటువంటి మానవుడు భగవంతుని పట్ల కృతజ్ఞతాభావం కలిగి ఉండాలి.

అమరనథ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

భగవంతుడు తనకు ఇచ్చిన దానిని తిరిగి భగవంతునికి నివేదించాలి. భగవంతునికి నివేదించడం అంటే సాటి ప్రాణులకు పెట్టడం అతిధులకు పెట్టడం. జంతువులకు పెట్టడం. వృక్షములను నీరుపోయడం లాంటివి. ఇవే పంచమహాయజ్ఞములు అని అంటారు. (దేవ యజ్ఞము, ఋషి యజ్ఞము, పితృయజ్ఞము, భూత యజ్ఞము, మానషయజ్ఞము) ఇవి చేయని నాడు భగవంతుని సొత్తును దొంగిలించిన వాడవుతాడు.

ఇక్కడ దొంగ అంటే ఒక వస్తువును ఊరికే తీసుకురావడం మనకు అన్నము మొదలగు ఆహార పదార్ధములు, వర్షములు కురిపించి, భూమిని సారవంతము చేసి పంట మొక్కలలో జీవమును నిలిపి, భగవంతుడు ఇస్తున్నాడు. దానికి గాను మనం ఏమి చేయంలి. ఓ భగవాన్ నీ దయవలన నేను ఆహారం తీంటున్నాను అని తాను తనే ఆహారమును పరమాత్మకు సమర్పించి తరువాత తాను తినాలి. అలాగే పితృదేవతలకు, సాటి మానవులకు, జంతువులకు, పెట్టాలి. ఇలా పెట్టకుండా అంతా తానే ఆరగించేవాడు దొంగ, ఈ రోజుల్లో ప్రతిరోజూ దేవునికి దీపారాధన చేసి, వండిన పదార్థములను దేవునికి నివేదించి, కొంత భూతములకు పెట్టి, తరువాత తినే వాళ్లు ఎంతమంది ఉన్నారు. తాను తినేముందు పరమాత్మకు నివేదించకుండా తినేవాడు, ఎంత విద్వాంసుడైనా ధనవంతుడైనా, గొప్పవాడైనా రాజైనా. భగవంతుని దృష్టిలో అతడు దొంగతో సమానము. మరి దొంగకు శిక్ష పడాలి కదా.

ఈ రోజుల్లో సంభవించే అతివృష్టి, అనావృష్టి, అగ్నిప్రమాదాలు భూకంపాలు, తుఫానులు ఇటువంటివి అన్నీ శిక్షలే కాబట్టి మనకు ఉన్నది ఈశ్వరునికి అర్పించడం, అతిథులకు అన్నం పెట్టడం, పేదవారికి, లేని వారికి ఉన్నంతలో సాయం చేయడం సాటిజతువులకు ఆహారం పెట్టడం, చెట్లను సంరక్షించడం, ప్రకృతిని ఆరాధించడం, భగవంతుని మీద భక్తి కలిగి ఉండటం, పరోపకార దృష్టి ఆలవరచుకోవడం ఇవన్నీ భగవంతునికి మనం చూపే కృతజ్ఞతాభావము. ఏ దోషమునకైనా, నేరానికైనా, పలహారం ఉంటుంది. చివరకు హత్య పాతకానికి కూడా పరిహారం ఉంటుంది కానీ కృతముడికి అంటే చేసిన మేలు మరిచిపోయేవాడికి, పరిహారం అంటూ ఏమీ లేదు. కాబట్టి మనం ఆ పరమాత్మకు, ఏప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా మనకు అన్నీ సమకూర్చ పంచభూతములకు, వాటి అధిష్ఠానదేవతలకు, సతతం కృతజ్ఞతాభావంతో ఉండాలి. ఆ కృతజ్ఞతను ఎలా చూపించాలి అనే విషయం తరువాతి శ్లోకంలో వివరిస్తున్నారు.

13. యజ్ఞశిష్టాశినః సంతో ముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః |
భుంజతే తే త్వఘం పాపా యే పచంత్యాత్మకారణాత్ || ||

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

యజ్ఞరిష్టమైన ఆహారమును అంటే పరమాత్మకు నివేదించిన ఆహారమును తినే వారికి సకల పాపములు తొలగిపోతాయి. కేవలము తమ శరీరపోషణకు మాత్రమే ఆహారం వండుకొని తినే వారు పాపములు తింటున్నట్టు లెక్కి.

మనం చేసే కర్మ మన శరీరాన్నే కాకుండా, మన మనస్సును. బుద్ధిని కూడా పవిత్ర చేయాలి. దానికి నిర్దేశింపబడినవే పూజలు, వ్రతాలు, యజ్ఞాలు, మొదలైన పవిత్ర కర్మలు. పరమాత్మను మనకు ఇష్టమైన ఒక రూపంతో పూజించడం, అర్చించడం, ఆరాధించడం, మనం వండుకున్నది నివేదించడం, దానిని ప్రసాదంగా భుజించడం భగవంతుని ఆరాధించి, దేవతలకు కృతజ్ఞతలు చెప్పి, తాను వండుకున్న ఆహారమును భగవంతునికి దేవతలకు నివేదించి, సాటి మానవులకు. భూతములకు కొంచెం పెట్టి మిగిలింది తినే వాడు సకలపాపముల నుండి విముక్తుడు అవుతాడు. సర్వకిల్బిషై: అన్నారు అంటే ఏదో ఒకటి రెండుపాపములు కాదు సకలపాపములనుండి విముక్తి లభిస్తుంది. అటువంటి వాడు అసలు పాపాలే చెయ్యడు. ఇంక విముక్తి ప్రసక్తేలేదు అని అనుకోవాలి. కాబట్టి మనం ఆరగించే ఏ పదార్థము అయినా ముందు భగవంతునికి నివేదించి ఆరగించడం మంచిది. అలాగేసాటి జంతువులకు, కీటకములకు కూడా కొంచెం పెట్టాలి. అతిథులకు పెట్టాలి. ఏదైనా తన శక్తి కొలది మాత్రమే చేయవచ్చు. అలా కాకుండా కేవలం తన కోసమే ఆహారమును తయారు చేసుకొని తినేవాడు పాపమును తింటున్నట్లే లెక్క.

ఇంతకు ముందు శ్లోకంలో అలా చేసిన వాడిని దొంగ అన్నారు. ఈ శ్లోకంలో అలా దొంగవస్తువును తినేవాడు పాపమును తింటున్నాడు అని అన్నారు. అటువంటి పాపమును తిన్న వాడికి శరీరం అంతా దుష్టభావనలతో నిండి పోతుంది. అతడి పతనం అతడే కొని తెచ్చుకుంటాడు. కాబట్టి స్వార్థపరులు, కృతఘ్నులు పాపును మూటగట్టుకుంటారు. పాపమును తింటుంటారు. అందుకే పంచ మహా యజ్ఞములు ఏర్పడ్డాయి.

1.దేవ యజ్ఞము అంటే దేవతలను ఆరాధించడం.

2. పితృయజ్ఞము చని పోయిన పూర్వీకులకు జలకర్జణములు, పిండ పదానములు అంటే శాద్ధకర్మలు చేయడం.

3. మనుష్య యజ్ఞము అంటే సాటి మానవులకు తనరు ఉన్నదానిలో పెట్టడం అంటే అతిథులకు అన్నం పెట్టడం.

4. బ్రహ్మయజ్ఞము అంటే వేదములను శాస్త్రములను శక్తికొద్ది అధ్యయనం చేయడం, ఇతరులకు చెప్పడం, ఇతరులు చెప్పే ప్రవచనములు వినడం, వాటిని ఆచరించడం.

అమరనధ్ అమర్

SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

5. భూతయజ్ఞము అంటే సాటి జంతువులకు, క్రిమి కీటకములకు ఆహారం ఇవ్వడం, మనం తినే అన్నంలో ఒక ముద్ద పక్కన పెడితే అవి చిన్ని చిన్ని చీములు, పక్షులు, కుక్కలు మొదలగు పెంపుడు జంతువులు మొదలగునవి తింటాయి. పచ్చని చెట్లను నరకకుండా, వాటిని నీరు పోసి పెంచి పోషంచడం.

ఇదీ మనం పకృతి దేవతలకు కృతజ్ఞత తెలియజేసే విధానము. అలా చేసిన వారికి పావము అంటదు. కేవలం తాను మాత్రమే తింటే, అంటే ప్రకృతిని తన స్వార్థానికి ఉపయోగించుకుంటే వారు పాపమును తింటున్నట్టు అవుతుంది.

ఎవరైతే ఆహార పదార్థములను ముందు భగవంతునికి నివేదించి తరువాత తాను తింటాడో, అతడు సకల పాపముల నుండి విముక్తి పొందుతాడు అని చెప్తుకున్నాము. అందుకే భగవంతుని ప్రసాదమునకు మనం అంత విలువ ఇస్తాము. అది ఏదైనా కానీ భగవంతుని ప్రసాదం అంటే కళ్లకు అద్దుకొని ఆరగిస్తానము అలకాకుండా కేవలం తన కోసరం మత్రమే వండుకుంటూ తన తినేవాడు, పాపమును తింటున్నట్టు లేక్క, పాపమును మూటకట్టుకుంటాడు. ఈ సందర్భంగా శంకరాచార్యుల వారు ఏమన్నారంటే ఎవరైతే భగవంతుని పూజించి, భగవంతునికి నివేదించిన పదార్థములను తింటాడో అది అతనికి ఆమృతముతో సమానము అవుతుంది. అతడు అన్ని పాపముల నుండి విముక్తుడవుతాడు. అలా కాకులడా కేవలం తన స్వార్ధమును చూచుకుంటూ, తన కోసమే వండుకొని తినేవాడు, పాపమును తింటున్నట్టు. వాడు పాపం చేస్తున్నట్టు. ఇక్కడ రెండు విషయములను మనం గమనించాలి. మొదటిది భగవంతుని పూజ. ఎందుకుంటే భగవంతుడు మనకు అన్నీ ఇచ్చాడు. తినడానికి తిండి, కట్టడానికి బట్ట, ఉండటానికి ఇల్లు గాలి వెలుతురు, నీరు అన్నీ ఇచ్చాడు. భగవంతునికి కనీసం కృతజ్ఞత చూపవలసిన భాధ్యత మనమీద ఉంది. దానిని పూజ అంటారు. పూజ తరువాత భగవంతుడు మనకు ఇచ్చిన దానిని తినేముందు భగవంతునికి అర్పించి తినడం మన కనీస ధర్మం భగవంతునికి అర్పించడం అంటే భగవంతుని స్వరూపాలైన సాటి మానవులు, సాటి జంతువులు, పితృదేవతలు, వృక్షములు. అవి కూడా మనకు ఎటువంటి స్వార్ధము లేకుండా ఎంతోసాయం చేస్తున్నాయి. అందుకే పంచ మహాయజ్ఞములు చేయమన్నారు. వాటి గురించిమనంపైన చెప్పుకున్నాము. అటువంటి వారికి భగవంతుడు పరమశ్రేయస్సు కలుగజేస్తాడు.

ఏమిటా శ్రేయస్సు అది ఎలా కలుగుతుంది అని మనకో ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది మనం తినే ఆహారాన్ని భగవంతునికి,దేవతలకు అర్పిస్తే అది ప్రసాదం అవుతుంది. ఆ ప్రసాదాన్ని ఆరగిస్తే అది మన శరీరాన్ని మనస్సును ప్రవితం చేస్తుంది. అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనసు ప్రవితం అయితే పాపాలు నశించి పోతాయి. పాపాలు నశిస్తే మనసు ఆత్మవైపు తిరుగుతుంది. మనసు.

ఆత్మవైపు తిరిగి, ఆత్మలో లీనం అవుతుంది. దాని ద్వారా మోక్షానికి మార్గం సులభం అవుతుంది. అదే మనకు కలిగే శ్రేయస్సు ఇలా చేయకపోతే మనం వండుకున్నది మనమే తింటే, ఎల్లప్పుడూ స్వార్ధబుద్ధితో ఉంటే, మనం పాపం తింటున్నట్టు అవుతుంది అంటే ఉన్న పాపాలకు తోడు మరి కొన్ని పాపాలు వచ్చి చేరుతాయి. దానితో మనసు మలినం అవుతుంది. అది ఎప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛల వైపు తిరుగుతుంది కానీ ఆత్మవైపు ప్రయాణించదు. వాడికి మోక్ష మార్గము కనపడదు. పాప మార్గంలో వడి కొట్టుకుంటూ, చావు పుట్టుకల మధ్య పడి సతమతమౌతుంటాడు.

కాబట్టి భగవంతునికి కృతజ్ఞతాభావనతో ఉండటం ఎంతో శ్రేయస్కరము. ఈ విషయాన్నే మనం మరొక కోణంలో కూడా అధ్యయనం చేయవచ్చు. మనం కర్మలు చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే కర్మలు చేయకుండా ఎవరూ ఉండలేరు. మనం చేసే కర్మలు అన్నీ ఏదో ఒకఫలమును ఇస్తాయి. అది మంచి ఫలం కావచ్చు, చెడు ఫలం కావచ్చు. దానిని మనం అనుభవించాలి. అది మనకు సుఖాన్ని కానీ దు:ఖాన్ని కానీ కలుగజేస్తుంది. సుఖం వస్తె సంతోషిస్తాం. దుఃఖం వస్తే ఏడుస్తాము. అదే కర్మలు పరమాత్మ పరంగా ఎటువంటి ప్రతిఫలాపేక్ష, స్వార్థ బుద్ధి లేకుండా చేసి, చేయగా వచ్చిన ఫలములను పరమాత్మకు అర్పంచి, వాటిని పరమాత్మ ప్రసాదంగా స్వీకరిసై ఆ ఫలం నాది కాదు పరమాత్మ ఇచ్చంది అనుకుంటే, సుఖమూ ఉండదు, దుఖము ఉండదు, మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. మనసు ప్రశాతంగా ఉంటే మనలో ఉన్న పాపాలు నశించి పోతాయి. కాని అదే కర్మపలాలను ఈ పని నేను చేసాను ఈ ఫలితం నావలననే వచ్చింది అనే కర్తృత్వభావనతో స్వార్థ బుద్ధితో స్వీకరిస్తే చివరకు దు:ఖమే మిగులుతుంది. మనస్సు వికలమౌతుంది. ప్రశాంతత కరువవుతుంది. ఏది కావాలో మనమే తేల్చుకోవాలి.

14. అన్నాద్భవంతి భూతాని పర్జన్యాదన్నసంభవః |
యజ్ఞాద్భవతి పర్జన్యో యజ్ఞః కర్మసముద్భవః || ||

15. కర్మ బ్రహ్మోద్భవం విద్ధి బ్రహ్మాక్షరసముద్భవమ్ |
తస్మాత్సర్వగతం బ్రహ్మ నిత్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితమ్ || ||

అమరనాధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ప్రాణులన్నీ అన్నము నుండి జన్మిస్తున్నాయి. అన్నము వర్షము వలన ఉత్పత్తి అవుతూ ఉంది. వర్షములు యజ్ఞములు చేయడం వలన కురుస్తున్నాయి. చేయవలసిన పనులు అంటే హోమములు మొదలగు కర్మలు యజ్ఞములకు మూలము. ఆ చేయవలసిన పనులు అన్నీ వేదములలో చెప్పబడ్డాయి. వేదములకు మూలము పరమాత్మ. ఆ పరమాత్మ సర్వవ్యాపి. అందరిలోనూ ఉన్నాడు. మానవుడు చేసే అన్ని కర్మలలోనూ స్థిరంగా ఉన్నాడు. ఇది ఒక చక్రము. నిరంతరము తిరుగుతూ ఉంటుంది.

ప్రాణులన్నీ అన్నము వలన జన్మిస్తున్నాయి అంటే అన్ని ప్రాణుల అన్నము అంటే వివిధములైన ఆహారములను తింటాయి. ఆ అన్నము జీర్ణమై, రక్తముగా, శక్తిగా మారుతుంది. ఆ రక్తము వీర్యముగా మారుతుంది. ఆ వీర్యములో జీవకణములు ఉంటాయి. మగవాడి వీర్యములో ఉత్పత్తి అయిన జీవకణములు స్త్రీనుండి విడుదలఅయిన అండముతో కలిసి పిండముగా మారుతుంది.

తొమ్మిది నెలలు శిశువుగా తయారవుతుంది. అంటే అన్నము నుండి ప్రాణులు జన్మిస్తాయి అన్నము (ఆహారము) ఎలా వచ్చింది? మనకు పంటలు పండటం వలన వస్తుంది. పంటలు ఎలా పండుతాయి? వర్షాలు కురిస్తే పంటలు పండుతాయి. వర్షములు ఎలా కురుస్తాయి? వర్షములు యజ్ఞములు వలన కురుస్తున్నాయి. దీని గురించి మనస్మృతిలో ఇలా చెప్పబడింది. " మనం హోమములో వేసే ఓషధులు దూమంగా మారి పైకి లేచి ఆశాశంలో ఉన్న మేఘములను తాకి వర్షం కురిపిస్తాయి. ఆ వర్షం వలన అన్నం లభ్యం అవుతుంది. అన్నంవలన జీవులు పుడుతున్నాయి." ఇక్కడ యజ్ఞము అంటే హోమము.

నిత్య అగ్నిహూత్రము. ఎక్కడో ఒక చోట యజ్ఞ చేయడం కాదు. ప్రతి ఇంట్లో ఆ రోజుల్లో హోమాగ్ని వెలిగేది. ప్రతి ఇంట్లో ఉన్న అగ్నిలో వేసే ఓషధుల వలన రేగిన ధూమము ఆకాశంలోకి చేరి మన వర్షాలు కురిపించేవి. (ఇప్పుడు ఫాక్టరీల పొగ చేరి కాలుష్యం పెరుగుతూ ఉంది. వర్షాలను అడ్డుకుంటూ ఉంది) ఈ ప్రక్రియ యజుర్వేదంలో కూడా చెప్పబడింది. కాబట్టి వేదాలలో చెప్పబడినట్టు ప్రతిరోజూ దేవతలను ఆహ్వానించడానికి హోమం చేస్తూ, ఓషధులను అగ్నిలో వేస్తే అవి ధూమంగా మారి మేఘాలను చేరి వర్షాలను కురిపిస్తే, వాటి వలన ఆహారం లభిస్తే, అది తిని స్పష్టి అభివృద్ధి చెందితే, ఆ పుట్టినవాళ్లు మరలా హోమాలు చేస్తారు. ఇటీ అహార సైకిల్. ఈ హోమములలో పరమార్మ ఉన్నాడు. ఈ సైకిల్ మొత్తం సమర్ధవంతంగా నడిపిస్తున్నాడు. అందుకే విష్ణువును యజ్ఞస్వరూపుడు అన్నారు. హోమం చేయడం ఆ హోమంలో ఓషధులు వేయడం కుడా పరమాత్మను పూజించడమే. అగ్నిని హవ్యవాహనుడు అన్నారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనం అగ్నిలో వేషే ఓషధులు ధూమ రూపంలో పర్జన్యుడికి అందుతాయి. దానికి ప్రతిగా ఆయన వర్షాలు కురిపిస్తాడు. అంటే మనం వరుణ దేవుడిని పూజిస్తే మనకు సకాలంలో వర్షాలు కురుస్తాయి కానీ మేఘమధనం వలన కాదు. సూర్యుడిని సూర్యనారాయణుడు అన్నారు అంటే సూర్యుడు కూడా నారాయణ స్వరూపము. ఇక్కడ అగ్గితో చేసే హోమం అంటే యజ్ఞం కూడా నారాయణ స్వరూపము. ఇప్పుడు హోమాలు లేవు. యజ్ఞాలు లేవు. అందుకే అతి వృష్టి అనావృష్టి మేఘాలను అదుపులో ఉంచే హోమాలను మనం చేయడంలేదు. అక్కడక్కడా చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈ మాత్రం వర్షపాతం ఉంది. దీనినే ప్రకృతి ధర్మము, ఆహార చక్రం అని అంటారు. ధర్మము అంటే సమతుల్యము పాటించడం, అన్నిటినీ ధరించి ఉన్నది ధర్మము. ఏది ఎలా ఉండాలో నిర్దేశించేది ధర్మము. పకృతి సమతుల్యంగా ఉండాలి. అది ప్రకృతి ధర్మము. మనం చేసే కర్మలు కూడా ప్రకృతి ధర్మాన్ని పరిరక్షించే విధంగాఉండాలి కానీ ప్రకృతి ధర్మాన్ని విచ్చన్నం చేసేవిగా ఉండకూడదు. ఉదాహరణకు జీవకోటి జీవించాలి అంటే ప్రాణవాయువు అంటే ఆక్సిజన్ కావాలి. ప్రాణవాయువు పిల్చకుంటేనే మనం జీవించగలుగుతాము. ఆ పీల్చుకున్న ప్రాణవాయువు మరలా కార్బన్ డయాక్సైడ్ గా మారి బయటకు వస్తుంది. అది ఏమవుతుంది. ఎవరు పీల్చుకోవాలి. చెట్లు చెట్లకు ఉన్న పచ్చటి ఆకులు పీల్చుకుంటాయి ఆ చెట్లు చెట్ల ఆకులు మరలా మనకు ఆక్సిజన్ విడుదల చేస్తాయి. ఆ ఆక్సిజన్ మనం పీల్చుకుంటాము. ఇది ఒక సైకిల్ ప్రకృతి ధర్మము. ఈ ధర్మాన్ని మనం కూడా కాపాడాలి. కాని మనం ఏం చేస్తున్నాము చెట్లు అడవులు అన్నీ నరికేసి ప్రకృతి ధర్మాన్ని విచ్చిన్నంచేస్తున్నాము. అందుకే ప్రకృతిని మనం కాపాడితే ప్రకృతి మనలను కాపాడుతుంది అనే నినాదం వచ్చింది.

కాబట్టి మనం సుఖంగా క్షేమంగా ఆరోగ్యంగా బతకాలంటే మనకు ఆక్సిజన్ కావాలి. ఆక్సిజన్ కావాలంటే చెట్లు ఉండాలి. ఇదీ ప్రకృతి ధర్మము. అలాగే మనకు ఆహారం కావాలంటే వర్షము, వర్షానికి మేఘాలు, మేఘాలు కావాలంటే యజ్ఞములు, ఆ యజ్ఞములు వేదాలలో చెప్పబడ్డాయి. ఆ వేదములే పరమాత్మ స్వరూపాలు, కాబట్టి మనం ప్రకృతి సముతుల్యం పాటించాలి. అదే యజ్ఞము. ఆ యజ్ఞం ఈశ్వరస్వరూపము. యజ్ఞం చేయడం ఈశ్వరుని ఆరాదించడమే. యజ్ఞము అంటే ప్రకృతిని పరిరక్షించడం. ప్రతృతి సమతుల్యం పాటించడం కాబట్టి ఈ ప్రకృతిలో అన్నీ ఒకదానితో ఒకటి సంబంధం కలిగి ఉన్నాయి. ఇందులో ఏ ఒక్కటి దెబ్బతిన్నా సమతుల్యం దెబ్బతింటుంది అని గ్రహించాలి. మనం చేసి కర్మలు వేదవిహితంగా ఉండాలి. వేదము అంటే ఏమిటి? తెలుసుకోతగినది. తెలుసుకోవలసినవి. వేదము ఏదో ఒక ఋషి తాను అనుకున్నది చెప్పినది కాదు.

అమరనధ్ అమర్

SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఋషులు ప్రకృతిని పరిశీలించి, వాటికి తమ అనుభవాలను జోడించి, ధర్మాలను అంటే మానవులు ఆచరించవలసిన కర్మలను నిర్దేశించారు. వాటినే వేదములు అని అన్నారు. ఆ వేదములలో చెప్పబడిన విషయములను ఆచరించడమే ప్రతి వాడి కర్తవ్యము. వేదవిహితములైన కర్మలు చేస్తే పరమాత్మను ఆరాధించినట్టే. " తస్మాత్ సర్వగతం బహ్మ నిత్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితమ్ " అంటే ఈ చరాచర జగత్తు అంతటా తానే అయి ఉన్న బహ్మ, మనం చేసే యజ్ఞములలో అంటే వేదవిహితమైన కర్మలలో ప్రతిష్ఠితుడై ఉన్నాడు. అంటే మనం చేసే ప్రతి మంచి కర్మా ఒక యజ్ఞమే. ఆ కర్మలో దైవం ఉన్నాడు. పనియే దైవము. కాబట్టి మనం వేద విహిత కర్మలే చేయాలి. ప్రకృతికి కానీ, సాటి ప్రాణికోటికి హాని కలిగించే కర్మలు చేయకూడదు. ప్రకృతి సమతుల్యాన్ని మనం పాటిస్తే పళ్ళతి మనలను రక్షిస్తుంది.

16. ఏవం ప్రవర్తితం చక్రం నానువర్తయతీహ యః |
అఘాయురింద్రియారామో మోఘం పార్థ స జీవతి || ||

ఎవరైతే పై శ్లోకంలో చెప్పబడిన విధంగా సాగుతున్న సృష్టి చక్రమునకు అనుకూలంగా ప్రవర్తించరో, అటువంటి వాడు తన కర్తవ్య కర్మలను అంటే చేయవలసిన కర్మలను చేయకుండా ఇంద్రియలోలుడై పాపము చేస్తున్నాడు. అటువంటి వాడి జీవితము వ్యర్థము. ఎవరైతే ఈ జీవన చక్రాన్ని అనుసరిచకుండా, అంటే హెూమములు, పంచమహా యజ్ఞములను చేయకుండా, తాను చేసే కర్మలను ఒక యజ్ఞము మాదిరి ఆచరించకుండా, ప్రకృతి దేవతలను తృప్తి పరచకకుండా, ప్రకృతిదేవతల పట్ల కృతజ్ఞతాభావన లేకుండా, కేవలం తన కోసరమే తింటుంటాడో, స్వార్థబుద్ధితో జీవిస్తుంటాడో, వాడు పాపాత్ముడు. వాడి జీవితము పాపభూయిష్టము. కేవలం ఇంద్రియములకు వశుడై ఇంద్రియసుఖములను అనుభవిస్తూ జీవితం వృధాగా గడుపుతున్నాడు.

ప్రతిరోజూ ప్రతి గృహస్థు హూమం చేయ్యడం అందులో ఓషధులు వేల్చడం, వాటిని దేవతలకు అందచెయ్యడం మానవ ధర్మము. దాని వలన వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. మానవులు వర్షముల వలన నీరు పొందుతున్నారు. నీటిని ఉపయోగించి ఆహార ధాన్యాలు పండించు కుంటున్నాడు. ఫలవృక్షముల నుండి ఫలములు పొందుతున్నాడు. కాని ప్రతిగా ఏమీ చేయడం లేదు(దేవుడు ఇచ్చిన నీటి కోసం రెండు రాష్ట్రాలు కొట్టుకుంటున్నాయి.) ఉరికినే ఇతరుల సంపదను తినేవాడు పాపాత్ముడు. ఇటువంటి వారిని పరాన్నభుక్కులు అంటారు. ఇతరులు తెచ్చిపెడితే తినే రకాలు. ఆత్మజ్ఞానం సరిగా తెలియని వారి గురించి కర్మయోగము నిర్దేశింపబడింది . మానవులు ముందుగా కర్మయోగము అవలంబించి,

అమరనథ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

కర్మలను ఆచరించి తద్వారా జ్ఞానము సంపాదించి, ముక్తులవుతారు. కాబట్టి ఆత్మతత్వము తెలుసుకునే వరకు ఎవరెవరు చేయవలసిన కర్మలు వారు చేయవలసినదే. కర్మలు మానరాదు. పైగా ఈ కర్మలు అంటే నిత్యాగ్ని హెూమములు, పంచ మహాయజ్ఞములు, యజ్ఞయాగములు మొదలగు కర్మలు సమాజ హితం కోరి చేస్తున్నారు. అందరికీ ఆహారం సమృద్ధిగా సమకూరాలని చేస్తున్నారు. అది నిష్కామ కర్మ పరోపకారము గురించి చేసే కర్మ, ప్రతిఫలమును ఆశించకుండా చేసి కర్మ, దీని వలన జ్ఞానము కలుగుతుందే కానీ బంధము కలుగదు.

ఇప్పుడు వక సందేహము కలిగే అవకాశం ఉంది. ఈ పంచ మహా యజ్ఞములు హెూమములు ఏమీ తెలియని వారికేనా లేక ఆత్మతత్వమును తెలుసుకున్న వారు కూడా చేయాలా అనే నందేహము రావచ్చు కొంతమంది కితం జన్మలోనే యజ్ఞములు హెూమములు పరోపకారములు, నిష్కామ కర్మలు చేసి ఆత్తతత్వమును తెలుసుకొని కేవలం పరమాత్మను చేరుకోడానికే ఈ భూమితో అవతరిస్తుంటారు. అటువంటి జీవన్ముక్తులకు ఎటువంటి కర్మలు చేయనవసరం లేదు. కానీ వారు కూడా సమాజ హితం కోరి చేస్తున్నారు. ఒకవేళ వారు చేయకపోయినా, సర్వసంగ పరిత్యాగులు, జీవన్ముక్తులు చేయడం లేదు కదా మనం చేయడం ఎందుకను మానకూడదు. ఈవిధంగా హెూమములు పంచ మహా యజ్ఞాలు చేయని వారు, పరోపకారం కోసం సమాజహితం కొరకు పాటుపడని వారు, కేవలం తమ స్వార్థాన్ని మాత్రమే చూచుకొనే వారు పాపాత్ములు అని చెప్పబడ్డారు. వారిని అఘాయులు అని అన్నారు భగవానులు అటువంటి వారు ఇంద్రియారాములు అంటే కేవలం ఇంద్రియములకు వశులై, ఇంద్రియ సుఖములు మాత్రమే అనుభవిస్తుంటారు. ఇతరుల గురించి పట్టించుకోరు. స్వార్ధపరులు. వారి జీవితములు వ్యర్ధములు వారిని జీవచ్ఛవాలు అనికూడ అనవచ్చు.

ఈ శ్లోకంలో ఒకపదం వాడారు, ఇంద్రియారామ: అంటే ఎల్లప్పుడూ ఇంద్రియములు ఎలా చెబితే అలా చేసవాడు. కేవలం ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ భోగముల యందు ఆసక్తి కలిగి ఉన్న వాడు. వాడు ఏం చేస్తున్నాడో వాడికే తెలియదు. యాంత్రికంగా చేస్తుంటాడు. బతకాలి కాబట్టి బతుకుతుంటాడు. ఎందుకు జీవిస్తున్నాడో వాడికే తెలియదు. ఎవరు ఏం చెబితే అది చేస్తాడు. కంటితో చూచింది, చెవులతో విన్నది నమ్ముతాడు. విచక్షణా జ్ఞానం, ఆత్మజ్ఞానం ఉండదు. అటువంటి వాడు పాపాత్ముడు. వాడు ఎందుకు బతుకుతున్నాడో వాడికే తెలియదు. అటువంటి వాడి జీవితం వ్యర్థము. అని కృష్ణుడు కచ్చితంగా చెప్పాడు.

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

17. యస్త్వాత్మరతిరేవ స్యాదాత్మతృప్తశ్చ మానవః |
ఆత్మన్యేవ చ సంతుష్టస్తస్య కార్యం న విద్యతే || ||

18. నైవ తస్య కృతేనార్థో నాకృతేనేహ కశ్చన |
న చాస్య సర్వభూతేషు కశ్చిదర్థవ్యపాశ్రయః || ||

ఎవరైతే తనలో తాను అంటే తన ఆత్మలో తాను రమిస్తూ ఉంటాడో, దొరికిన దానితో తృప్తి చెందుతుంటాడో, అతడు నిత్యము సంతుష్ఠిగా ఉంటాడు. అటువంటి సాధకుడికి చేయవలసిన కర్మ అంటూ ఏదీ ఉండదు. అటువంటి వారికి ఈ ప్రపంచములో కర్మల చేయడం వలనకానీ, చేయకుండా ఉండటం వలన గానీ, ఎటువంటి ప్రయోజనము లేదు. అటువంటి సాధకుడికి స్వార్ధబుద్ధి కానీ, బాహ్యప్రపంచముతో సంబంధము కానీ ఉండదు. పై శ్లోకములలో అందరూ కర్మలు చేయాలి. కర్మ చేయకుండా ఎవరూ తప్పించుకో లేరు అని చెప్పి ఈ శ్లోకంలో జీవన్ముక్తుల గురించి చెబుతున్నాడు. తమ మనస్సును పరమాత్మయందు చెక్కగా ఉంచన వారు. మనస్సును ఆత్మయందు కలిపి రమించేవారు, తమలో తాము ఆత్మానందాన్ని అనుభవించేవారు, ఉన్నదానితో తృప్తిగా జీవించేవారు, సాంఖ్యులు, జ్ఞానులు అంటే ఆత్మజ్ఞానము కలవారు, బయట ప్రపంచంలో తిరుగుతున్నా ప్రాపంచిక విషయములచేత ప్రభావితం కాని వారు, ఇంద్రియములను మనసును నిగ్రహించిన వారు, అటువంటి వారు జీవన్ముక్తులు. ఒకసారి ఆత్మసాక్షాత్కారము కలిగిన తరువాత అటువంటి వారికి ఈ ప్రపంచంలో చేయవలసినపని అంటూ ఏమీ ఉండదు.

అటువలటి వారు కర్మలు చేసినా ఒకటే చేయకపోయినా ఒకటే. చేయడం వలన ప్రయోజనం కానీ, చేయక పోవడం వలన నష్టం కానీ ఏమీ ఉండవు. అటువంటి జీవన్ముక్తుతుడు నిర్వికారంగాఉంటాడు. ఎందుకంటే అతడు ఆత్మయందే తృప్తిని పొందుతున్నాడు. అతడికి కావాల్సింది అంటూ ఏమీ లేదు. కొత్తగా సాధించేది ఏమీ లేదు. లోకోపకారార్థం కర్మలు చేస్తాడు. లేకపోతే లేదు. అతడికి కర్మలు చేయాలి అన్న నిబంధన ఏమీ లేదు. అటువంటి వాడు ఈ ప్రపంచములో ఎవరినీ ఆశ్రయించడు. ఎవరి ఆశ్రయమూ అతడికి అక్కరలేదు. అతడు ఎవరి మీదా ఆధారపడడు.

సామాన్య మానవులు ప్రాపంచిక విషయములు కావాలని కోరుకుంటూ,వాటి కోసం కర్మలు చేస్తూ, అవి దొలకితే తృప్తిపడుతుంటారు. జీవన్ముక్తులు కేవలం తమలో తాము తృప్తిపడుతుంటారు. ప్రాపంచిక విషయముల యందు ఏ మాత్రము అసక్తి చూపరు.

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అటువంటి స్థితప్రజ్ఞుడికి జీవన్ముక్తుడికి ఈ ప్రపంచంలో చేయవలసిన పని అంటూ ఏమీ ఉండదు. అటువంటి వారు కోటికి ఒకరు ఉంటారు. మిగిలిన వారందరూ తమకు విధించిన కర్మలు చేయవలసినదే ఆత్మయందే రమించేవారు, ఆత్మయందు తృప్తి పొందేవారు, ఏ కర్మలను చేసినా చేయనట్టే ఉంటారు. కాని వారిని చూచి సామాన్య జనులు కూడా వారిలా ఉందామని అనుకోపడం చాలా పొరపాటు ఎలగంటే, ఒక ఉపాధ్యాయుడు జీవితాంతం విద్యార్థులకు పాఠాలు చెప్పి, వారిని సన్మార్గంలో పెట్టి, ప్రయోజకులను చేస్తాడు. తుదకు వయసు మీదపడగానే రిటయిర్ అవుతాడు. పెన్షన్ తీసుకుంటూ సుఖంగా జీవిస్తాడు. అటువంటి వారిని చూచి, ఆయన ఊరికే పెన్షన్ తీసుకుంటూ హాయిగా ఉన్నాడు, మేముకూడా అలాగే పనీపాటా లేకుండా సుఖపడతాము అని విద్యార్థులు యువకులు అనుకుంటే వారి జీవితం కష్టాలపాలవుతుంది. రిటయిర్ అయిన తరువాత కూడా కొంతమంది ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు సాయం చేయాలనే కోరికతో ఉచితంగా విద్యాబోధన చేస్తుంటారు. దాని వలన వారికి ఎటువంటి బంధములు అంటవు. కాబట్టి అందరూ కర్మలు ఆచరించాలి. కర్మలు వదిలిపెట్టకూడదు. నిష్కామ కర్మలు ఆచరించడం ద్వారా జ్ఞానము సంపాదించి దాని తరువాత మోక్షమునకు అర్హులవుతారు. ఆ స్థితిని పొందిన తరువాత, వారు కర్మలు చేసినా చేయకపోయినా ఒకటే. ఎటువంటి స్వార్థబుద్ధిలేకుండా, లోక కల్యాణం కొరకు వారు చేసే కర్మలను తప్పుపట్టకూడదు. కానీ ఈ రోజుల్లో ఎక్కువ మంది ప్రాపంచిక విషయములలోనూ, విషయవాంఛలలోనూ మునిగి తేలుతున్నారు. చేయవలసిన కర్మలను వదిలిపెట్టి చేయకూడని కర్మలు చేస్తున్నారు. తాము చేసిన కర్మలతో కూడా వారు తృప్తి చెందకుండా, ఇంకా ఏదో కావాలని నిరంతరం ఆరాటపడుతుంటారు. దాని వలన వారికి ఏ లాభమూ లేకపోగా బంధనములు వాసనలు చుట్టుకుంటాయి. ఎవరైతే బాహ్య ప్రపంచములో అభించే సుఖములు నిజల కావు నిజమైన సుఖం ఆత్మానందమే అని అనుకుంటారో అప్పుడే వారికి విముక్తి అప్పటి వరకూ విద్యుక్త కర్మలు ఇతరులకు ఉపయోగించే కర్మలు నిష్కామకర్మలు చేయాల్సిందే.

ఆ కారణం చేతనే కృష్ణుడు అర్జునుడితో ఇలా అన్నాడు. అర్జునా! పైన చెప్పిన ఆత్మారాములు కర్మ చేసినా కర్మ చేయకపోయినా వారికి వచ్చే లాభం కానీ జరిగే నష్టంకానీ ఏమీ లేదు. వారు పూర్ణకాములు అనగా అన్నికోరికలు తీరినవారు. కోరడానికి అ కోరికలు తీరడానికి వారికి ఏమీ మిగలలేదు. వారు కర్మలు చేయకపోయినా నష్టం లేదు. అతనికి అన్నీ సమానమే. నిరంతరము ఆత్మయందు రమించే వాడికి బాహ్య కర్మల వలన ఏం ప్రయోజినం చేకూరుతుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అటువంటి జీవన్ముక్తుడు కావాలంటే కర్మలు చేయగలడు. లేకపోతే మానగలడు. ఇది చేయాలి అన్న నియమం లేదు. వారు చేసే కర్మలన్నీ లోక క్షేమము కోరకే కానీ వారి స్వార్ధమునకు కాదు. స్వార్థం కోరి వారు ఏ కర్మాచేయరు. అటువంటివారు ఎవరినీ ఆశ్రయించరు. ఎవరి మీదా. ఆధారపడరు. వారికి ఏ భయమూ లేదు. ఎవరి అవసరమూలేదు ఎవరికీ భయపడడు.

19. తస్మాదసక్తః సతతం కార్యం కర్మ సమాచర |
అసక్తో హ్యాచరన్కర్మ పరమాప్నోతి పూరుషః || ||

ఆ కారణం చేత ఓ అర్జునా! నీవు కూడా ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి లేకుండా నీ కర్తవ్య కర్మ అయిన, యద్ధముచెయ్యి, ఆసక్తిలేకుండా యుద్ధం చేస్తే ఆ యుద్ధం వలన వచ్చే బంధనములు నిన్ను అంటవు. నీకు మోక్షం కూడా వస్తుంది.

కర్మ దాని లక్షణాలు, ఎవరు కర్మలు చేయాలి. ఎవరు కర్మలు చేయకుండా, ఉండవచ్చు అనే విషయాలను చెప్పిన తరువాత కృష్ణుడితో ఇలా అన్నాడు. అర్జునా! నీ విద్యుక్త ధర్మము నీ క్షత్రియ ధర్మము నీవు నెరవేర్చు, ఏ కోరికా లేకుండా యుద్ధం చెయ్యి. ఎవరితో ఏదో జరుగుతుందని బాధపడకుండా యుద్ధం చెయ్యి, నిష్కామంగా యుద్ధం చెయ్యి, ఏ సంగమం లేకుండా యుద్ధు చెయ్యి ఎదురుగా ఉన్నవాళ్లు నీ బుధు మిత్రులు అన్న భావన లేకుండా యుద్ధు చెయ్యి. నేను యుద్ధం చేస్తే ఏమవుతుందో అలా జరుగుతుందో! ఇలా జరుగుతుందో! నావల్లే అంతా జరుగుతోంది. అనే ఆలోచనలు లేకుండా యుద్ధం చెయ్యి. నీ ఒక్కడి వల్ల ఏమీ కాదని తెలుసుకొని యుద్ధం చెయ్యి. మనస్సును నిర్మలంగా ఉంచుకొని యుద్ధం చెయ్యి. అప్పుడు నీకు ఎటువంటి పాపము అంటదు. కర్మ చేయకుండా ఉండటానికి నీవు ఇంకా ఆత్మజ్ఞానివి కాలేదు.

జీవన్ముక్తుడువి కాలేదు. ఇంకా కర్మలు చేసే దశలోనే ఉన్నావు. నీకు ఆత్మజ్ఞానం ఇంకా అలవడలేదు ఇప్పుడే సన్యాసం తీసుకుంటాను అంటేకుదరదు. నేనం నిన్ను చేయకూడని పని చేయమనడం లేదు. నీ కర్తవ్యం నిర్వర్తించమంటున్నాను. నీవు క్షత్రియుడివి కాబట్టి నీ ధర్మం నిర్వర్తించమంటున్నాను. కాకపోతే నిష్కామంగా, ఆసక్తి లేకుండా, ఫలా పేక్ష లేకుండా, ధర్మం కొరకు యుద్ధం చేయమంటున్నాను.

అలా చేస్తే నీకు ఎటువంటి బంధనములు ఆంటవు. అప్పుడు నీ అంతరంగము శుద్ధి అవుతుంది. తరువాత జ్ఞానం వస్తుంది. తరువాత మోక్షం లభిస్తుంది. కాబట్టియుద్ధం చెయ్యి ఎటువంటి సంగము అంటే అటామెంట్ లేకుండా, ఆసక్తి లేకుండా ఫలాపేక్ష లేకుండా,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

నిష్కామంగా కర్మలు చేస్తే దాని వలన సుఖదుఖములు, బంధములు రావు. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. నిర్మలంగా ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు పరమాత్మను ధ్యానించడానికి ఆత్మదర్శనం కలగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇదే కర్మలు చేయడంలో రహస్యము. కాబట్టి కర్మలు చేస్తూ కూడా ఆత్మసాక్షాత్కారము పొందవచ్చు. మనసును ఆత్మలో లీనం చేయవచ్చు పరమశాంతిని పొందవచ్చు, కేవలం వేదుములు శాస్త్రములు చదివి జ్ఞానం సంపాదించడమే కాదు కర్తలు ఆచరిస్తూకూడా ఆత్మజ్ఞానం పొందవచ్చు. చివరకు మోక్షం కూడా పొందవచ్చు. ఇదే గీతాబోధ

20. కర్మణైవ హి సంసిద్ధిమాస్థితా జనకాదయః |
లోకసంగ్రహమేవాపి సంపశ్యన్కర్తుమర్హసి || ||

పూర్వము జనకుడు మొదలగు జ్ఞానులు కూడా ఆసక్తి రహితముగా కర్మలను చేయడం వలన సిద్ధిపొందారు. కావున నీవు కూడా స్వార్ధం వదిలిపెట్టి లోకహితము కొరకు కర్మలు చేయడానికి మాత్రమే నీకు అర్హత ఉన్నది.

ఇప్పుడు కృష్ణుడు ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాడు. జనకుడు, అశ్వపతి మొదలగు మహారాజులు ఎటువంటి ఆసక్తి లేకుండా నిష్కామంగా కర్మలు ఆచరించి సిద్ధి పొందారు అని అన్నాడు. ఇక్కడ జనకుడు మొదలగు వారిగురించి చెప్పడంలో అర్థం వారు ఋషులు కారు, మునులు కారు, సన్యాసులు కారు, సర్వసంగ పరిత్యాగులు కారు. వారు కూడా అర్జునుడి మాదిరి క్షత్రియులు, రాజ్యపాలన చేసారు. అటువంటి వారు కూడా అసక్తి లేకుండా, నిష్కామంగా, ఎటువంటి ఫలాపేక్ష లేకుండా, కర్మలు చేసి సిద్ధిని పొందారు. వారి మాదిరే అర్జునుడిని కూడా తన విద్యుక్త కర్మ అయిన యుద్ధము చేయమని కృష్ణుడు బోధించాడు. జనకుడు, అశ్వపతి, ఇక్ష్వాకువు, ప్రహ్లాదుడు, అంబరీషుడు మొదలగు చక్రవర్తులు ఈ కోవలోకి వస్తారు. వారికి ఈ ప్రపంచంలో చేయవలసినది అంటూ ఏదీ లేదు. కాని లోకంకొరకు తమ కర్తవ్య కర్మలు నిర్వర్తించారు.కర్తృత్వభావం లేకుండా,నిష్కామంగా కర్మలు చేసారు. అలా చేసి వారు ముక్తిని పొందారు. వారందరూ కర్తవ్య కర్మలు చేసి ముక్తిని పొందిన వారే! కాబట్టి ఓ అర్జునా! వారి మాదిరి నీవు కూడా సంగముక్తుడివి, జీవన్ముక్తుడివి అని నీవు అనుకుంటే కూడా, లోకం కోసమన్నా నీ కర్తవ్యమును నీవు నిర్వర్తించు. జనకుని మాదిరి నీ కర్తవ్య కర్మలను చెయ్యి. ఏ విధమైన సంగం లేకుండా యుద్ధం చెయ్యి పోనీ, జనకుడు, అశ్వపతి జ్ఞానులు జీవన్ముక్తులు కారు అని అనుకొందాము. నీమాదిరి మామూలు మానవులు అనుకొందాము. అలాంటప్పుడు కూడా వారు నిష్కామంగా కర్మలు చేసి జ్ఞానమును సంపాదించి,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

చివరకు ముక్తిని పొందారు కాబట్టి, అదే పని నీవూ చెయ్యి ఇందులో తప్పేముంది. ఎలా చూచినా నీవు నీ కర్తవ్య కర్మ చేయక తప్పదు కదా!

నీవు జీవన్ముక్తుడివి, నీకు అన్నీ తెలుసు నీకు కర్మచేయనవసరం లేదు అని నీవు అనుకున్నాకూడా, నీ కోసం కాకపోయినా జనం కోసం అయినా, వాలని మంచి దాలలో పెట్టడానికైనా నీవు కర్మలు చేయాలి కదా. అర్జునుడే యుద్ధం చేయలేదు మేం మాత్రం ఎందుకు యుద్ధం చేయాలి అని నీ సైనికులు అనుకుంటే మిగిలిన వీరుల గతేం కావాలి. కాబట్టి ఇతరులకు మార్గదర్శకంగా ఉండటానికైనా నీవు యుద్ధం చేయక తప్పదు.
ఇదీ కృష్ణుడి ఆర్గ్యమెంటు. జనకుడు, అశ్వపతి, ఇక్ష్వాకువు, ప్రహ్లాదుడు, అంబరీషుడు, భగీరథుడు మొదలగు చక్రవర్తులందరూ జీవన్ముక్తులే కానీ కర్మలు చేసారు. ఎవరి కోసం? ఇతరుల కోసం, ఇతరులను మంచి మార్గంలో పెట్టడం, ఇతరులకు మార్గదర్శకంగా ఉండటం కోసం చేసారు.
ఈ నిష్కామయోగం ఏమీ కొత్తది కాదు. అంతకు ముందు చాలామంది చక్రవర్తులు దీనిని ఆచరించి ముక్తిని పొందారు. ఒక పక్కరాజ్యం చేస్తూ, రాజ్యం కొరకుయుద్ధాలు చేస్తూ కూడా మోక్షం పొందడం సాధ్యమా అని అర్జునుడు అడగకముందే కృష్ణుడు జనకుడు మొదలగు రాజుల గురించి చెప్పి వారు కూడా కర్తవ్య కర్మలను ఆచరిస్తూనే ముక్తిని పొందారు అని చెప్పాడు. చేయవలసిన కర్మ, చేయదగ్గ కర్మ నిష్కామంగా, ప్రజలకొరకు, నిర్మలమైన మనసుతో చేస్తే దాని వలన జ్ఞానం కలుగుతుంది. జ్ఞానం కలిగితేమోక్షానికి దారి ఏర్పడుతుంది. పైన చెప్పిన మహారాజులు చక్రవర్తులు నిష్కామ కర్మలు చేసి జ్ఞానమును సంపాదంచి ముక్తిని పొందారు.

అంతే కాదు. పెద్ద వాళ్లను చూచి ఇతరులు నేర్చుకుంటారు. మేము జీవన్ముక్తులము మేము ఏమీ కర్మచేయ నవసరం లేదు అని కూర్చోకుండా వారి వారి కర్తవ్య కర్మలు చేస్తే వారిని చూచి ఇతరులు ధర్మమార్గమును ఆచరిస్తారు. అప్పుడు లోకకల్యాణం జరుగుతుంది. ఒక్కడు బాగుపడినా బాగుపడినట్టే. కాబట్టి అర్జునా! నీవు ఇతర సైనికులకు ఆదర్శంగా నిలిచి యుద్ధం చేయి అని భగవానుడు చెప్పాడు. ప్రమాణం ఇందులో ప్రమాణము అని వాడారు. ప్రమ అంటే ఉన్నది ఉన్నట్టు చూసే బుద్ధి. దానికి వికృతి భ్రమ. అంటే లేనిది ఉన్నట్టుగా ఊహించుకునే బుద్ధి. మనం అంతా ఎల్లప్పుడూ భ్రమలో ఉంటాము. తాడును చూసి పాము అనుకుంటూ ఉంటాము. ప్రాపంచిక సుఖములు సత్యములు శాశ్వతములు అనే భ్రమలో వాటి వెంట పరుగెడుతుంటాము. కాబట్టి ఉన్నది ఉన్నట్టు తెలియజేసేదానిని ప్రమాణము అని అంటారు.

అమరనధ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అన్ని ధర్మములకు ప్రమాణము వేదము. వేదములు ఒకరు రాయలేదు. మహా ఋషులు తమ సమకాలీన జీవితంలో వివిధములైన విషయములను, ఆచారాలను, వ్యవహారాలను, కర్మలను దర్శించి, అందులో మానవాళికి ఉపయుక్తమైన వాటిని, మానవులు ఆచరించవలసిన వాటిని, తమ బుద్ధిని జ్ఞానమును జోడించి, మనకు తెలియజేసారు. వేదములను ఋషులు దర్శించారు కానీ సృష్టించలేదు. అందుకే వారు వేద ద్రష్టలు, స్రష్టలు కాదు. సకల ధర్మములను వేదములు మనకు తెలియజేస్తాయి. కాబట్టి వేదములు అంటే శృతులు మనకు మొదటి ప్రమాణము. వేదములు మానవాళికి సులభంగా అర్థం అయ్యేవి కావు. పైగా వేదములలో ధర్మములు అక్కడక్కడా పొందుపరచబడి ఉన్నాయి. వేదములు అన్నీ పూర్తిగా చదవడానికి మానవులకు జీవిత కాలం సరిపోదు. ఆ కారణం చేత మరి కొంతమంది ఋషులు ఆ వేదవములను సంపూర్ణంగా అధ్యయనం చేసి, వాటిలో ఉన్న సారమును, ధర్మములను అన్నిటినీ ఒక చోటచేర్చి మనకు అందించారు. వాటినే స్మృతులు అంటారు. స్మృతులు మనకు రెండవ ప్రమాణము. మనుస్మృతి, పరాశర స్మృతి , యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి మొదలగునవి. వీటిలో మానవులు దైనందిన జీవితంలో ఆచరించవలసిన ధర్మములను, విధులను, కర్మలను వివరంగా పొందుపరిచారు. శృతి అంటే వేదములు. తండ్రి చెప్పినట్టు అంటే శాసించినట్టు చెబితే. స్మృతి తల్లి చెప్పినట్టు వివరంగా, చిన్న చిన్న కథలరూపంలో లాలించి, బుజ్జగించి, అర్థం అయ్యేటట్టు చెబుతుంది.

శృతులు కానీ, స్మృతులు కానీ అందుబాటులో లేని వారికి, అవి చదివినా అర్థం కాని వారికి, మూడవ ప్రమాణం శిష్టాచారం. అంటే శ్రేష్ఠులు అయిన వారు ఏమేమి ఆచరిస్తారో వాటిని మనం ఆచరించాలి. జ్ఞానులు, బుద్ధిమంతులు అయిన పెద్దలు ఏమి చేసారో వాటిని ప్రమాణంగా స్వీకరంచాలి. మానవులకు ఎక్కడెక్కడ దేని గురించి అయినా సందేహాలు వస్తే, వారి ఇష్టం వచ్చినట్టు చేయకుండా జ్ఞానులు అయిన పురోహితులు చెప్పినట్టు చేయడం మంచిది.

పాండవులు ఒక అర్ధరాత్రి పూట ఒక గంధర్వునితో తగాదా పెట్టుకున్నారు. అప్పుడు ఆ గంధర్వుడు వారికి ఒక సలహా ఇచ్చాడు. "అయ్యా! మీరు అన్నీ తెలిసిన వారే కావచ్చు కానీ మీరు ఒక పురోహితుని మీ ముందు ఉంచుకోండి. ఆయన మీకు తగినసమయంలో ధర్మబోధ చేస్తాడు. పురోహితుడు లేకుండా మీరు ఎక్కడకు వెళ్లనద్దు" అని చెప్పాడు. అప్పటి నుండి వారు ధౌమ్యుడిని.

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

21. యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠస్తత్తదేవేతరో జనః |
స యత్ప్రమాణం కురుతే లోకస్తదనువర్తతే || ||

శ్రేష్టులు అయిన వారు ఆచరించిన దానిని ఇతరులుకూడా అనుసరిస్తారు. అతడు ఆచరించిన ప్రమాణాలనే ఇతరులు కూడా పాటిస్తారు.

యథారాజా తథా ప్రజా అనే మాటకు ఇది అన్వయం. పెద్దవాళ్లు ఏది ఆచరిస్తారో, వారిని చూచి చిన్నవాళ్లు అదే ఆచరిస్తారు. కాబట్టి చిన్నవాళ్లను మంచి దారిలో పెట్టడానికి పెద్దలు వారికి నిర్దేశించిన కర్మలను చేయక తప్పదు. మామూలు ప్రాపంచిక విషయములలో కానీ, ఆధ్యాత్మిక విషయములలో గానీ, పెద్దలు పిన్నలకు మార్పదర్శకంగా ఉండాలి. పెద్దలే తప్పుచేస్తే పిల్లలు ఆ మార్గాన్ని అనుసరిస్తారు. కాబట్టి పెద్దలు కర్మలు చేసేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. ఎందుకంటే చిన్న పిల్లలు ఎప్పుడూ పెద్దలను రోల్ మాడల్గా ఊహించుకుంటారు. పెద్దలు శాస్త్ర విరుద్ధముగా ప్రవర్తించకూడదు.

అర్జునుడు విషయానికే వద్దాము. అర్జునుడు శౌర్యవంతుడు, ధీరుడు, పరాక్రమ వంతుడు, ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించాడు ఇంద్రుని అర్ధసింహాసనము మీద కూర్చున్నాడు అటువంటివాడు ఈ ప్రకారంగా దౌర్భల్యస్థితిలో యుద్ధం చేయనంటే ఇతరులు కూడా దానినే అనుసరిస్తారు. అందరూ విల్లు అమ్ములు కిందపడేసి ఇంటికి పోతారు. అలా కాకుండా అర్జునుడు క్షత్రియ ధర్మమును ఆచరిస్తూ, తన బల పరాక్రమములు ప్రదర్శిస్తూ యుద్ధం చేస్తే, యువకులు కూడా ఆయననే అనుసరిస్తారు. కాబట్టి పెద్దవారు దేనిని ప్రమాణంగా తీసుకుంటారో పిల్లలు దానినే ప్రమాణంగా తీసుకుంటారు. పెద్దవారు వేదమునే ప్రమాణంగా పాటిస్తే, పిల్లలు కూడా వారిని అనుసరిస్తారు. ఆ కారణం చేతనే వేదవిద్య, సనాతన ధర్మములు పరంపరానుగతంగా, ఒకరి నుండి ఒకరికి సంక్రమిస్తూ ఈ నాటికి కూడా మనకు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

కాబట్టి జీవన్ముక్తులు, జ్ఞానులు, ఆత్మసాక్షాత్కారంపొందిన వారుకూడా, వారికి ఏ కర్మ చేయవలసిన అవసరం లేకపోయినా, లోక కల్యాణం కొరకు కర్మలు చేస్తుంటారు. వారిని అనుసరించడం మన విధి. జగద్గురువు శంకరాచార్యుల వారు జీవన్ముక్తుడు. కాని ఆయన దేశం అంతా కాలి నడకన తిరిగారు. ధర్మప్రచారం చేసారు. మానవులకు ఉపయోగించే ఎన్నో గ్రంధాలు రాసారు, ఎందుకు, తన కోసం కాదు. లోక కల్యాణం కోసం, అని నేడు మనకు మార్గదర్శకాలు అవుతున్నాయి.కేవలము వేదములు శాస్త్రములు చదివినంతనే ప్రయోజనము లేదు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

వాటిలో ఉన్న ధర్మములను పెద్దలు తాము ఆచరించి చూపించి, భావి తరాలకు మార్గదర్శకం కావాలి. తమ పురోహితునిగా పెట్టుకున్నారు.

కాబట్టి మానవులు ధర్మం గురించి తెలుసుకోవాలంటే వారి పురోహితులను, పెద్దలను జ్ఞానులను ఆశ్రయించాలి. వారి ఆచార వ్యవహారములను అనుసరించాలి. ఇదే మూడవ ప్రమాణము ఈ మూడు ప్రమాణములలో ఆఖరిది అయిన శిష్ఠాచారమే సామాన్య మానవులకు, చాలా ప్రముఖమైనది, ఆచరించతగ్గది. ఎందుకంటే శ్రుతులు, స్మృతులు కేవలం బోధిస్తాయి. కాని శిష్ఠాచారము పెద్దలు ఏం చేస్తున్నారో చూచే అవకాశం కల్పిస్తుంది.అదే చూచి నేర్చుకోవడం. పెద్దవారు, బుద్ధిమంతులు తాము ఆచరించి ఇతరులకు చూపిస్తారు. పెద్దలు చేసిన మంచి పనులను చూసి పిల్లలు నేర్చుకుంటారు. వారు అనుసరించిన ధర్మమార్గమునే అనుసరిస్తారు. వారిని చూచి వారి పిల్లలు కూడా అదే ధర్మమార్తమును అనుసరిస్తారు. అది వాళ్ల ఆచారంగా, ఒక ప్రమాణంగా తరతరాలకు సంక్రమిస్తుంది. ఈశిష్ఠాచారము ఎవరి వద్దనుండి నేర్చుకోవాలి అంటే మనకు నలుగురు గురువులు అంటే శ్రేష్ఠులు ఉన్నారు. వారిలో మొదటిది తల్లి, తల్లి మనకు మొదటి పాఠం చెబుతుంది. చెయ్యాల్సినవి చేయకూడనివి నేర్పుతుంది. అది ఆమె బాధ్యత. రెండవ శిష్ఠుడు తండ్రి. తండ్రి తాను మంచి పనులను ఆచరించి తన పిల్లలుకూడా ఆచరించేటట్టు చేయాలి. మూడవ శిష్టుడు గురువు గురువు కేవలం పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పడమే కాదు. ఆ ధర్మాలను తాను ముందు ఆచరించి తనను చూసి పిల్లలు నేర్చుకునేటట్టు చేయాలి. తరువాతి శిష్ఠుడు రాజు. రాజు ధర్మాత్ముడు అయితే ప్రజలుకూడా ధర్మం ఆచరిస్తారు.రాజు లంచగొండి అయితే ప్రజలు అదేమార్గాన్ని అనుసరిస్తారు. అందుతే యథారాజా తథా ప్రజా అనే సూక్తి వచ్చింది. ఎవరికైతే తల్లి తండ్రి గురువు రాజు ధర్మాచరణలో తమ పిల్లలకు, శిష్యులకు, ప్రజలకు రోల్ మోడల్లుగా ఉంటారు, అతడు తప్పకుండా ధర్మాత్ముడు అవుతాడు. ఆ రాజ్యం రామరాజ్యం అవుతుంది. (ఈ సూత్రం ఈ నాటికి అన్వయించుకుంటే, మన మంత్రులు పాలకులు నీతిగా ఉంటే వారి కింది అధికారులు ప్రజలు నీతిగా ఉంటారు. మంత్రులే అవినీతికి పాల్పడితే, కింది అధికారులు కూడా అవినీతికి పాల్పడతారు. కాబట్టి పెద్దలైన వారు, అవినీతి అంతం చేస్తాము అని ప్రగల్భాలు పలకడం మాని, ముందు వారు ఆచరించి, ఇతరులకు మార్గదర్శకం కావాలి.) ఈ శ్లోకంలో ఆఖరు ప్రమాణం అయిన శిష్ఠాచారం గురించి చెప్పాడు పరమాత్మ. ఓ అర్జునా! శ్రేష్ఠులు అయిన వారు ఏమేమి ధర్మములను ఆచరిస్తారో, సామాన్యులు కూడా ఆయా ధర్మాలను అనుసరిస్తారు. ఎందుకంటే సామాన్యమానవులు సాధారణంగా ఆలోచించరు. తమ తల్లి తండ్రులు, గురువులు, పెద్దలు, రాజు ఏమి చేస్తే దానిని అనుసరిస్తారు. నువ్వు రాజువు. పరాక్రమవంతుడివి. సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

వీరుడివి. ఈ యుద్ధంలో నిన్ను నీ పరాక్రమాన్ని వీరత్వాన్ని నమ్ముకొని అందరు రాజులూ యుద్ధానికి సన్నద్ధం అయ్యారు. అటువంటి నీవే నేను యుద్ధం చేయను అంటే ఇతర రాజులు కూడా నిన్నే అనుసరిస్తారు. ఎందుకంటే సాధారణంగా మానవులను మంచి కంటే చెడు లక్షణాలు తొందగగా ఆకర్షిస్తాయి. నీలో ఎన్నిమంచిలక్షణాలు ఉన్నా ఈ తాత్కాలిక పిరికితనము, పారిపోయే గుణము, తప్పించుకు తిరిగే గుణము అనే చెడు మాత్రమే తొందరగా అందరినీ అకర్షిస్తుంది. కాబట్టి ఓ అర్జునా! నీవు అందరికీ ఆదర్శంగా నిలబడి, ముందు నిలబడి యుద్ధం చేస్తే, ఇతర రాజులు నిన్ను ఆనుసరిస్తారు. నీవే పిరికివాడుగా పారిపోతే ఇతర రాజులు కూడా నిన్ను అనుసరిస్తారు అని ధర్మబోధ చేసాడు కృష్ణుడు.

22.. న మే పార్థాస్తి కర్తవ్యం త్రిషు లోకేషు కించన |
నానవాప్తమవాప్తవ్యం వర్త ఏవ చ కర్మణి || ||

అర్జునా! మూడులోకాలలో నేను చేయవలసిన కర్తవ్యం అంటూ కొంచెం కూడా ఏమీ లేదు. అలాగే నేను కోరుకోదగ్గది, పొంద తగినది, నేను పొందలేవిది ఏదీ లేదు. ఐనప్పటికినీ నేను అనునిత్యం కర్మలు చేస్తూనే ఉన్నాను.

ఇప్పటి దాకా కృష్ణుడు అందరి గురించీ చెప్పాడు.అర్జునుడిలో ఏమీ చలనం లేదు. ఇంత లాభం లేదని,ఇప్పుడు కృష్ణుడు తన గురించి తాను చెప్పుకుంటున్నాడు. అర్జునా నాకు ఈమూడులోకాలలో చేయతగినపని కానీ. చేయవలసిన పని కానీ లేదు. నాకు కావాల్సింది ఏదీ లేదు. కోరతగినది ఏదీ లేదు. అలాగే నేను కోరుకుంటే పొందలేనిది అంటూ ఏమీ లేదు. అయినా నేను కర్మలు చేస్తూనే ఉన్నాను. నీకు సారధిగా కూడా పని చేయడానికి ఒప్పుకున్నాను. కారణం నాకు అన్నీ తెలుసు నేను గొప్పవాడిని అని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఏ చిన్న పని చేయడానికీ వెనుకాడలేదు" అని తనే గురించి తాను చెప్పుకున్నాడు.

ఒకవిధంగా కృష్ణుడు, నేను ఆత్మసాక్షాత్కారం పొందిన వాడిని, స్థితప్రజ్ఞుడిని అని నర్మగర్భంగా చెబుతున్నాడు. కృష్ణుడు సాక్షాత్తు పరమాత్మ అవతారము. నిర్గుణుడు, నిరాకారుడు, నిర్మలమైన మనస్సు కలవాడు. త్రిగుణములకు అతీతుడు. ఆ ఉద్దేశంలో అనుకుంటే కృష్ణుడికి చేయవలసిన కర్మ అంటూ ఏమీ లేదు. తీరవలసిన కోరికలు అంటూ ఏమీ లేవు. ఆయన కోరుకుంటే తీరని కోరిక అంటూ ఏదీ లేదు. రెండవ ఉద్దేశం కృష్ణుడు జ్ఞాని, అన్నీ తెలిసిన వాడు, అన్నిటికీ అతీతుడు. మాయ గురించి తెలిసిన వాడు. స్థితప్రజ్ఞుడు. అలా చూచినా కూడా కృష్ణుడికి చేయవలసిన కర్మ, తీర వల్లసిన కోరిక అంటూ కూడా ఏమీ లేదు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అందుకే అంటున్నాడు...అయినా నేను లోకంకొరకు కర్మలు చేస్తునే ఉన్నాను. ఎందుకు? ప్రజలు నన్ను చూచి, వారూ అలాగే ఆచరించాలి. ధర్మమార్గంలో నడవాలి. అంతే కానీ నా కోసం కాదు. నాకు రూపం లేదు. అయినా ఒక రూపం ధరించాను. ఎక్కడో పుట్టాను ఎక్కడో పెరిగాను. చిన్నప్పుడే ఎన్నో కష్టాలు ఎదుర్కొన్నాను. ఒకసామాన్యుడు ఏమేమి చేయాలో అన్నీ చేసాను. వీలున్నంతవరకు ప్రజలకు ధర్మమార్గంలో నడవమని బోధించాను.

ఇంతెందుకు ఇప్పుడు నీకు సారధిగా ఉన్నాను. ఎరితో ఉత్సాహంగా నీకు సారధ్యం చేస్తున్నాను. నీ ఆజ్ఞలు పాలిస్తున్నాను. నీవు రథం ఎటు పోనిమ్మంటే అటు పోనిస్తున్నాను. ఒక విధంగా నీకు సేవచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా నీకు సారధ్యం చేసి నందు వలన నాకు వచ్చే లాభం అంటూ ఏమీ లేదు. పైగా నష్టం ఎక్కువ. ఎందుకంటే, నీ మీదికి సంధించిన ప్రతి బాణము నాకు తగిలే అవకాశం ఉంది. కొంత మంది ముందు సారధిని చంపుతారు. కాబట్టి యుద్ధంలో నీకంటే ముందు నేనే మరణించవచ్చు. నాకే ప్రమాదము ఎక్కువ. అయినా ఈ పనికి నేను సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాను. కారణం ఇది నా కర్తవ్యం. నేనుచేయాలి. ప్రతివాడూ చిన్న పని, పెద్ద పని అనే తేడా లేకుండా అన్ని పనులు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి అనే ప్రమాణాన్ని నెలకొల్పడానికి నీకు సారధిగా ఉన్నాను.

నాకు పెద్దపని చిన్న పని ఆంటూ లేదు.గొప్ప బీద తేడా లేదు.నా చిన్ననాటి మిత్రుడు సుదాముడు పరమ బీదవాడు, కుచేలుడు, ఆయన వచ్చినపుడు నేను ఆయన కాళ్లు కడిగాను ఎందుకు, ఆయన సద్బ్రాహ్మణుడు. వేదములు చదువుకున్న వాడు. జ్ఞాని, నిష్కామ కర్మలు ఆచరించిన వాడు. అటువంటి బ్రాహ్మణులు నాకు దైవంతో సమానము. పైగా ఆయన నాకు అతిథి. అందుకే ఆయనకు నేను, నా భార్యలు అతిథి సత్కారాలు, సేవలు చేసాము. నేను గొప్పవాడిని, నేను జ్ఞానిని నాకు అన్నీ తెలుసు అని గర్వంతో విర్రవీగలేదు. ఈ ప్రకారంగా అన్ని తెలిసిన నేను నా కర్తవ్య కర్మ .నేను చేస్తుంటే నీవు చేయడానికేమి? నీవే కాదు జీవన్ముక్తులు అనే వారు కూడా కర్మలు చేయాలి. వారు చేసి లోకానికి ఆచరించమని బోధించాలి. ప్రజల చేత ఆచరించేటట్టు చేయాలి. అదీ నిష్కామంగా చేయాలి ఎటువంటి ఫలితములను ఆశించి చేయరాదు. సన్యాసులు జీవన్ముక్తులు కూడా సమాజ శ్రేయస్సు కోరి ధర్మకార్యాలు ఆచరించాలి.అందరూ ఆచరించేటట్టు చేయాలి. స్వార్థరహితంగా చేయాలి. అప్పుడే సమాజం బాగుపడుతుంది. అని చెప్పి దానికి కారణం కూడా చెబుతున్నాడు పరమాత్మ.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

23 .యది హ్యహం న వర్తేయం జాతు కర్మణ్యతంద్రితః |
మమ వర్త్మానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః || ||

ఓ పార్థా! నేను కనుక నా కర్తవ్య కర్మలు అత్యంత శ్రద్ధతో ఎటువంటి సోమరితనం లేకుండా నెరవేర్చకపోతే ఇతరులు కూడా నన్నే అనుసరిస్తారు. కృష్ణుడే చేయలేదు మేమెందుకు చేయాలి అంటూ ఎవరూ ఏపనీ చేయరు. అంతా గందరగోళంగా తయారవుతుంది. అందరూ అధర్మపరులవుతారు. మానవులు అందరూ నన్నే అనుసరిస్తారు కాబట్టి నేను నా కర్తవ్యకర్మలను చేయక తప్పదు.

ఇక్కడ కృష్ణుడు రెండు పదాలు వాడాడు. అతన్ద్రిత:, అంటే సోమరి తనం లేకుండా ఉండటం. తంద్రత అంటే సోమరి తనము. తందరపాటు అని మనం అంటూ ఉంటాము. ఆ తందరపాటు లేకుండా, ఎటువంటి కన్ఫ్యూజన్ లేకుండా, సోమరి తనం లేకుండా నేను కర్మలు చేస్తున్నాను. అత్యంత జాకరూకతతో చేస్తున్నాను. నాకు ఏ కర్మా చేయవలసిన అవసరం లేకపోయినా అత్యంత శ్రద్ధాభకర్తులతో జాగరూకతతో కర్మలు చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే నన్ను అనుసరించి నేను చేసినట్టు కర్మలు చేసేవాళ్లు చాలా మంది ఉంటారు. వాళ్ల కోసం నేను నా విద్యుక్తధర్మములను నిర్వర్తిస్తున్నాను. నాకెందుకులే అని నేను ఊరుకుంటే, జనులు నన్నే అనుసరిస్తారు.నేను ఏమీ చేయలేదు కాబట్టి వారు కూడా ఏమీ చేయరు సోమరులు అవుతారు. నేనే కాదు జీవన్ముక్తులు జితేంద్రియులు, స్థిరప్రజ్ఞులు అనే వారు కూడా వారి వారి కర్తవ్యకర్మలు నిత్య కర్మలు, నైమిత్తిక కర్మలు పంచ మహా యజ్ఞాలు చేస్తూ ఇతరులకు ఆదర్శంగా నిలవాలి. అంతేకానీ నేను ముక్తి పొందాను ఇతరుల సంగతి లోకం సంగతి నాకు అనవసరం అని అనుకోకూడదు అని పరమాత్మ అందరికీ ఒక హెచ్చరిక చేస్తున్నాడు.

ఇందాక చెప్పిన పదం అతన్ద్రిత: అనే పదం మనకి ఒక హెచ్చరిక, ఏ పని చేసినా తందరపాటు లేకుండా జాగరూతతతో శ్రద్ధగా చేయాలి. అజాగ్రత్త పనికిరాదు. సోమరి తనము పనికిరాదు.

ఈసందర్భంలో జగద్గురు శంకరాచార్యుల వారు వివేకచూడామణిలో ఇలా అన్నారు.

ప్రమాదో బ్రహ్మనిష్ఠాయాం న కర్తవ్య: కదాచన|
ప్రమాదో మృత్యురిత్యాహ భగవాన్ బ్రహ్మణస్సుత:||

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఇక్కడ ప్రమాదము అంటే ప్రమత్తత. సోమరి తనము. నిర్లక్ష్మము అని అర్థము. బ్రహ్మానిష్ఠయందు సోమరి తనము, అజాగ్రత్త, నిర్లక్ష్యము పనికిరాదు. ఎల్లప్పుడూ అప్రమత్తంగా ఉండాలి. సోమరితనము, నిర్లక్ష్యము, మృత్యువుతోసమానము అని బ్రహ్మమానసపుత్రులు అయిన సనత్కు మారుడు చెప్పాడు. (సేకరణ: గీతా మకరందము).

ఇక్కడ ప్రమాదో అంటే నిర్లక్ష్యము, అజాగ్రత్త, మృత్యువుతో సమానము. ఈనాడు నిత్యం జరిగే రోడ్డు ప్రమాదాలు, రైలుప్రమాదాలకు నిర్లక్ష్యము, అజాగ్రత్త ప్రధానకారణాలు అని మనకు తెలుసు. (సెక్షన్ 304-ఎ ఐపిసి లో ముఖ్యమైన అంశము రాష్ అండ్ నెగ్లిజంట్ డ్రైవింగ్ ఆర్ ఆక్ట్) ఇక్కడ కృష్ణపరమాత్మ కూడా ఒక రథసారథి (డ్రైవర్), నేను, చావడానికి కూడా సిద్ధపడి, నీకు రథసారథిగా ఉండటానికి ఒప్పుకొని, నా ధర్మం ప్రకారం ఇంత జాగ్రత్తగా రథం నడుపుతుంటే, నీ ధర్మము, క్షత్రియ ధర్మము అయిన యుద్ధం చేయడానికి నీకేం (మాయరోగం) అనే మాట అనలేదు కానీ ఆ అర్థం వచ్చేట్టు అన్నాడు.

అన్నీ తెలిసిన పరమాత్మే తన కర్తవ్య నిర్వహణ పట్ల ఇన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ఉంటే ఇంక మనం ఎంత అని అనుకొని మనం కూడా అన్ని కర్మలను ఎటువంటి తొందరపాటు లేకుండా , జాగ్రత్తగా చేయాలి.

ఇలాచేయకపోతే ఏమవుతుంది అనే దానికి తరువాతి శ్లోకంలో వివరిస్తున్నాడు పరమాత్మ.

24. ఉత్సీదేయురిమే లోకా న కుర్యాం కర్మ చేదహమ్ |
సంకరస్య చ కర్తా స్యాముపహన్యామిమాః ప్రజాః || ||

ఓ అర్జునా! నేను కర్మలనుచేయకుండా మానేస్తే ఈ లోకములు అన్నీ నశించిపోతాయి. అల్లకల్లోలము అవుతాయి. ప్రజలకు నష్టం కలుగుతుంది. వీటి కంతా నేను కారకుడను అవుతాను కాబట్టి నేను నిరంతరముకర్మలు చేస్తూనే ఉంటాను.

అర్జునా! నేను కూడా ఏ పనీ చేయకుండా సన్యాసిలాగా ఉంటే, ఈ ప్రపంచం కూడ నన్నే అనుసరిస్తుంది. లోకమంతా నిర్వీర్యం అవుతుంది. కాబట్టి నేను కూడా సామాన్య మానవుని వలె కర్మలు చేస్తున్నాను అలా చేయకపోతే నన్నుఅనుసరించే వాళ్లు కూడా చేయవలసిన కర్మలు చేయకుండా సోమరులు అవుతారు. ఆ కారణంగా ఈ లోకములు నిర్వీర్యం కావడానికి నేనే కారణం అవుతాను. నా వలననే ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులు సందిగ్ధంలో పడి కర్మలు మానివేసి పతితులవుతారు. లోకంలో అశాంతి ఏర్పడుతుంది. ప్రజలు అన్యాయాన్ని, అధర్మాన్ని ఆశ్రయిస్తారు. దాని ఫలితంగా ఉత్పాతాలు ఉపద్రవాలుసంభవిస్తాయి.

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఈ విధంగా నేను లోకులయొక్క వినాశనానికి కారణం అవుతాను. లోకులను చెడగొట్టినవాడిని అవుతాను. కాబట్టి లోక క్షేమం గోరి నేను కర్మలు చేస్తున్నాను.

నేను లోకం క్షేమం చూడాలి కానీ లోకాలను సంక్షోభంలోకి నెట్టకూడదు. ఇదే విధంగా జీవన్ముక్తులు అయిన వారు కూడా లోక కల్యాణం కొరకు సాటి మానవుల. క్షేమం కొరకు కర్మలు చేయక తప్పదు. ఎందుకంటే పుట్టిన ప్రతివాడూ కర్మలు చేయడం అతని సహజ ధర్మం కాబట్టి నీవు కూడా నీ విద్యుక్త కర్మ అయిన యుద్ధం చెయ్యి అని కృష్ణుడు తననే ఉదాహరణగా చెప్పుకుంటూ అర్జునుడికి శతవిధాలా బోధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. (ఇంతకు ముందు అర్జునుడు మట్లాడినప్పుడు తాను యుద్ధం చేస్తే, ఆ యుద్ధంలో అందరూ చనిపోతే, వర్ణసంకరం అవుతుంది అని అంటే ఇప్పుడు కృష్ణుడు. ఎవరి ధర్మం వారు నిర్వర్తించకపోతే అంటే నా ధర్మం నేను నిర్వర్తించకపోతే కూడా సంకరం అవుతుంది అని మాటకు మాట బదులు చెప్పాడు.

ఈ శ్లోకంలో సంకరం అనేమట వాడారు. అంటే ఏం చెయ్యాలో ఏం చెయ్యకూడదో అనే స్థితి.(కన్ ఫ్యూజన్) అప్పుడు చేయకూడని పనులే సాధారణంగా చేస్తారు. చేయాల్సిన పనులు చేయరు. సాధారణంగా వర్ణసంకరము, జాతి సంకరము అని వింటూ ఉంటాము. వాటి గురించి చిన్న వివరణ, మనిషి పుట్టిన తరువాత, ఆడ కానీ మగ కానీ ఏదో ఒకపని చేయాలి. ఏ పని చేయాలో ఎవరికి వారు ఎన్నుకోవాలి. అది వారి వారి సామర్ధ్యము, అర్హత, అభిరుచి అంటే ఆసక్తి వీటి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. దీనినే ఎవరి గుణములను బట్టి వారు కర్మలు చేయడం అంటారు. ఎందుకంటే ఎవరైతే ఆసక్తితో పని చేస్తారో వారు ఆ పని చేయడంలో ఆనందం ఆనుభవిస్తారు.

ఇష్టం లేని పని, ఆసక్తి లేని పని ఏడుస్తూ చేస్తారు. ఇది ప్రాధమిక సూత్రము. ఈ సూత్రము అధారం చేసుకొని వర్ణవ్యవస్థ(ఈ నాటి భాషలో చెప్పుకోవాలంటే కులవ్యవస్థ) ఏర్పడింది. ఈ వ్యవస్థలో మంచి చెడు రెండూ ఉన్నాయి. అది నిర్వివాదాంశము. ఆందరికి అన్ని పనులు చేసే సామర్ధ్యము, ఆ పనులలో ఆసక్తి ఉండటం కుదరదు కాబట్టి పూర్వీకులు మానవులను నాలుగు భాగాలుగా విభజించి ఒక్కొభాగానికి ఒక్కో వర్ణము అని పేరు పెట్టారు. సమాజం ఆయా వర్ణముల వారికి కొన్ని కొన్ని పనులు అప్పగించింది. ఆ పనులు వారే చేయాలని నిర్దేశించింది. కానీ కొంత మందికి మినహాయింపు కూడా ఇచ్చింది ఒక వర్ణములో పుట్టినవాడు మరొక వర్ణముల వారు చేసే పనుల మీద ఆసక్తినైపుణ్యం ఉంటే ఆ వర్ణములోకి మారవచ్చును అని మినహాయింపు ఇచ్చింది. కాని కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి ఆ మినహాయింపు వర్తిస్తుంది. క్షత్రియుడుగా పుట్టి బ్రాహ్మణులు

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అయిన వారు, బ్రాహ్మణులుగా పుట్టి క్షాత్రము అవలంబించిన వారు మనకు పురాణాలలో ఇతిహాసాలలో కనపడతారు. ఈ వర్ణవ్యవస్థలేకపోతే అందరూ అన్ని పనులు చేసి ఏదీ సరిగా చేయకుండా అంతా అభాసుపాలయ్యే ప్రమాదం ఉంది. అందుకే వర్ణవ్యవస్థ అందరూ విధిగా పాటించాలి అని నిర్దేశించింది.

ఇది ఒక్క భారతదేశానికే పరిమితం అని చాలామంది అపోహ పడుతుంటారు. కాని ఇది ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉంది. మనం బ్రాహ్మణ వర్ణము అంటే ఇతర దేశములలో వారు ప్రీస్ట్ క్లాస్ అంటారు. మనం క్షత్రియులు అంటే వారు వారియర్స్ క్లాస్ అంటారు. మనం వైశ్యులు అంటే వారు బిజినెస్ క్లాస్ అంటారు. మనం శూద్రులు అంటే వారు వర్కింగ్ క్లాస్ అంటారు. పేరు భేదం కానీ వ్యవస్థ ఒకటే. అంత దాకా ఎందుకు మనలో కూడా డాక్టర్ కొడుకులు కూతుళ్లు డాక్టర్లు అవుతున్నారు. అలాగే లాయర్ కొడుకు లాయర్. ఐఏయన్ ఐపియస్ ఆఫీసర్ల సంతానం అలాగే అవుతున్నారు. ఇంక రాజకీయనాయకుల సంగతి, సినీ హీరోల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఇవన్నీ

తల్లి తండ్రులనుండి పరంపరానుగతంగా సంక్రమించే వ్యవస్థలు. అలాగే వర్ణవ్యవస్థకూడా జన్మను బట్టికాకుండా వారి వారి అభిరుచులను బట్టి, గుణములను బట్టి, వారు చేసే కర్మలను బట్టి పెంపొందింది. కానీ అది ఈనాడు మానవుల స్వార్ధముతో రాజకీకయంతో పెనవేసుకొని వెర్రితలలు వేసింది. ఈ వర్ణవ్యవస్థలో కూడా కొంత మందికి వారి వారి ఆసక్తి నైపుణ్యమునుబట్టి ఆయాపనులు వారికి అప్పగించింది. అందుకే చాతుర్వణ్యం మయాసృష్టం గుణ కర్మ విభాగయో: అన్నాడు పరమాత్మ. వారి వారి గుణములు, వారు చేసే కర్మలు, అందులో వారు చూపే ఆసక్తి నైపుణ్యమును బట్టి వర్ణములుగా విభజింపబడ్డారు కానీ ఒకరు ఎక్కువ మరొకరు తక్కువ అని కాదు. వర్ణవ్యవస్థను ఈ విధంగా అర్థం చేసుకుంటే ఏ ఇబ్బందీ ఉండదు.

ఈ వర్ణవ్యవస్థను సరిగా పాటించకపోతే సంకరం అంటే కంఫ్యూజన్ అవుతుంది. పెద్దలు వర్ణవ్యస్థను, కర్తవ్యకర్మలను సరిగా పాటిస్తేవారిని చూచి తరువాతి తరం వారు నేర్చుకుంటారు. సమాజం సక్రమంగా నడుస్తుంది. లేకపోతే అందరూ అన్ని కర్మలు చేయడం మొదలుపెడితే సంకరం (కన్ఫ్యూజన్) అవుతుంది. మరి ఈ కర్మలు ఎలా చేయాలో తరువాతి శ్లోకంలో వివరిస్తున్నాడు పరమాత్మ.

25.. సక్తాః కర్మణ్యవిద్వాంసో యథా కుర్వంతి భారత |
కుర్యాద్విద్వాంస్తథాసక్తశ్చికీర్షుర్లోకసంగ్రహమ్ || ||

అమరనథ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఎలాగైతే అజ్ఞానులు ఎక్కువగా ప్రాపంచిక కర్మలయందు ఆసక్తి కలిగి ఉండి, వాటినే ఆచరిస్తుంటారో, అలాగే జ్ఞానులు కూడా ఎక్కువగా లోకహితము కొరకు, ఎటువంటి ఆసక్తి, స్వార్థబుద్ధి లేకుండా, కర్మలు చేస్తుంటారు.

అర్జునా! నీకుఇంకా వివరంగా చెబుతాను విను ఏమీ తెలియని అజ్ఞానులు కేవలం తమ కోరికలు తీరడానికి ఫలితములను ఆశించి, ఏవిధంగా కర్మలు చేస్తుంటారో అలాగే జ్ఞానులు కూడా, తమకు ఏ కర్మచేయవలసిన అవసరం లేకపోయినప్పటికినీ, లోక కల్యాణము కొరకు లోకంలో ఉన్న జనులు మంచి మార్గంలో నడవడం కొరకు, తాము కూడా నిష్కామ కర్మలు ఎటువంటి కర్తృత్వభావన లేకుండా, పరోపకారం కొరకు కర్మలు చేస్తుంటారు. ఇక్కడ ఒకటే తేడా అజ్ఞాని తన కోరికలు తీరడానికి ఫలితం ఆశించి, తన స్వార్థం కోసరం కర్మలు చేస్తున్నాడు. జ్ఞాని ఎటువంటి కోరికలు కోరకుండా ఫలితం ఆశించకుండా ఇతరుల బాగుకోసరం, సమాజ శ్రేయస్తుకొరకు కర్మలు చేస్తున్నాడు. ఇంతే తేడా.

ఈ శ్లోకంలో భగవానుడు జ్ఞానికి అజ్ఞానికి తేడా చూపించాడు. అజ్ఞానులు, జ్ఞానులు ఇరువురు ఈ లోకంలో పుట్టారు కాబట్టి కర్మచేయక తప్పదు. అజ్ఞానులు ఫలాసక్తితో చేస్తారు. జ్ఞానులు ఫలం కోరకుండా చేస్తారు అజ్ఞాని కర్మయందు ఆసక్తితో నేను చేస్తున్నాను అన్న కర్తృత్వబుద్ధితో చేస్తాడు. జ్ఞానులు ఇది నా ధర్మము అనుకుంటూచేస్తాడు. అజ్ఞాని తన ఆనందం కొరకు, తన సంతోషం కొరకుపని చేస్తాడు. జ్ఞాని సమాజం శ్రేయస్సుకొరకు, ఆనందంతో, సంతోషంతో పని చేస్తాడు. అజ్ఞానిలో స్వార్థం ఉంటుంది. జ్ఞానిలో పరోపకారం, సమాజ శ్రేయస్సు ఉంటుంది. అజ్ఞాని ఆసక్తితో చేస్తాడు. జ్ఞాని అనాసక్తంగా చేస్తాడు. అజ్ఞానికి తాను చేసి కర్మలు బంధనాలు కలిగిస్తే, జ్ఞానికి అవే కర్మలు మోక్షానికి దారిచూపుతాయి. కాబట్టి కర్మలు చేయడం ఇద్దరికీ సమానమే కానీ భావనలో మాత్రమే తేడా. అగ్నిని మంచికి ఉపయోగించవచ్చు చెడుకు ఉపయోగించవచ్చు కర్మ స్వార్థానికీ ఉపయోగించవచ్చు సమాజ శ్రేయస్సుకు ఉపయోగించవచ్చు కాబట్టి కర్మ స్వభావమును తెలుసుకొని కర్మచేయాలి. కాబట్టి భగవానుడు వ్యక్తి స్వార్థము కన్నా సమాజశ్రేయస్సుకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చాడు. కాబట్టి సకామ కర్మ కన్నా నిష్కామకర్మ మంచిది. అజ్ఞానంతో స్వార్థబుద్ధితో చేసే కర్మ కన్నా జ్ఞానం కలిగి సమాజ శ్రేయస్సు కొరకు చేసే కర్మ మంచిది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

26. న బుద్ధిభేదం జనయేదజ్ఞానాం కర్మసంగినామ్ |
జోషయేత్సర్వకర్మాణి విద్వాన్యుక్తః సమాచరన్ || ||

ఈ లోకంలో ఎంతో మంది ఆత్మజ్ఞానము కలిగిన వారు ఉన్నారు .ఏమీ తెలియని అజ్ఞానులు ఉన్నారు. అజ్ఞానులు కామ్యకర్మలను ఆసక్తితో చేస్తుంటారు. వివిధరూపములతో, నామములతో, దేవుళ్లను పూజిస్తుంటారు. అటువంటి వారిని చూచి జ్ఞానులు వారు సక్రమ మార్గంలో లేరని చెప్పకూడదు. అలా చేస్తే వారు చేసే కర్మలనుకూడా చేయకుండా సోమరులుగా మారిపోతారు. జ్ఞానులు అయిన వాళ్లు తాము కర్మలు ఎలా చేయాలో ముందు తాము చేసి అజ్ఞానులకు చూపించి, వారికి నచ్చచెప్పి, వారితో నిష్కామ కర్మలను చేయించాలి. వారికి మార్గదర్శకులు కావాలి.

ఇక్కడ పరమాత్మ మరొక ముఖ్య విషయాన్ని ప్రస్తావించాడు. ఇందాక చెప్పినట్టు లోకంలో జ్ఞానలు అంటే అన్నీ తెలిపిన వారే కాదు, అజ్ఞానులు అంటే ఏమీ తెలియని వారు, తెలిసీ తెలియని వారు కూడా ఉంటారు.అజ్ఞానులు సాధారణంగా ఏదో ఒక ఫలితాన్ని ఆశించి కర్మలు చేయడం యందే నిమగ్నం అయి ఉంటారు. అటువంటప్పుడు జ్ఞాని అయిన వాడు అజ్ఞానుల నమ్మకాలను పాడు చేయకూడదు. వారి నమ్మకాలను మూఢనమ్మకాలని కొట్టి పారేయకూడదు. క్రమక్రమంగా వారికి నచ్చచెప్పాలి. వారిని సక్రమమైన మార్గంలో పెట్టాలి. అలాకాకుండా, ఒక్కసారిగా వారు చేసేది తప్పు అని ఖండిస్తే వారు దిక్కుతోచని వారైపోతారు. ఎందుకంటే ప్రతి వాడు కూడా నేను ఈ పని చేస్తే ఈ ఫలితం వస్తుంది. ఆ ఫలితం నేను అనుభవిస్తాను అనే నమ్మకంతోనే కర్మలు చేస్తాడు. జ్ఞాని అయిన వాడు వెంటనే నీవు చేసేది తప్పు అని ఖండించకూడదు. వాడి నమ్మకాన్ని వమ్ముచేయకూడదు. మరి ఏం చేయాలి. అంటే అజ్ఞాని చేసే కర్మలనే జ్ఞాని ఫలాపేక్షరహితంగా, స్వార్థరహితంగా ముందు తాను చేస్తూ, అజ్ఞానిని కూడా ఆ విధంగా చేయమని ప్రోత్సహించాలి. అప్పుడు అజ్ఞాని కూడా సమాజహితం కోరుతూ స్వార్థం లేకుండా కర్మలు చేస్తాడు.

దీనిని ఇంకొంచెం వివరంగా చెప్పుకోవాలంటే... అజ్ఞానులు నిష్కామ కర్మ తత్వము తెలియక, తాము చేసేది మంచిది అనే భావనతో, శ్రద్ధతో, ఎంతో కొంత ప్రతిఫలం ఆశించి, కర్మలు చేస్తుంటారు. అన్నీ తెలిసిన వాడు వెంటనే ""నీవు చేసేది తప్పు, నీకు పాపం వస్తుంది" అని మొహం మీద చెప్పకూడదు. చెబితే అజ్ఞానులు "నీకేం తెలియదు పో" అని వారు కూడా మొహం మీదనే అంటారు. మరి కొందరు అసలు కర్మలు చేయడమే మాని వేస్తారు. మరి కొందరు రెచ్చిపోయి ఇంకా స్వార్థపూరిత కర్మలు చేస్తారు. దానితో అంతా రసాభాస అవుతుంది. కాబట్టి జ్ఞాని అయిన వాడు అలా చేయకూడదు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

తాను మాత్రము ఇంద్రియములను, మనస్సును నిగ్రహించి, శ్రద్ధతో ఓర్పుతో వారికి నచ్చ చెప్పడానికి ప్రయత్నించాలి. వారు చేసే కర్మలనే తాను అనాసక్తంగా, స్వార్ధరహితంగా, ఫలం ఆశించ కుండా చేసి, దాని వలన కలిగే లాభాలను వారికి తెలియబరచి వారిని కూడా ఆ విధంగా చేయడానికి పోత్సహించాలి. జ్ఞానులు చేసే కర్మలను చూచి, దాని వలన వచ్చే మంచి ఫలితములను గ్రహించి, అజ్ఞానులు కూడా ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. మంచి మార్గంలో నడుస్తారు. కృష్ణ పరమాత్మ ఇక్కడ ఒక విషయం స్పష్టం చేసాడు. కేవలం ఉపన్యాసాలు ఇచ్చి తెలియని వారి మనసులు పాడుచేయకుండా, తాను ఆచరించి ఇతరులచేత ఆచరింపజేయడం మంచిది అని స్పష్టంగా చెప్పాడు.

మరి ఉపన్యాసాలు ఇచ్చేవాళ్లు తత్వమును బోధించే వాళ్లు ఇలాఎందుకు చెబుతున్నారు. వాళ్లకు తెలియదా అంటే అన్నీ తెలుసు. కానీ, ఎవరికి ఏది ఏ సమయంలో ఎలా బోధించాలో తెలియదు అంతే. మన వేదాలలో శాస్త్రాలలో అన్నీ చెప్పారు. విగ్రహారాదన, పూజలు వ్రతాలు, యజ్ఞాలు, యాగాలు క్రతువులు అన్నీ చెప్పారు. ఆత్మతత్వము, నిర్గుణ బ్రహ్మము, నిర్గుణారాధన,

మానసిక పూజ, ఓంకారము, ధ్యానము, మనసును ఆత్మలో సంయోగం చేయడం ఇవి కూడా చెప్పారు. ఇవన్నీ నిర్దిష్టమైన పద్ధతిలో చేయాలి. ఒకటి వెంబడి ఒకటిగా చేయాలి. మనకు చదువు ఒకటో క్లాసునుండి పదవ తరగతి వరకు వివిధ విషయాలు చెబుతారు. ఇంటర్ ఇటు స్కూలు విద్య, అటు కాలేజీ విద్యకు అనుసంధానంగా పాఠాలు చెబుతారు. తరువాత కాలేజీ విద్య చెబుతారు. తరువాత మాస్టర్ విద్యచెబుతారు. ఇలా అంశాల వారీగా చెబుతారు అంతేకానీ ఒకే సారి యు.ఏ. పిహెచ్.డి విద్య పదేళ్ల వయసులో చెప్పరు. అలాగే ఎం.ఏ పాసయిన వాడు, రెండో తరగతి విద్యార్థికి పాఠం చెప్పేటప్పుడు తన ఎం.ఏ విద్యను ప్రదర్శించకూడా. రెండో తరగతి విద్యార్థి స్థాయికి తగ్గట్టు చెప్పి క్రమక్రమంగా వాడిని వృద్ధిలోకి తీసుకురావాలి. అలాగే ముందు మనను నిలవడానికి విగ్రహారాధన. సంధ్యావందనము. పూజలు. వ్రతాలు. దేవాలయాలు ఉత్సవాలు చేయమన్నారు. ఏమీ తెలియని వారిని అలాగే చేయమనాలి. అప్పుడు వారికి దైవం అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది. వారి మనసు దైవం మీదికి మళ్లుతుంది. మనసు దైవం మీద నిలకడగా ఉంటుంది. అప్పుడు నిర్గుణారాధన, మానసిక పూజ, ఆత్మను గురించి బోధించాలి. తరువాత మోక్షం కొరకు ప్రయత్నించాలి. ఇది కూడా జ్ఞానులు ముందు తాము మనస్ఫూర్తిగా, యుక్తమైన మనసుతో శ్రద్ధగా, ఆచరించి ఇతరులు కూడా తాము చేసిన విధంగా చేయమని ప్రోత్సహించాలి. అంతేకానీ విగ్రహారాధన పనికిరాదు, పూజలు వ్రతాలు దండగ అని మొదలువెడితే వాళ్లు అటు పూజలు చెయ్యడం మానేస్తారు. ఇటు ధ్యానం చేయడం చేత కాదు. రెండింటికి చెడ్డవారు అవుతారు. అదే ఈ శ్లోకంలో వివరించాడు. పరమాత్మ.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

27. .ప్రకృతేః క్రియమాణాని గుణైః కర్మాణి సర్వశః |
అహంకారవిమూఢాత్మా కర్తాహమితి మన్యతే || ||

28. .తత్త్వవిత్తు మహాబాహో గుణకర్మవిభాగయోః |
గుణా గుణేషు వర్తంత ఇతి మత్వా న సజ్జతే || ||

ఓ అర్జునా! మానవులు చేసే కర్మలు అన్నీ ప్రకృతిలో ఉన్న సత్వ రజస్తమోగుణముల మీదనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఆ మూడుగుణముల ప్రభావంతోనే మానవుడు అన్నికర్మలు చేస్తున్నాడు. కానీ అహంకారంపురితుడైన మానవుడు ఈ కర్మలు అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను, నా వలననే అంతా జరుగుతూ ఉంది. అని భావిస్తుంటాడు. కాని గుణముల యొక్క తత్వమును కర్మల యొక్క స్వభావమును తెలిసిన జ్ఞాని, ప్రకృతిలో ఉన్న మూడు గుణములు తనలో ఉన్న మూడు గుణములతోనే ప్రవర్తిస్తున్నాయి అని తెలుసుకొని, ఆ గుణముల యందు, వాటి ప్రభావమునందు ఎటువంటి ఆసక్తి చూపించడు. నిర్లిప్తతగా ఉంటాడు.

ఈ శ్లోకంలో పరమాత్మ జ్ఞానికి అజ్ఞానికి భేదం వివరిస్తూ అసలు అజ్ఞాని ఈ విధంగా కామ్య కర్మలు, సకామ కర్మలు, స్వార్ధముతో కూడిన కర్మలు చేయడానికి కారణం ఏమిటి అనే విషయం చెబుతున్నాడు. ఈ ప్రకృతి సత్వ, రజస్, తమోగుణములతో నిండి ఉంది. మానవుడు కూడా ఈ ప్రకృతిలో ఒక భాగమే కాబట్టి మానవునిలో కూడా ఈ మూడు గుణములు ఉన్నాయి.

అందువలన మానవుడు ఈ మూడుగుణముల కలయికతో కూడిన ప్రభావంతో సమస్త కర్మలు చేస్తున్నాడు. అలా కర్మలు చేస్తూ ఈ కర్మలు అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను అని అనుకుంటున్నాడు. ఎందుకంటే ఈ శరీరమే నేను, ఈ కర్మలు అన్నీ నేను, నా కోసం చేస్తున్నాను అనే అహంకారంతో కర్మలు చేస్తున్నాడు. ఎవరి అంతఃకరణ అయితే ఇటువంటి అహంకారంతో నిండి ఉందో, అటువంటి వాడు, 'ఈ శరీరమే నేను, నేనే ఈ శరీరం, నేనే ఈ కర్మలు చేస్తున్నాను ఈ కర్మలఫలితం నేను అనుభవిస్తున్నాను, నాకు ఈ కర్మల వలన సుఖం ఆనందం కలుగుతూ ఉంది' అనే భ్రమలో పడి కర్మలు చేస్తున్నాడు. నేను ఈ కర్మలు అన్నీ చేస్తున్నాను అనే అహంకారం అతనిలో పాతుకుపోతుంది. వాడిని వేదాంత పరిభాషలో అజ్ఞాని, ఏమీ తెలియని వాడు అని అంటారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

దీనిని కొంచెం వివరంగా తెలుసుకుందాము. ఈ ప్రకృతిలో ఇరవైనాలుగు తత్వాలు ఉన్నాయి. పంచ భూతములు, పంచ తన్మాత్రలు, పది ఇంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి, అహంకారము, చిత్తము. ఈ ఇరవై నాలుగు తత్వములు, ప్రకృతిలో ఉన్న మూడు గుణములకు లోబడి పనిచేస్తుంటాయి. మనకు కనపడే ప్రపంచము, మన దేహము, మనస్సు బుద్ధి, సమస్తము ప్రకృతి నుండి పుట్టినవే. ప్రకృతి నుండి పుట్టిన ఈ దేహము, ఈ రూపము, ఇంద్రియములు, మనస్సు వీటి ద్వారానే అన్ని కర్మలు జరుగుతున్నాయి. వీటన్నిటినీ లోపల ఉన్న ఆత్మ సాక్షిగా చూస్తున్నాడు. ఆత్మ ఏ కర్మాచేయదు. చేయవలసిన అవసరం లేదు. అది చైతన్యస్వరూపము. కాబట్టి ఈ కర్మలకు అన్నింటికీ దేహము, ఇంద్రియములు, మనస్సు, కారణము. ఇక్కడే ఒక చిక్కు, ఎప్పుడైతే మానవుడు నేనే ఈ దేహము అని అనుకుంటున్నాడో, ఈ కర్మలు అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను నేనే వీటికి కర్తను అనే భ్రమలో ఉంటాడో, అప్పుడు ఆ కర్మల వలన లభించిన ఫలితములను అనుభవిస్తున్నాడు. వాసనలను మూటగట్టుకుంటున్నాడు. మరొక జన్మ ఎత్తుతున్నాడు. ఇది అజ్ఞానము యొక్క లక్షణము సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే ఈ దేహమే నేను ఈ కర్మలు నేనే చేస్తున్నాను అనడం అజ్ఞానలక్షణం. జ్ఞానికి అజ్ఞానికి తేడా ఇక్కడే ఉంది. అజ్ఞాని అన్నీ తానే చేస్తున్నాను అని అనుకుంటాడు. దాని వలన వచ్చే సుఖదు:ఖాలను అనుభవిస్తుంటాడు. జ్ఞాని తాను ఆత్మ స్వరూపుడను, ఈ దేహం నాది కాదు, ఈ కర్మ దేహం చేస్తూ ఉంది నేను కాదు అన్నసత్యాన్ని తెలుసుకుంటాడు. కర్మల వలన లభించే సుఖదు:ఖాలకు అతీతంగా, నిరంతరం ఆనందంలో ఉంటాడు.

ఇంకొంచెం వివరంగా చెప్పుకుందాము. మనకు బయటకు పది ఇంద్రియములు కనిపిస్తున్నాయి. కాని కనిపించకుండా మనసు, బుద్ధి ఉన్నాయి. ఈ రెండు కలిసి అహంకారము అని అంటారు. ఇది మనకు కనిపించదు కానీ మన వ్యక్తిత్వం ద్వారా వ్యక్తం అవుతుంది. దీని కన్నా శ్రేష్టమైనది మరొకటి ఉంది. అదే మన అసలైన తత్వము. ఆత్మ తత్వము. దానినే చైతన్యము అని కూడా అంటాము. ఈ ఆత్మకు దేహానికి ఎటువంటి సంబంధము లేదు. ఈ ఆత్మ మనలో ఉన్న మనస్సుకు, బుద్ధికి, ఈ రెండింటితో కూడి అహంకారానికి, పంచ తన్మాత్రలకు, పది ఇంద్రియములకు చైతన్య శక్తిని ఇస్తుంది. అన్నీ పనిచేసేటట్టు చేస్తుంది. ఉదాహరణకు, మనం ఒక దీపం వెలుగులో ఎన్నో వస్తువులను చూస్తుంటాము. దీపం వెలుగు వస్తువుల మీద పడి వాటిని సమానంగా ప్రకాశింపచేస్తుంది. కాని దీపానికి వస్తువులకు ఎటువంటి సంబంధము లేదు. దీపము మంచి వస్తువులను, చెడ్డ వస్తువులను రెండింటిని సమానంగా ప్రకాశింపచేస్తుంది.

ఆ దీపము వెలుగులో మంచి పని చేసినా, చెడ్డ పని చేసినా, అక్రమాలు, అన్యాయాలు, నేరాలు చేసినా, తన ప్రకాశాన్ని ఇస్తూనే ఉంటుంది. అలాగే ఆత్మకూడా.

అమరనాధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

దేహము,ఇంద్రియములు, మనస్సు తమ పనులు తాము నిర్వర్తించడానికి ప్రాణశక్తిగా ఉపయోగిపడుతుంది కానీ వాటితో ఎటువంటి సంబంధము పెట్టుకోదు. విలక్షణంగా ఉంటుంది. సత్ స్వరూపము ఆత్మ అయితే అసత్ స్వరూపము మనస్సు, బుద్ధి, శరీరాలు. మనోబుద్ధిఅహంకారాలు నశిస్తే అసలైన తత్వము ప్రకాశిస్తుంది. ఈ మనో బుద్ధి అహంకారాలు అడ్డం ఉన్నంతవరకు మన అసలు స్వరూపము మనకు తెలియదు. ఈ అహంకారము మనలను ఆవరించి ఉన్నంతవరకు అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను అనే భావన మనలో కలుగుతుంది. ఈ దేహమే నేను అని అనుకుంటాడు. దేహానికే ప్రాధాన్యత ఇస్తాడు. ఇతరుల దేహాలతో మిత్రత్వము శత్రుత్వము పెంచుకుంటాడు. సుఖము దుఃఖము అనుభవిస్తుంటాడు. సంసార సాగరంలో పడి మునుగుతూ తేలుతూ ఉంటాడు. వాడిని అహంకార విమూఢుడు అని అన్నాడు పరమాత్మ. అంటే మూర్ఖులలో పరమ మూర్ఖుడు అని అర్థము.ఈ మూఢత్వము,అహంకారము అంతరిస్తే, ఆత్మజ్ఞానము కలుగుతుంది.

ఆత్మతత్వము తెలిసిన జ్ఞానికి గుణములు వాటి ద్వారా చేసే కర్మల యొక్క విభజన స్వభావము బాగుగా తెలుసు. జ్ఞానికి కూడా శరీరము, మనస్సు బుద్ధి ఈ మూడింటి వలన వచ్చే నేను అనే అహంకారము ఉంటాయి. కాని అది సాత్వికాహంకారము. ఆ సాత్వికాహంకారము జ్ఞానికి అలంకార ప్రాయంగా ఉంటుంది కానీ జ్ఞానిని మోహంలో ముంచదు. పాములు ఈశ్వరుడికి అలంకారము. వేయిపడగల పాము విష్ణువుకు పడక అదే విధంగా భయంకరమైన మోహాన్నికలిగించే అహంతారము జ్ఞానికి అలంకారంగా శోభనిస్తుంది. ఆ జ్ఞానిలోపల ఉన్న సత్వరజస్తమోగుణములు ప్రకృతిలో ఉన్న సత్వరజస్తమోగుణములతో ప్రవర్తిస్తుంటాయి. కాని, జ్ఞాని ఆ గుణముల వలన కానీ, ఆ గుణముల చేత చేయబడే కర్మల వలన గానీ ప్రభావితుడు కాదు.

ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించాలి. చూపు వేరు చూచే వస్తువు వేరు చూచే శక్తి వేరు, కేవలం కళ్లు ఉన్నంత మాత్రాన చూడలేడు. లోపల చూచే శక్తి ఉండాలి. అది చూడు అనే ప్రేరణ ఉండాలి. ఆ ప్రేరణ గుణముల వలన కలుగుతుంది. అందువలన చూడాలనే ప్రేరణ, చూచేశక్తి కళ్లు, కలిసి పనిచేస్తేనే ఒక వస్తువును చూడగలము. దానికి ఆత్మకు ఎటువంటి సంబంధము లేదు. ఈ విషయం తెలుసుకోవాలి. చూచేది శరీరము. చూడబడేది ప్రకృతి లో ఉండే వస్తువు.

ఇవి అన్నీ వేరు. నేను కాదు. అని తెలుసుకున్న వాడు ఆ కార్యమునకు లోబడడు. ఆ చూచిన వస్తువును కోరుకోడు. దానితో సంగమముపెట్టుకోడు, అనాసక్తంగా నిర్వికారంగా చూస్తుంటాడు. కాని అజ్ఞాని ఆ వస్తువు మీద మమకారంతో ఆసక్తితో చూస్తుంటాడు అదే తేడా. ఆ సంగమము మమకారమే లేకపోతే ఆత్మజ్ఞానము దానంతట అదే వస్తుంది. అలా కాకుండా దేహమే నేను, అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను నేను చూస్తున్నాను, అది బాగుంది,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అది నాకు కావాలి అనే ఆసక్తి కల వాడు సంసారములో పడి కొట్టుకుంటూ ఉంటాడు. కాబట్టి ప్రపంచములో కనపడే ప్రతి వస్తువు మీద మమకారము ఆసక్తిని వదిలాలి. ఎంత వరకు అవసరమో అంతవరకే సమకూర్చుకోవాలి. అనవసరమైన వాటి జోలికి పోకూడదు. ఇది చాలదు, ఇంకా కావాలి అనే బుద్ధి వదిలిపెట్టాలి. ఉన్నదానితో తృప్తిపడటం నేర్చుకోవాలి. తనలో ఉన్న గుణములు బయట ప్రకృతిలో ఉన్న గుణములతోకూడి విహరిస్తున్నా బాహ్యప్రపంచములో ఉన్న విషయములు ఎంత ప్రలోభపెడుతున్నా వాటి ప్రలోభాలకు లోను కాకూడదు దానికి ఇంద్రియ నిగ్రహము మనో నిగ్రహము కావాలి. ఈసంసార చక్రము నుండి బయట పడటానికి ఇదే చక్కటి ఉపాయము.

29. ప్రకృతేర్గుణసంమూఢాః సజ్జంతే గుణకర్మసు |
తానకృత్స్నవిదో మందాన్కృత్స్నవిన్న విచాలయేత్ || ||

ప్రకృతి గుణములయొక్క మోహములోపడ్డ వారు ఆ ప్రకృతి గుణములలోనూ ఆగుణముల ప్రభావంతో చేసే కర్మలలోనూ ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. అటువంటి వారిని ఏమీ తెలియని. అజ్ఞానులను, మందబుద్ధి కలవారిని, అన్నీ తెలిసి ఆత్మజ్ఞానము పొందిన జ్ఞానులు, తమ బోధనలతో మోహమునకు గురిచేయకూడదు.

ఎవరైతే ప్రకృతి గుణములతో అంటే శరీరము, మనసు, బుద్ధి అహంకారము వీటి వలన జనించిన మూఢత్వములో పడి ఉన్నాడో, వాడినే సమ్మూఢుడు అని అన్నాడు పరమాత్మ ఆధ్యాత్మికంగా, మానవులు చేసే కర్మలకు అతనిలో ఉన్న ఆత్మకు ఎటువంటి సంబంధము లేదు ఆత్మ కేవలము చైతన్య స్వరూపము. మానవుడు చేసే కర్మలకు ప్రాణశక్తిని, క్రియాశక్తిని ఇస్తుంది. కాబట్టి ఆత్మవేరు శరీరం వేరు. ఇది సత్యము. నేనే ఈ శరీరము అని అనుకోవడం మూఢత్వము. శరీరంతో మమేకం అయి పోయి దేహభావన మిక్కుటంగా కలిగి ఉన్నవారిని సమ్మూడులు అని అంటారు. అటువంటి వారు ఈ శరీరము,మనసు,బుద్ధి వీటితో కూడిన అహంకారముతో అన్నీ నేనే చేస్తున్నాను అని అనుకుంటారు. ఈ ప్రకృతిలో కనపడే వస్తువులు అన్నీ నిజమని నమ్ముతుంటారు.

ఈ దేహమే నేను, అంతా నా వల్లనే జరుగుతూ ఉంది, నేను లేకపోతే ఈ లోకం అంతా ఏమైపోతుందో అనే దేహభిమానంతో భ్రమలో ఉంటారు.ఆ భ్రమలోనే ఏవేవో ఫలితములను ఆశించి కర్మలు చేస్తుంటారు. అన్ని కర్మలు తమ స్వార్థం కోసమే చేస్తుంటారు.అహంకారంతో చేస్తుంటారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఇటువంటి వారు తెలిసీ తెలియని వారు. ఏమీ తెలియకపోతే ఏ చిక్కు లేదు. అన్ని తెలిసిన వాడు జ్ఞాని. కాని తెలిసీ తెలియని వారితోనే చిక్కంతా వస్తుంది. అటువంటి వారికి ఆత్మ అంటే ఏమిటో తెలుసు. శరీరం అంటే ఏమిటో తెలుసు. పరమాత్మ అంటే ఏమిటో తెలుసు. కాని తానే ఆత్మస్వరూపుడను అని తెలియదు. పరమాత్మ కొరకు ఎక్కడెక్కడో వెతుకుతుంటాడు. పరమాత్మ తనలోనే ఆత్మస్వరూపుడుగా ఉన్నాడని తెలుసుకోలేడు. అటువంటి తెలిసీ తెలియని వారిని, అన్నీ తెలిసిన జ్ఞానులు తమకు తెలిసిన ఆత్మతత్వం గురించిన విషయాలన్నీ ఒక్కసారిగా బోధించి చలింప చేయకూడదు. ఈ విషయం ఇదివరకు చెప్పిందే మరలా చెబుతున్నాడు పరమాత్మ. అటువంటి వారికి, ఒక్కసారిగా జ్ఞానోప దేశము చేసి, వారు అప్పటి వరకు ఆచరిస్తున్నవి తప్పు అని చెప్పి, వారి మనస్సులు చలింప చేయకుండా, ముందు నిష్కామ కర్మలు తాము ఆచరించి దాని ఫలితములను వారికి చూపించి వారిని నెమ్మదిగా నిష్కామ కర్మల వైపుకు మళ్లించాలి. అప్పుడు వారు ఆత్మస్వరూపాన్ని గురించి గ్రహించగలుగుతారు. చంచల మైన ప్రాపంచిక సుఖములను వదిలిపెట్టి శాశ్వతమైన ఆత్మానందము వైపుకు మళ్లుతారు. ఎందుకంటే వారు సామాన్యులు కారు బాగా చదువుకున్నవారు. పండితులు. కాని ఈ ప్రపంచమే సత్యము, దేహమే నేను అనే అజ్ఞానంలో ఉంటారు. ప్రాపంచిక సుఖములకు దాసులై ఉంటారు. అటువంటి వారికి జ్ఞానులు నిష్కామ కర్మను నిదానంగా బోధించాలి. తాము ఆచరించి చూపాలి. వారు నెమ్మదిగా నచ్చచెబితే వింటారు.

ఇక్కడ పరమాత్మ కృత్స్న విత్ అనే పదం వాడాడు. దానికి అర్థం ఏది తెలిస్తే ఇంక తెలుసుకోదగ్గది ఏమీ ఉండదో అది తెలుసుకోవడం అదే ఆత్మ తత్వము. ఆత్మ తత్వము తెలిసిన వాడే కృత్స్నవిదుడు. అటువంటి కృత్స్నవిదుడు తాను ఆచరించి ఇతరులకు చూపాలి కాని అకృత్స్న విదులను చలింపచేయకూడదు అతని మార్గంలో అతనిని నడవనివ్వాలి. నెమ్మదిగా అతనికి సరి అయిన మార్గం బోధిలచాలి. ముందు తను ఆచరించి, అతనితో ఆచరిపజేయాలి. లేకపోతే అతడు తాను చేసేది చేయడు, నువ్వు చెప్పేది చేయడం చేతకాదు. రెండింటికీ కొరగాకుండా పోతాడు. కాబట్టి తెలిసీ తెలియని వాడి బుద్ధిని, అన్నీతెలిసినవారు చలింపచేయకూడదు అని స్పష్టంగా చెబుతున్నాడు పరమాత్మ.

30. మయి సర్వాణి కర్మాణి సంన్యస్యాధ్యాత్మచేతసా |
నిరాశీర్నిర్మమో భూత్వా యుధ్యస్వ విగతజ్వరః || ||

ఓ అర్జునా! నీ చిత్తమును పరమాత్మయందు నిలిపి, కర్మలను అన్నిటినీ అధ్యాత్మ చిత్తముతో ఆ పరమాత్మకు అర్పించి, ఆశ, మమకారము, మమత, అనురాగము మొదలగు ఆశాపాశములను వదిలిపెట్టి, క్షత్రియ ధర్మము అయిన యుద్ధం చెయ్యి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఇందులో అధ్యాత్మచేతసా అనే పదం వాడారు. అంటే మనసు ఆత్మయందు నిలవాలి. ఆత్మయందు నిలిపిన మనసుతో అంటే భగవంతుని మీద నిలపబడిన మనసుతో అని అర్థం. నిర్మలమైన మనస్సు ఎల్లప్పుడూ భగవంతుని మీద నిలిచి ఉంటుంది అని అర్థం. ఎందుకంటే మానవులు సాధారణంగా ప్రాపంచిక విషయములనే ఆలోచిస్తుంటారు. వాటి యందే ప్రవర్తిస్తుంటారు.ఎన్నో విషయాలను చూస్తుంటారు, వింటుంటారు, తాకుతుంటారు. వాటి యందు ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. అటువంటి మనసును పరమాత్మయందు నిలపడం చాలా కష్టం. మనసు ప్రాపంచికవిషయములలో లీనం కావడం వలన మలినమైన చిత్తమును ఆధ్యాత్మిక మైన చిత్తముగా మార్చడం అంటే మనస్సు భగవంతుని మీద నిలపడం, మనసును నిగ్రహించడం ప్రతి సాధకుడి కర్తవ్యం. కాబట్టి ప్రతిరోజూ కొంచెం సేపు అయినా ప్రాపంచిక విషయములను వదిలిపెట్టి భగవంతుని ముందు కూర్చుని కళ్లు మూసుకొని మనస్సును నిగ్రహించి భగవంతుని మీద నిలపడం మానవుని కర్తవ్యం. వెల్లప్పుడూ మనస్సు పరమాత్మ భావముతో నిండి ఉండాలి. మమత, మమకారమములను, ఆశలను, సంతాపములను దూరంగా ఉంచాలి. దానినే ఆధ్యాత్మ చిత్తము అని అంటారు.

సర్వాణి కర్మాణి అనే పదం కూడా వాడారు. అంటే ఏదో ఒక కర్మ అని కాకుండా అన్ని కర్మలను పరమాత్మ పరంగా చేయాలి. అన్ని కర్మలను పరమాత్మకు అర్పించాలి. నిరాశీ నిర్మమో అంటే ఆశ లేకుండా, మమత మమకారములు లేకుండా కర్మలు చేయాలి. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పరమాత్మ అనే మాట తప్ప మరొక మాటకు మన మనసులో చోటు ఉండకూడదు అని భావన. ఎందుకంటే ఈ ప్రపంచంలో ఆత్మ ఒకటే సత్యము మిగిలినవి అన్నీ అసత్యములు, కల్పితములు అశ్వరములు.అటువంటి ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఎవరైనా ఆశ మమకారము ఎందుకు ఉంచాలి అని భగవానుడు అడుగుతున్నాడు. కాబట్టి మన మనసులలో నుండి ఆశ మమకారము బయటకు నెట్టెయ్యాలి.

ఇక్కడ మరొక మాట కూడా వాడారు. విగత జ్వర: జ్వరము అంటే తాపము, సంతాసను, ఎందుకంటే జ్వరం వస్తే మనకు ఒళ్లువేడెక్కి తాపం ఎక్కువ అవుతుంది.ఇది పైకి వచ్చే జ్వరము. మరి లోపల జ్వరము. అంటే ప్రాపంచిక విషయముల మీద మమకారము, మమత కలిగి, వాటికి ఆటంకము కలిగితే తాపం ఎక్కువ అవుతుంది. అటువంటి తాపమును పోగొట్టుకోవాలి.

కాబట్టి మానవునికి ఉండవలసిన నాలుగు లక్షణాలు భగవంతుడు చెబుతున్నాడు.

01).ఎల్లప్పుడు అధ్యాత్మ చిత్తము కలిగి ఉండటం,

02). నిర్మల చిత్తముతో కర్మలు చేయడం, ఆ కర్మల ఫలితములను పరమాత్మకు అర్పించడం.

03). ఆశాపాశములను వదిలి పెట్టడం.

అమరనధ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

04). ప్రాపంచిక విషయముల మీద మకారము వదిలిపెట్టడం.

మనలో కలిగిన ఈ ఆశలు. మమతా మమకారాలు అనే జ్వరానికి పైన చెప్పిన నాలుగు మందు గుళికలను సేవిస్తే జ్వరము తగ్గిపోతుంది. కాబట్టి అర్జునా! నీవు కూడా నేను, నా వాళ్లు నా బంధువులు, తాత, తండ్రులు, అన్నదమ్ములు అనే మమత అనురాగము, ఆశ, మోహము అనే జ్వరమును వదిలిపెట్టి యుద్ధము చెయ్యి అంటున్నాడు పరమాత్మ.

ఇంకొంచెం వివరంగా చెప్పుకోవాలంటే ఈ శ్లోకంలో పరమాత్మ కర్మయోగ సారాన్ని వివరించాడు. కర్మయోగము అంటే ప్రత్యేకంగా ఏమీ లేదు. మనం కర్మచేసే విధానమునే కర్మయోగము అంటారు. యోగము అంటే కలపడం అని చెప్పుకున్నాము. కర్తలను జ్ఞానంతో కలపడం. జ్ఞానయుక్తంగా అంటే విహితంగా, చేయవలసిన పద్ధతిలో, చేయవలసిన విధానంలో కర్మలు చేయడం. దానికి మొదటి లక్షణం అధ్యాత్మచేతసుడు అయి ఉండాలి. అంటే వివేకముతో కూడిన బుద్ధికలిగి ఉండాలి. విచక్షణా జ్ఞానం కలిగి ఉండాలి. ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నతిని సాధించడమే లక్ష్యంగా కలిగి ఉండాలి. అంతే కానీ గొప్ప ధనవంతుడు, ఆస్తిపరుడు, గొప్ప వ్యాపారవేత్త కావడం కాదు. శరీరం నిలబడడానికి ఆహారం తీసుకోవాలి. దానికి కర్మ చేయాలి. శరీరంతో శ్రవణం, మననం ధ్యానం చేయాలి. ఆత్మతత్వాన్ని తెలుసుకోవాలి. దీనినే అధ్యాత్మచేతస అని అంటారు. అంతేకానీ నాకు, నా పిల్లలకు, వారి సంతానానికి, వారి వారి సంతానానికి సంపాదించడం కూడబెట్టడం కాదు. ఇది జీవన విధానం కాదు. ఎంతవరకు అవసరమో అంతే సంపాదించుకోవాలి, దొరికిన దానితో తృప్తి చెందాలి అని చెప్పాడు పరమాత్మ.

మానవులు ఏ కర్మచేసినా దాని ఫలితాన్ని పరమాత్మకు అర్పించాలి. అన్ని కర్మలు పరమాత్మకోసమే చేయాలి. కర్తృత్వభావన ఉండకూడదు. నేను ఈకర్మ చేస్తున్నాను అనే అహంకారము ఉండకూడదు. నీవు సమర్పించినా సమర్పించకపోయినా అన్ని కర్మల ఫలములు భగవంతునికే చెందుతాయి. కాని మనం అర్పిస్తే మన బరువు తగ్గుతుంది. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. లేకపోతే ఆ కర్మల ఫలములు మన మనసుకు దు.ఖమును కలిగిస్తాయి. ఇదే ఇందులో రహస్యం.

ఆశ, మమకారము, ప్రతి వాడికీ ఉంటాయి. ఆశ లేనివాడు బతకలేడు అని మనందరికీ తెలుసు. కాకపోతే ఆశతో పని చేయాలి. చేసే పని మీద మమకారం ఉండాలి. కాని ఆ ఆశ మమకారము శృతి మించకూడదు. పరిమితంగా ఉండాలి. దాని గురించి తాపత్రయపడకూడదు. అందరూ నా మాట వినాలి. నేను చెప్పినట్టు చేయాలి. నేను చేసిన కర్మలకు మంచి ఫలితాలు రావాలి అని అనుకోకూడదు. ఎందుకంటే కోరుకున్న ఫలితాలు రాకపోతే నిరాశ చెందవలసి వస్తుంది.

అమరనధ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

నిర్మమో అంటే మమ అనే భావన లేకుండా కర్మ చెయ్యాలి. 'మమ' అంటే నేనే ఈ పని చేస్తున్నాను, నా వలననే ఈ పని జరుగుతూ ఉంది అనే భావనతో చెయ్యడం . అందుకే కర్మచెయ్యి. ఆ కర్మను పరమాత్మ పరంగా చెయ్యి ఆ కర్మ ఫలితం ఆశించకు. సక్సెస్ వస్తే సంతోషపడు అంతే కానీ నా వలననే వచ్చింది అని విర్రవీగకు. ఎందుకంటే ఆ ఫలితం ఏ ఒక్కరిదీ కాదు. అందరిదీ అందరూ కలిసి పనిచేస్తేనే ఆ విజయం దక్కింది అని తెలుసుకోవాలి. తరువాత మనలను పట్టి పీడించేది మరొకటి ఉంది. అదే మానసిక జ్వరము. శరీరానికి జ్వరం వస్తే మందు వేసుకోవచ్చు. మనస్సుకు జ్వరం వస్తే శాంతి ఉండదు. టెన్షన్, వరీ, కంగారు, ఏం చేయ్యాలో తోచదు. కోపం వస్తుంది. ఇదంతా మానసికంగా ఏదో జరుగుతోంది అనే సూచన. నచ్చని పని చేయడం, చేసిన పనినచ్చకపోవడం, నచ్చినఫలితం రాకపోవడం, వచ్చిన ఫలితం నచ్చరపోవడం ఇలాంటివి మానసిక అశాంతికికారణాలు. అలా కాకుండా ఈ ఫలితం నాది కాదు ఏ ఫలితం వచ్చినా అది పరమాత్మ ప్రసాదము అని అనుకుంటే ఎటువంటి అశాంతి ఉండదు. వచ్చిన ఫలితాన్ని పరమాత్మకు అర్పిస్తే ఏ చిక్కు ఉండదు. దానినే విగతజ్వర: అని అన్నారు పరమాత్మ. కాబట్టి నీ లో చెలరేగిన ఆశాపాశాలు మమతా మమకారాలు అనే జ్వరాన్ని విడిచిపెట్టి యుద్ధం చెయ్యి అని బోధించాడు.

31. యే మే మతమిదం నిత్యమనుతిష్ఠంతి మానవాః |
శ్రద్ధావంతో౽నసూయంతో ముచ్యంతే తే౽పి కర్మభిః || ||

ఎటువంటి అసూయ లేకుండా, పైన చెప్పబడిన తనకు నిర్దేశింపబడిన విహిత కర్మలను అత్యంత శ్రద్ధతో ఆచరించేవారు సకల కర్మల యొక్క బంధనముల నుండి విముక్తిని పొందుతారు.

పరమాత్మ పైశ్లోకాలలో మానవుడు ఏమేమి విడిచిపెట్టాలి అని చెప్పాడు. అంటే నిష్కామ కర్మ ఎలా చెయ్యాలి అని చెప్పాడు. అలా చేస్తే కలిగే ఫలితం ఇక్కడ చెప్పాడు. కర్మయోగము ద్వారానే జ్ఞానము, జ్ఞానముతో కర్మ బంధనముల నుండి విముక్తి పొందవచ్చు అని చెప్పబడింది. అనాసక్తంగా, నిష్కామంగా, కర్తృత్వభావన లేకుండా, కర్మలు చేయడం ద్వారా, కర్మల ఫలములను పరమాత్మకు అర్పించడం ద్వారా, కర్మయోగులుకూడా జ్ఞాన యోగుల మాదిరి కర్మబంధనములను తొలగించుకోగలరు అని పరమాత్మ ఉద్దేశ్యము. దాని కోసం పైన ఒక సూత్రం చెప్పాడు. దానిని మతం అని అంటున్నాడు. యే మే మతం నాయొక్క అభిప్రాయము అనగా నిష్కామ కర్మ కర్తృత్వభావన లేని కర్మ, అనే నా అభిప్రాయమును అనుసరిస్తే ముక్తిని పొందగలరు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఈ అనుసరించడం కూడా నిత్యమ్ అంటున్నాడు. అంటే ఏదో ఒక సారి బుద్ధిపుట్టినప్పుడు కాకుండా అను నిత్యము అనుసరించాలి. నిత్యం అనుతిష్టన్తి అంటే ప్రతిరోజూ అనుష్ఠానం చెయ్యాలి. అంటే ప్రతి రోజూ మనం చేసే పనులు అన్నిటినీ ఫలితం ఆశించకుండా మతానురాగములు లేకుండా, ఈ కర్మను చెయ్యాలి కాబట్టి చేస్తున్నాను అంతే కానీ నాకుగా నేను చెయ్యడం లేదు అని అనుకుంటూ చెయ్యాలి. ఆ చేయడం కూడా శ్రద్ధావన్తో, అనసూయన్తో అంటే అత్యంత శ్రద్ధతోనూ, ఎటువంటి అసూయ లేకుండా చేయాలి. అన్ని కర్మలను శ్రద్ధతో చేస్తూ కర్మఫలములను భగవంతునికి అర్పిస్తూ చెయ్యాలి. అటువంటప్పుడు ఆ కర్మలు మనకు అంటకోవు. నిత్యం సుఖంగా సంతోషంగా ఉంటాము. మానవునిలో ఉండకూడని లక్షణము అసూయ కాబట్టి ఈ శ్లోకంలో పరమాత్మ ఉండవలసిన లక్షణము శ్రద్ధ అనీ, ఉండకూడని లక్షణము అసూయ అనీ స్పష్టంగా చెబుతున్నాడు.

సాధారణంగా మనుషులు నాలుగు పనులు చేస్తుంటారు. ఆహారం తినడం, నిద్రపోవడం, పురుషుడు స్త్రీతో, స్త్రీ పురుషునితో సుఖం అనుభవించడం ప్రతిదానికి భయపడటం. ఇక్కడ మానవాః అంటే స్త్రీలు పురుషులు ఇరువురు అని అర్థం. పైన చెప్పిన నాలుగు పనులు జంతువులు చేస్తాయి మనుషులు చేస్తారు. తేడా ఏమీ లేదు. కాకపోతే ఆహార, నిద్రా, మైధునాలు జంతువులు క్రమబద్ధంగా చేస్తాయి. మనుషులు తమ ఇష్టం వచ్చినట్టు చేస్తారు. అంటే ఇష్టం వచ్చినట్టు తింటారు, తాగుతారు, అర్ధరాత్రి దాకా మేల్కొని ఎప్పుడో పడుకొని ఉదయం 9 గంటలకు లేస్తారు. కర్రకు చీర చుట్టినట్టు కనపడినా ఆబగా పరుగెడుతారు. మైధునానికి ఒక కాలము, ప్రదేశము, పద్ధతి అంటూ ఉండదు..

జంతువులు ఆపద వచ్చినపుడు మాత్రమే భయపడితే, మనిషి లేనిది రాదేమో అనీ, ఉన్నది పోతుందేమో అని అనుక్షణం భయపడుతూనే ఉంటాడు. కాబట్టి మనుషులను జంతువులతో కూడా పోల్చలేము. అందుకని ఇక్కడ మానవులు అని వాడారు. మానవుడు అంటే మానవత్వం కలవాడు. పద్ధతి ప్రకారం నడుచుకొనేవాడు. మనసును, ఇంద్రియములను అదుపులో ఉంచుకున్నవాడు. విచక్షణా బుద్ధి కలవాడు. అటువంటి వారి గురించి చెబుతున్నాడు పరమాత్మ. అటువంటి మానవులు, మే మతం ఇదం అంటే పైన చెప్పబడిన నా మతమును.. అంటే నా అభిప్రాయమును నిత్యం అనుష్ఠిస్తారో.. అని అన్నాడు. ఇక్కడ నా అభిప్రాయము అంటే కృష్ణుడి స్వంత అభిప్రాయము అని కాదు. అందరిలో ఆత్మస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్న పరమాత్మ అభిప్రాయము అని అర్థం చేసుకోవాలి. పరమాత్మ అభిప్రయము వేదముల ద్వారా, శాస్త్రముల ద్వారా, గురువుల ద్వారా ప్రకటితమౌతుంది. ఇక్కడ కృష్ణుడు అర్జునుడికి చెప్పిన అభిప్రాయం కూడా అదే. ఆ అభిప్రాయమును ఎలా ఆచరించాలి అంటే దానికి రెండుసూత్రాలు చెప్పాడు పరమాత్మ. శ్రద్ధతో చేయాలి. అంటే చేసే పని మీద నమ్మకంతో చేయాలి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఎటువంటి సందేహమునకు ఆస్కారం లేకుండాచేయాలి. ఏకాగ్రతతో చేయాలి. నిత్యం అంటే నిరంతరము చేయాలి. అనసూయంతో అంటే ఎటువంటి అసూయలేకుండా చేయాలి. ఇక్కడ అసూయ అంటే తాను చేసే పనిలో తప్పులు వెదకడం. తాను చేస్తున్న పని మీద నమ్మకం లేకపోవడం .కాబట్టి తాను చేస్తున్న పని మంచిది, తన శ్రేయస్సుకొరకు, సమాజ శ్రేయస్సు కొరకు చేస్తున్నాను అనే నమ్మకంతో చేయాలి .కానీ ఇదేంటి 'ఇలా ఉందే ఇలా ఉంటే ఎలా అవుతుంది, ఇలా కాదు అలా చేస్తే బాగుంటుంది' అంటూ అపనమ్మకంతో మొదలు పెడితే ఆ పని ఎన్నటికీ పూర్తి కాదు. మంచి ఫలితములను ఇవ్వదు. కాబట్టి అసూయ అంటే లోపాలు వెదకకుండా, నమ్మకంతో చేయాలి. ఒక వేళ లోపాలు ఉన్నావాటిని వదలిపెట్టి మంచినే గ్రహించాలి కానీ లోపాలు వెదుకుతూ కూర్చోకూడదు .దీనిని అనసూయ బుద్ధి అంటారు. ప్రతి మానవుడు ఇటువంటి బుద్ధితో కర్మలు చేస్తే, కర్మబంధనముల నుండి విముక్తుడు అవుతాడు. అటువంటి వారిని మనం జీవన్ముక్తులు అని అంటాము. సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే నిష్కామంగా, శ్రద్ధతో, ఎటువంటి కర్తృత్వభావన, అసూయ లేకుండా చేసే కర్మల వలన చిత్తశుద్ధి, దానివలన జ్ఞానం, జ్ఞానం వలన మెక్షం లభిస్తుంది. ఈ శ్లోకంలో తన అభిప్రాయమును అనుసరిస్తే వారు కర్మబంధనముల నుండి ముక్తిని పొందుతారు అని చెప్పి, తన మతమును విశ్వసించకపోతే ఏం జరుగుతుంది అనే విషయాన్ని తరువాతి శ్లోకంలో వివరిస్తున్నాడు పరమాత్మ.

32. .యే త్వేతదభ్యసూయంతో నానుతిష్ఠంతి మే మతమ్ |
సర్వజ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్విద్ధి నష్టానచేతసః || ||

అలా కాకుండా ఎల్లప్పుడూ నా మీద దోషారోపణ చేస్తూ, నా చేత చెప్పబడిన మతమును విశ్వసించని వారు అచేతసులు అంటే బుద్ధిహీనులు, సర్వజ్ఞానవిమూఢులు అంటే ఏ మాత్రము జ్ఞానము లేని మూడులు, నష్టాన్ అంటే అన్ని విధములా నష్టపోయినవారు అవుతారు. భగవానుడు పైన చెప్పబడిన శ్లోకాలలో ఆధ్యాత్మ మార్గము.నిష్కామ కర్మ బోధించాడు. వాటిని శ్రద్ధతో ఆచరించమన్నాడు. అసూయను, అనుమానాలను దగ్గరకు రానివ్వవద్దు అని అన్నాడు. అటువంటి వారు సమస్త కర్మబంధనముల నుండి విముక్తులు అవుతారు అని అన్నాడు. అలా కాకుండా, ఎవరైతే పైన చెప్పిన మతమును ద్వేషిస్తారో, తృణీకరిస్తారో, అనుసరించరో వారు బుద్ధిహీనులు, అజ్ఞానులు, విమూఢులు, మతి లేని వాళ్లు అని తెలుసుకోమంటున్నాడు. ఎందుకంటే వారికి ఈ ఆధ్యాత్మికత మీద ఆసక్తి ఉండదు. ఎల్లప్పుడూ ప్రాపంచిక కర్మల యందే ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. ధనం సంపాదించడం,దాచుకోవడం,సంసారములో పడి ఉండటం, తన భార్య, పిల్లలు బంధువులు వీరి కోసమే జీవిస్తుంటారు.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఎల్లప్పుడూ దు:ఖము అనుభవిస్తుంటారు. వీరికి ఆధ్యాత్మికత అంటే విముఖత. దేవుడు, దైవం, భగవద్గీత ఇప్పుడెందుకులే దానికి ఇంకా చాలా టైముంది అని అంటుంటారు. అటువంటి వారికి ఈ లోకంలో సుఖం ఉండదు. పరలోకంలో సుఖం ఎటూ ఉండదు. జనన మరణ చక్రంలో తిరుగుతు ఉంటారు. వీళ్లంతా బాగా చదువుకున్న వాళ్లు అంటే ఉదర పోషణార్థము ధనం సంపాదించడానికి తగిన చదువు చదువుకున్నారు. మహాపండితులు. మరి కొందరు వేదములు వల్లెవేస్తుంటారు. పూజలు చేస్తుంటారు. అన్నీ ఫలితాన్ని ఆశించి మాత్రమే చేస్తుంటారు. వీరికి భగవంతుని ఎడల భక్తి శ్రద్ధ ఉండవు. చేసే పనుల మీద నిష్కామ భావన ఉండదు. ఇటువంటి వారికి ఆత్మజ్ఞానము అసలే ఉండడు. వీరినే పరమాత్మ అజ్ఞానులు, నష్టజాతకులు, విమూఢులు, అని అన్నాడు. పాజిటివ్ గా చెప్పాలంటే కర్మలను, భక్తిశ్రద్ధలతో, నిష్కామంగా ఆచరించాలి. అసూయ ద్వేషములను వదిలిపెట్టాలి. లేకపోతే నష్టం సంభవిస్తుంది. అని పరమాత్మ భావన. సూర్యోదయానికి ముందు లేచి స్నానం చేసి ఉదయించే సూర్యుడికినమస్కరించి, సంధ్యావందనం చేసి భగవంతుని ధ్యానం చేయడం మంచి పని. ఇది చాలా కష్టం. తొమ్మిది గంటలకు లేవడం చాలా తేలిక, పైగా ఎందుకు లేవడం లేదో లక్షకారణాలు చెబుతారు. ఇటువంటి వారి గురించి పరమాత్మ ఈ శ్లోకంలో చెబుతున్నాడు. అటువంటి సోమరులు, తప్పులు వెదికే వారు, పని ఎగ్గొట్టేవారు, వారు బాగా చదువుకున్నా, తెలివి గలవారైనా, మూర్ఖులు, విమూఢులుగా పరిగణింపబడతారు. వారికి అన్నీ తెలిసినా ఏమీ తెలియనట్టే ఉంటారు. అటువంటి వాడికి విచక్షణా జ్ఞానం ఉండదు. ధర్మానికి అధర్మానికి తేడా తెలియదు. చేయాల్సిన పని చేయకూడని పని తేడా తెలియదు. తనకు తెలిసిందే వేదం అనుకుంటూ ఉంటాడు. అటువంటి తెలిసి తెలియని విమూఢుల గురించి ఈ శ్లోకంలో వివరించాడు పరమాత్మ.

33. సదృశం చేష్టతే స్వస్యాః ప్రకృతేర్జ్ఞానవానపి |
ప్రకృతిం యాంతి భూతాని నిగ్రహః కిం కరిష్యతి || ||

ఎవరు ఎంతటి చదువు చదివినా,ఎంతటి జ్ఞానం సంపాదించినా, వాడు తన ప్రకృతి సహజమైన గుణములకు అనుగుణంగానే ప్రవర్తిస్తాడు. మానవులే కాదు సకల ప్రాణులు కూడా ప్రకృతి నియమములను అనుసరించి ప్రవర్తిస్తున్నాయి. అటువంటప్పుడు మానవునికి సహజగుణములను నిగ్రహించడం వలన, ప్రకృతి స్వభావాలకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించడం వలన మానవుడు ఏమి చేయగలడు? అని ఒక ప్రశ్నవేసాడు పరమాత్మ.

ఈ శ్లోకంలో జ్ఞానవానపీ అంటే మానవులు తమ తమ శక్తిసామర్థ్యాలను అనుసరించి, తెలివి తేటలను అనుసరించి విద్యాభ్యాసంచేస్తారు. పెద్ద పెద్ద డిగ్రీలు పొందుతారు.

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

గొప్పగొప్ప విద్యావేత్తలు, జ్ఞానులు అనిపించుకుంటారు. ఇక్కడ లౌకిక విద్యలు అంటే ధనసంపాదనకు పనికి వచ్చే విద్యలను అభ్యసించి, వాటిలో నిష్ణాతులు అనిపించుకున్న వారే జ్ఞానులు అని అర్థం. ఎంతటి పండితుడైనా, ఎన్ని చదువులు చదివినా, ఎంత జ్ఞానం సంపాదించినా, కర్మల విషయాలకు వచ్చేటప్పటికి ప్రకృతి సహజంగానే ప్రవర్తిస్తూ ఉంటాడు. తన పుర్వజన్మ సంస్కారములను వదలిపెట్టడు. బాగా చదువుకొని, పెద్ద పెద్ద పదవులలో ఉన్న వారు, స్త్రీలోలురుగా ఉండటం, ఏమీ చదువుకోని వాడు, కటిక పేదవాడు, నీతిమంతుడుగా ఉండటం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. కాబట్టి అందరూ తమ తమ పూర్వజన్మసంస్కారములను బట్టి, ప్రకృతి స్వభావములను బట్టి ప్రవర్తిస్తుంటారు. ఆ ప్రకృతి లక్షణాలను స్వభావాలను నిగ్రహించడం అంటే అణిచిపెట్టడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. ఆ కారణం చేత నీ ప్రకృతి సహజ లక్షణమైన క్షాత్రాన్ని అణిచిపెట్టడం నీకు సాధ్యం కాదు. దాని వలన నీకు అశాంతి తప్ప వేరేమీ మిగలదు.

ఈ శ్లోకం మనస్తత్వ శాస్త్రమునకు సంబంధించినదిగా చెప్పుకోవచ్చు. ఈ ప్రకృతిలో ప్రతి జీవికీ ఒక ప్రాధమికమైన తత్వము ఉంటుంది. అది సత్వ, రజస్,తమో గుణముల కలగలుపుగా అయిఉంటుంది. ప్రతి జీవీ దానికి లోబడి ప్రవర్తించాలి. అది ప్రకృతి ధర్మము. దానిని ఎవరూ మార్చలేరు. (చాలా మంది తమలో ఉన్న అసలు లక్షణాలను దాచి పెట్టి, పైకి మాత్రం మంచి వారుగా, నీతిమంతులుగా కృత్రిమంగా నటిస్తుంటారు.) మానవుడు పైకి ఎంత కృత్రిమంగా ప్రవర్తించినా, అతని సహజలక్షణం మాత్రం అంతర్లీనంగా ఉంటుంది.

మానవుడు తన సహజ లక్షణములను అనుసరించి ప్రవర్తిస్తే అతని జీవితం తృప్తిగా నడుస్తుంది. ఆ దిశగానే అతని పూర్వజన్మసంస్కారాలు కూడా నడుస్తాయి. కాని ఎవరైనా తన సహజలక్షణాలకు వీరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తే అతని జీవితంలో ఏదో వెలితి. ఈ వెలితి, అతని అంతరంగంలో నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. అప్పుడప్పుడు ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు నిర్వేదం రూపంలో బయట పడుతుంది. అది తీవ్రమైతే ఆత్మహత్యలకు కూడా దారి తీస్తుంది. దీనిని ఇక్కడ అర్జునుడికి అన్వయిస్తున్నాడు. కృష్ణుడు.

అర్జునుడి స్వభావము రజోగుణముతో కూడినది. అంటే క్షాత్రము. యుద్ధం చేయడం ధర్మాన్ని కాపాడడం, ప్రజలను కాపాడడం క్షత్రియుని ధర్మం.అర్జునా! నీ ధర్మం నీవు చేస్తే నీ జీవితంలో పరిపూర్ణత అభిస్తుంది. దానిని వదిలిపెట్టి నీవు అన్నట్టు భిక్షాటన చేస్తాను సన్యాసిని అవుతాను అంటే అది నీ ప్రకృతి సహజ లక్షణాలకు విరుద్ధము. నీలో ఉన్న క్షాత్రము నిన్ను ఆ పని చేయనివ్వదు.ఒకవేళ నీవు చేసినా,నీకు అశాంతి తప్పదు.ప్రకృతి సిద్ధమైన లక్షణలు ఇలా ఉంటే నేను నా ప్రకృతి లక్ష్మణాలను నిగ్రహిస్తాను అంటే ఏమి ప్రయోజనము? దాని వలన నీకు ఏం లాభం. నీ క్షాత్రాన్ని నిగ్రహించి,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

వేరే లక్షణాలు అవలంబించి నందువలన, నీకు అశాంతి తప్ప మరేమీ మిగలదు. కాబట్టి నీ ప్రకృతి సహజమైన లక్షణాలను అణిచిపెట్టడానికి ప్రయత్నించవద్దు. అని బోధించాడు కృష్ణుడు. కాని ఇక్కడ అందరికీ ఒక సందేహము వచ్చే అవకాశం ఉంది. అది ఏంటంటే, ప్రతి వ్యక్తి, అతడు జ్ఞాని అయినా సరే, అజ్ఞాని అయినా సరే, తన సహజ లక్షణములను అనుసరించి సత్య రజస్తమోగుణములను అనుసరించి, పూర్వజన్మ వాసనలను అనుసరించి ప్రవర్తించవలసిందే కానీ, వేరే మార్గంఏమీలేదు అంటున్నారు.మరి చెడు లక్షణములు ఉన్న వాడు బాగుపడే అవకాశమే లేదా! వాడు జన్మజన్మలకు అలా ఉండి పోవలసిందేనా!అని అందరికీ సందేహమురావచ్చు దానికి సమాధానమే ఈ కింది శ్లోకము.

34. ఇంద్రియస్యేంద్రియస్యార్థే రాగద్వేషౌ వ్యవస్థితౌ |
తయోర్న వశమాగచ్ఛేత్తౌ హ్యస్య పరిపంథినౌ || ||

ఇంద్రియములకు, వాటి విషయములకు అంటే శబ్దము,స్పర్శ,రూప,రస, గంధములకు, సంబంధించి రాగద్వేషములు ఉంటాయి. అంటే ఇది నాకు ఇష్టము ఇది ఇష్టము లేదు అని. ఆ రాగద్వేషములకు లోబడితే బంధనములు తప్పవు. మానవుడు రాగద్వేషములకు లోను కాకూడదు ఎందుకంటే రాగద్వేషములు మానవునికి శత్రువులు.

పైశ్లోకంలో ప్రతి మానవుడు ప్రకృతి గుణములకు, స్వభావమునకు, పూర్వజన్మ సంస్కారమునకు లోబడి ప్రవర్తించాలి. అంతకు తప్పమరొక మార్గము లేదు అని చెప్పాడు. అలా ప్రవర్తించేటప్పుడు మానవుడికి ఎన్నో ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. మంచి ఆలోచనలు చెడ్డ ఆలోచనలు కూడా వస్తాయి. అంటే రాగద్వేషములు. ఇష్టాఅయిష్టాలు. ఇది కావాలి అది వద్దు. వీడు నావాడు వాడు పరాయి వాడు అనే ద్వంద్వాలు. అవి ప్రతి వాడికీ సహజం. కాని అవి కార్యరూపం దాల్చకముందే వాటిని మననులో నుండి నెట్టివేయాలి. అంతే కానీ ఆ ఆలోచనలను పెంచి పోషిస్తే అవి వికృత రూపం దాల్చి విపరీత పరిణామాలకు దారి తీస్తాయి. బంధనములను కలుగచేస్తాయి. అటువంటి ఆలోచనలను మనసులో నుండి మొగ్గలోనే తుంచి వేస్తే,మానవునికి శ్రేయస్సు కలుగుతుంది.

ఇలా రాగద్వేషములను ఇష్టా అయిష్టాలను తుంచి వేయాలంటే జ్ఞానం కావాలి. అది మంచి గురువు నుండి మాత్రమే లభిస్తుంది. ఆయన వలన ఆత్మ విచారము,భక్తి, వైరాగ్యము, శాస్త్రములను అధ్యయనం, నిష్కామ కర్మ మొదలగునవి నేర్చుకోవాలి. లేకపోతే రాగద్వేషముల ప్రభావానికి లోబడి కర్మలు చేస్తాము.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

కష్టాలపాలవుతాము. పూర్వజన్మ సంస్కారము చెడ్డదిగా ఉన్నా ఈ జన్మలో మంచి పనులు చేయడం ద్వారా వాటి ప్రభావమును తగ్గించుకోవచ్చు. ఒక్కోసారి పూర్తిగా నివారించవచ్చు.అది అతని సాధనా శక్తి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. కాబట్టి నా ఖర్మ ఇంతే, నేనేమీ చేయలేను, నా ప్రారబ్ధం నన్ను ఇలా చేస్తోంది అని బాధపడేకంటే, వాటి నుండి బయట పడటానికి ప్రయత్నించడం మంచిది. దానికి మూలం దుష్టఆలోచలను పెంచి పోషించకుండా మొగ్గలోనే తుంచి వేయడం ఉత్తమం.

ఎవరికైనా వారి వారి ప్రకృతి స్వభావాన్ని అనుసరించి ఇష్టము అయిష్టము అనేవి రెండు కలుగుతాయి. వాటినే రాగద్వేషములు అని అంటారు. ఇవి ఇంద్రియములు, వాటి గుణములు అయిన శబ్ద,స్పర్శ,రుప,రస,గంధములు పాపంచిక విషయములతో కూడి ప్రవర్తించేదాన్ని బట్టి కలుగుతాయి. కొంత మందికి మెలోడీ సంగీతం ఇష్టం. మరొకరికి రణగొణధ్వనులతో కూడిన సంగీతం ఇష్టం. కొంత మందికి తీపి ఇష్టం. మరొకరికి కారం ఇష్టం. ఒకడికి ఎదుటి వాడు సంతోషంగా ఆనందంగా ఉంటే ఇష్టం. మరొకడికి ఎదుటి వాడు బాధపడుతుంటే ఇష్టం. ఎదుటి వాడిని బాధపెట్టి మరీ ఆనందిస్తాడు. ఇలాగా ప్రతి వాడికీ ఇష్టాఇష్టాలు మారుతూ ఉంటాయి. ఈ స్వభావాలను బట్టి మనసులో ఆలోచనలు కలుగుతాయి. అది మొదటి మెట్టు. ఆ ఆలోచనలు కోరికలుగా మారడం రెండవ మెట్టు. ఆ కోరికలను తీర్చుకోవడం కొరకు కర్తలు చేయడం మూడవ మెట్టు. ఇలా ఇష్టాఅయిష్టాలు ఏర్పడతాయి. మొట్ట మొదటిగా మనలో మెదిలే ఆలోచనలను ఎవరూ ఆపలేరు. ఎందుకంటే అది మానవుని ప్రకృతి స్వభావాన్ని బట్టి పూర్వజన్మ సంస్వారాన్ని బట్టి కలుగుతుంది. ఈ ఆలోచనలను మొదటి మెట్టు అంటే మనసులో దాని గురించి ఆలోచన మొలకెత్తగానే, దాని మంచి చెడ్డలు విచక్షణా బుద్ధితో విచారించి, దానిని నివారించగలిగితే వాడు ధన్యుడు అవుతాడు, అలాకాకుండా దానిని పెంచి పోషించి, కర్రల దాకా తెచ్చుకుంటే, సుఖం కానీ దుఖం కానీ రెండూ కానీ కలుగుతాయి. బంధనములు కలుగుతాయి. జ్ఞాని కైనా, అజ్ఞాని కైనా, బాగా చదువుకున్నవాకైనా, ఉన్నతపదవులలో ఉన్న వారికైనా వారి వారి ప్రకృతి స్వభావాలను బట్టి, పూర్వజన్మ సంస్కారాలను బట్టి, ప్రాపంచిక విషయములలో ప్రవర్తించినపుడు వివిధ రకములైన ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. అవి మంచివా కాదా, ఆచరించతగ్గవ,. కాదా అనే విచక్షణా బుద్ధితో నిర్ణయం తీసుకోవాలి. అలా కాకుండా ఆలోచన వచ్చింది కదా అని దాని మీద మోహము కోరిక పెంచుకోని ఆ కోరిక తీరడం కోసం కర్మలు చేస్తే బంధనములు తప్పవు. వీటి కంతామూలము ఈ రాగద్వేషములు అనే దొంగలు శత్రువులు, ఈదొంగలను, శత్రువులను మొగ్గలోనే మనం అదుపులో పెట్టుకోవాలి. అవి పెరిగి పూవు, కాయ, పండు దశలకు చేరుకుంటే ప్రమాదం.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

35. శ్రేయాన్స్వధర్మో విగుణః పరధర్మాత్స్వనుష్ఠితాత్ |
స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో భయావహః || ||

చక్కగా ఆచరించబడిన పరధర్మము కంటే, గుణము లేనిదైనను స్వదర్మమే మేలు. స్వధర్మాచరణములో మరణించినా శ్రేయస్కరమే. ఎందుకంటే పరధర్మము చాలా భయంకరమైనది.

ఈ శ్లోకంలో స్వధర్మము, పరధర్మము గురించి చెబుతున్నాడు. అర్జునుడి స్వధర్మము యుద్ధంచేయడం. పరధర్మము సన్యసించి, బిక్షాటనతో జీవించడం, వీటి రెండింటి మధ్య తేడా చక్కగా వివరించాడు పరమాత్మ. ఓ అర్జునా! ఎంత చక్కగా ఆచరించినా పరధర్మము ఆచరణీయము కాదు.. ఎందుకంటే అది భయానకమైనది. ఆచరణకు అసాధ్యమైనా స్వధర్మమును ఆచరించడమే మంచిది. ఎందుకంటే స్వధర్మము ఎల్లప్పుడూ శ్రేయస్సును కలిగిస్తుంది. కాబట్టి నీవు నీ పరధర్మము అయిన భిక్షాటన చేస్తూ సుఖపడేకంటే, స్వధర్మను అయిన యుద్ధం చేస్తూమరణించడమే నీకు శ్రేయస్సును, వీరస్వర్గమును ఇస్తుంది. నీ కీర్తి ఇనుమడిస్తుంది.

అర్జునుడు పరంగా చెప్పాలంటే అర్జునుడు క్షత్రియుడు. అతని స్వధర్మము యుద్ధము చేయడం, రాజ్యపాలన చేయడం, ప్రజలను రక్షించడం. పరధర్మము, యుద్ధమునుండి పారిపోవడం, సన్యాసముస్వీకరించడం, భిక్షాటన చేయడం. ప్రస్తుతానికి యుద్ధంనుండి పారిపోవడం బాగా ఉంటుంది అనిపించినా, తరువాత అందరూ పిరికివాడని హేళన చేసి గేలిచేస్తుంటే అప్పుడు తెలుస్తుంది ఆబాధ. అందుకే స్వధర్మ ఆచరణే మంచిదని కృష్ణుని అభిప్రాయము. ఇందులో మరొక విషయం కూడా దాగి ఉంది. స్వధర్మము అంటే ఆత్మ సంబంధమైన ధర్మము. ప్రతిమానవుని స్వధర్మము ఏమిటంటే తనను గూర్చి తాను తెలుసుకోవడం. తాను ఎవరో ఎక్కడి నుండి వచ్చాడో, తన కర్తవ్యం ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. తాను ఆత్మస్వరూపుడు అని గ్రహించాలి.

అది చాలా కష్టం. పరధర్మము ఏమిటంటే ఈ దేహమే ఆత్మ అనుకోవడం, ప్రపంచంలో తాను చూసినవి, విన్నవి, తాకినవి శాశ్వతము అనుకోవడం. వాటి కోసరం మోహంలో పడటం. తుదకు దు:ఖము చెందడం. కాబట్టి కష్టమైనా ఆత్మజ్ఞానము సంపాదించడమే ప్రతి మానవుని స్వధర్మము ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగిలేలడం, సంసారంలో పడి కొట్టుకుంటూ ఉండటం పరధర్మము. స్వధర్మము మీద విరక్తి పరధర్మము మీద మోహము ఎందుకు కలుగుతూ ఉందంటే అది కేవలంమాయ. ప్రపంచంలో దొరికే వస్తువులు అన్నీ మనలను మాయలో పడేస్తుంటాయి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఆ మాయనుండి బయట పడాలి, దానికి మార్గములే సత్సంగము, భగవతారాధన, మనో నిగ్రహము, ఇంద్రియ నిగ్రహము. ఈ మాదిరి ఆత్మచింతన కొనసాగిస్తూ ఉంటే. మరణ సమయం కూడా ఇదే చింతనతో ఈ దేవహమును వదిలి మరొక పుణ్యదేహమును పొందే అవకాశముఉంది. అలా కాకుండా ఎల్లప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగితేలుతుంటే మరణ సమయంలో కూడా ఈ ప్రాపంచక వివయములు వదలలేక, వాటి గురించి ఆలోచిస్తూ, ఆవేదన చెందుతూ, మరు జన్మలో కూడా ఆ చింతనలకు సంబంధించిన దేహమే వస్తుంది కాబట్టి పరధర్మమైన ప్రాపంచిక విషయముల మీద మనసు నిలపకుండా, స్వధర్మమైన ఆత్మచింతన మీద మనసు నిలపమని పరమాత్మ బోధిస్తున్నాడు.

ఈ విషయాన్ని మనం లౌక్యంగా ఆలోచిస్తే, తాత్కాలికంగా సులభంగా ఆనందం కలిగించే పరధర్మంపాటిస్తే, ఫెయిల్ అవుతాడు. అవమానం భరించలేక ఆత్మహత్యకు పాల్పడతాడు. ఇలాగే ఉపాధ్యాయులు. విద్యాలయాలకు వెళ్లి పాఠాలు చెప్పడం. విద్యార్థులను వృద్ధిలోకి తేవడం ఉపాధ్యాయుల స్వధర్మము. ఇది కొంచెం కష్టమే. ముందు తాను చదివి మరునాడు విద్యార్థులకు చెప్పాలి. దీని వలన ఎంతో మంది విద్యావంతులు తయారవుతారు. పెద్దపెద్ద పదవులు అలంకరిస్తారు. తమ గురువు గురించి గొప్పగా చెప్పుకుంటారు. కాని ఉపాధ్యాయుడు పరధర్మం పాటిస్తే అంటే విద్యాలయాలకు వెళ్లకుండా, జీతం మాత్రం తీసుకుంటూ, ఇతర వ్యాపకాలలో మునిగితేలడం, రాజకీయాలలో పాల్గొనడం, లేక ధనం కోసం ఇతరులకు ఊడిగం చేయడం. ఇది ప్రస్తుతానికి సులభంగానే ఆనందంగానే ఉంటుంది. కాని దాని వలన దీర్ఘకాలంలో ఎన్నో ఇబ్బందులు, ఉద్యోగం ఊడటం, సంఘంలో చెడ్డపేరు, మనసిక అశాంతి కలుగుతుంది . అలాగే ఉద్యోగస్థులు కూడా తమ తమ కార్యాలయాలకు సకాలంలో వెళ్లి తమకు కేటాయించిన సమయం వరకు పని చేయడం, అవినీతికి పాల్పడకుండా ఉండటం స్వధర్మము. అలా చేస్తే చక్కని జీతం, మంచి ప్రోత్సాహకాలు, ఉన్నతాధికారులతో ప్రశంసలు, పదోన్నతులు లభిస్తాయి. కాని అలా కాకుండా.

36.. అథ కేన ప్రయుక్తోఽయం పాపం చరతి పూరుషః |
అనిచ్ఛన్నపి వార్ష్ణేయ బలాదివ నియోజితః || ||

కృష్ణా! ఎవరూ కావాలని పాపాలు చెడ్డపనులు చేయరు కదా. మరి ప్రతిరోజూ మానవులు ఏదో ఒక చెడ్డపని చేస్తునే ఉన్నారు. దీనికి కారణం ఏమిటి. ఏ శక్తి మానవుని చేత చెడ్డపనులు దుర్మార్గాలు చేయిస్తూ ఉంది. అనిఅడిగాడు అర్జునుడు.

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనలో చాలా మంది అంటుంటారు. "ఇది తప్పని తెలుసయ్యా కాని ఎందుకో చేయాలని అనిపిస్తుంది." అని అంటుంటారు. కోపం అన్ని అనర్థాలకు మూలం అని అందరికీ తెలుసు. కాని కోపం అందరికీ వస్తుంది. అనరాని మాటలు అంటారు. తరువాత బాధపడతారు. చాలామందికి తాము చేసే పనులు తప్పు అని తెలుసు కాని చేస్తూ నే ఉంటారు. మానలేరు. అవే స్కాములు. అంతెందుకు. వందల మంది ముందు ఈ అమ్మాయి నా సహధర్మచారిణి, నా అర్థాంగి అని అంగీకరించి తాళి కట్టిన భర్త ఆమెను చిత్రహింసలు పెట్టడం, ఒక్కోసారి అంత మొందించడం చూస్తూనే ఉన్నాము. అంతెందుకు. ఒక మహా మేధావి. ప్రధాన మంత్రి పదవిలో ఉన్న మహోన్నత వ్యక్తి కోల్ స్కామ్ లో ఇరుక్కున్నాడు. దీని కంతా కారణం ఏమిటి? ఈ దుర్మార్గాలు మానవులు ఎందుకు చేస్తున్నారు?తనకు ఇష్టం లేకపోయినా, ఎవరో బలవంతపెట్టినట్టు, ఎవరో చేయిస్తున్నట్టు అధర్మం చేస్తున్నారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఇదీ అర్జునుడి ప్రశ్న.

కాబట్టి మానవునిలో అనుకూల శక్తి కన్నా ప్రతికూల శక్తి ఎంతబలంగా ఉంటుందో ఆలోచించుకోండి. ఇక్కడ ఒకపదం వాడారు. బలాదివ నియోజిత: అంటే ఎవరో బలవంతం చేసినట్టు ఎవరో ప్రేరేపించినట్టు, ఆజ్ఞాపించినట్టు మానవులు పాపం చేస్తున్నారు. అంటే మానవులు పాపం చెయ్యాలి అనే సంకల్పం లేకపోయినా, ఎవరో చేయించినట్టు పాపం చేస్తున్నారు అని భావన ఇది ఎందు వల్ల జరుగుతూ ఉంది అని అర్జునుని సందేహము. మనం సాధారణంగా గమనిస్తే మానవులు మూడు విధాలుగాఉంటారు. కొంత మంది ఎప్పుడు కూడా ఏ పరిస్థితులలో కూడా పాపం చేయరు, అటువంటి ఆలోచన కూడా చేయరు. రెండవ రకం వారు. పాపం చేయడం తమకు ఇష్టం లేకపోయినా, ఎవరో లోపల నుండి ప్రాద్భలం చేసినట్టు పాపం చేస్తుంటారు. మూడవ రకం కావాలని పాపం చేస్తుంటారు. మొదటి తరగతి వారు జీవన్ముక్తులు. రెండవ రకం వారు ధైవ చింతన కలవారు. మూడవ రకం వారు పాపాత్ములు. అర్జునుడు ఇక్కడ ఈ రెండవ రకం వారిని గురించి అడుగుతున్నాడు. మానవులు మూడో తరగతిలో అస్సలు ప్రవేశించకూడదు. రెండవ తరగతి నుండి మొదటి తరగతిలోనికి ప్రవేశించడానికి ప్రయత్నించాలి. అలా కాకుండా మానవులు తాము పాపాలుచేస్తూ ఆ పాపాలను ఇతరుల మీదకు తోసేస్తుంటారు. ఎలా అంటే, చాలా మంది మానవులు ఇది శని ప్రభావం అండీ. ఏలిన నాటి శని నన్ను పట్టి పీడిస్తూ ఉంది అని శని మీదికి తోస్తారు. మరి కొంత మంది సాతాను నా నెత్తిమీద ఎక్కినాట్యం చేస్తున్నాడండీ అందుకని ఇలా జరిగింది అని కనపడని సాతాను మీదికి తోసేస్తారు. మరి కొంత మంది శనిపెద్దమ్మ, ఇనప గజ్జెల తల్లి నా నెత్తిమీద తాండవం చేస్తూ ఉందండి అని అంటారు. కానీ పరమాత్మ మాత్రం శని అనలేదు. సాతాను అనలేదు. శనిపెద్దమ్మ అని అసలే అనలేదు. మనం చెడ్డ పనులు చేయడానికి పాపాలు చేయడానికి కారణం ఏమిటో క్రింది శ్లోకాలలో నిర్మొహమాటంగా వివరిస్తున్నాడు..

అమరనథ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

శ్రీభగవానువాచ:

37. కామ ఏష క్రోధ ఏష రజోగుణసముద్భవః |
మహాశనో మహాపాప్మా విద్ధ్యేనమిహ వైరిణమ్ || ||

రజోగుణము వలన పుట్టిన కామము, క్రోధము మనకు శత్రువులు, కోరికలు ఎన్ని తీరినా ఇంక కోరికలు మిగిలే ఉంటాయి. కామదాహమునకు అంతు లేదు. ఈ కామములు తీరకపోతే అవి మనకు శత్రువులుగా పరిణమించి, అనేక మహాపాపములకు కారణం అవుతూ ఉంటాయి అని తెలుసుకో!

ఓ అర్జునా! ఎవరో చెప్పినట్టు అందరూ పాపాలు ఎందుకుచేస్తున్నారో తెలుసా! దానికి మూలం రజోగుణము వలన పుట్టిన కోరికలు, అవి తీరకపోతే వచ్చే కోపం. ఈ కోరికలు ఎంత అనుభవించినా వాటి ఆకలి, దాహం తీరదు. ఇంకా కావాలి ఇంకా కావాలి అంటుంటాయి. కోరికలకు తృప్తి లేదు. ఈ కామము, క్రోధము మానవునికి ప్రబల శత్రువులు. అన్ని అనర్థాలకు ఇవే మూలము. అని కృష్ణుడు అర్జునునితో చెప్పాడు.

మూడు లోకములలో ఉన్నమానవులను పట్టి పీడిస్తున్న జాడ్యము ఒకటే ఉంది. అదే కామము. కోరిక, ఒక వస్తువు కావాలని ఆరాటం. ఈ కామము రజోగుణము నుండి పుడుతుంది. వాడి కోరిక తీరడానికి ఎవరు కానీ, ఏది కానీ అడ్డుతగిలితే పిచ్చికోపం వస్తుంది. కాబట్టి కోరిక కోపము పక్క పక్కనే ఉంటాయి. రజోగుణము నుండి కోరిక పుడుతుంది. ఆ కోరిక తీరడానికి కర్మచేస్తాడు. అది మంచి కర్మ కావచ్చు, చెడ్డ కర్మ కావచ్చు, చేయకూడని కర్మ కావచ్చు. పుణ్యం కావచ్చు, పాపం కాపచ్చు ఏదైనా ఆలోచించకుండా చేసేస్తాడు. చేసిన తరువాత మచి జరిగితే ఎగిరి గంతేస్తాడు. చెడు జరిగితే ఎందుకు చేసానా అని ఏడుస్తాడు. ఫలానా వాడు చెబితే చేసాను అని పక్కవాడి మీద తోసేస్తాడు. యజమాని చెబితే చేసాను అని అంటాడు.

ఎవరు ఎన్ని చెప్పినా అసలు పాపం చేయడానికి మూలం కామము, కోరిక. ఆ కోరిక మానపునికి ఇష్టం లేకపోయినా బలవంతంగా అతని చేత పాపం చేయిస్తుంది. కోరిక అంత శక్తివంతమైనది. ఆ కోరిక తీరక పోతే కోపం వస్తుంది. కామము. క్రోధము ఇద్దరూ అన్నదమ్ములు అందుకనే అరిషడ్వర్గములలో కామ,క్రోధములకు మొదటి రెండు స్థానములు కేటాయించారు. కామము నాయకుడు అయితే క్రోధము ఉపనాయకుడు. ఆత్మను గురించి తెలుసుకోవాలి అనుకొనే వారికి ఈ ఇద్దరూ ప్రబలశత్రువులు. ఈ కామము నకు ఆకలి ఎక్కువ. ఎంత తిన్నా దీనికి ఆకలెక్కువ, (మాన్ ఈజ్ ఎ బండిల్ ఆఫ్ వాంట్స్. ఎన్ని కోరికలు తిరినా ఇంకా కొన్నికోరికలు మిగిలిఉంటాయి.)

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అమ్మయ్య అన్ని కోరికలు తీరాయి అన్న మాట ఎవరి నోటా రాదు. అగ్నిలో నెయ్యి పోస్తే భగ్గుమన్నట్టు ఈ కామము ఎప్పుడూమండుతూనే ఉంటుంది.

అగ్నిలో నెయ్యి సమిధలు వేయకపోతే అగ్ని చల్లారి పోతుంది. అలాగే ఈ కామాగ్నిలో తత్వవిచారణ ద్వారా కోరికలను అదుపు చేస్తే, కామం దానంతట అదే చల్లారిపోతుంది. ఈ శ్లోకంలో పరమాత్మ మహాపాప్మా అనే పదం వాడాడు. ఈ కామము మహా పాపములకు కారణమైనది అని అంటారు. ఈ కామం వలననే మానవులకు పుణ్యాలు తగ్గి పాపాలు పెరుగుతుంటాయి. ఈ కామము మానవునికి శత్రువు వంటిది. బయట ప్రపంచంలో శత్రువులు దూరంగా ఉంటారు. కాని ఈ కామము అనే శత్రువు మన వెంటనే ఉండి, మనలను సర్వనాశనం చేస్తుంటుంది. ప్రతివాడి మనసులో తిష్టవేసుకొని కూర్చుని ఉంటుంది. పోనీ ఈ కామము ఒక జన్మతో పోయేది కాదు. జన్మ జన్మల నుండి వేధిస్తూ మన పాపపు వాసనలను పెంచుతూ జన్మ జన్మలకు మన వెంట వస్తూ ఉంటుంది. ఈ కామము మనిషిని శాంతంగా ఉండనివ్వదు. మానవుడిని తన బానిసగా చేసుకుంటుంది. (వాడు కోరికలకు బానిస అయ్యాడు, వ్యసనాలకు బానిస అయ్యాడు అని మనం అంటూఉంటాము.) ఆ ప్రకారంగా కామము మనలను బానిసలుగా చేసుకుంటుంది. తనే అధికారము చెలాయిస్తుంది. ఈ కామము తన మిత్రులైన క్రోధము లోభములను కూడా పిలుచుకొని వచ్చి తన వెంట ఉంచుకుంటుంది. అవసరమైనపుడు వాటి సాయం తీసుకుంటుంది. వాటిని మనమీద ప్రయోగిస్తుంది. ఇంట్లో పాము ఉంటే ఎలా మనం శాంతిగా ఉండలేమో, అలాగే ఈ కామ క్రోధములు మనసులో చేరితో ప్రశాంతంగా బతకలేము నిత్యం అశాంతితో అల్లాడుతుంటాము.

ఇంకా వివరంగా చెప్పుకోవాలంటే మనలో ఉన్న అజ్ఞానమే దీని కంతటికీ కారణము. మానవునిలో ఉన్న అజ్ఞానము, కామము, క్రోధము రూపంలో ప్రకటితమౌతు ఉంటుంది. ఇవి రెండుగా కనిపించినా నిజానికి ఒకటే. కామము తీరకపోతే క్రోధం పుడుతుంది. కామం లేకపోతే క్రోధం లేదు. ఈ కామము క్రోధము కంటికి కనిపించకపోయినా భావనా రూపంలో అనుభవరూపంలో ప్రకటితమౌతుంటాయి. కాబట్టి కామము అంటే కోరికల గురించి అవి తీరకపోతే వచ్చే కోపము గురించి తెలియని వాడు అంటూ ఎవరూ లేరు. ఈ కామమునకు కోపమునకు మూలస్థానము మనలో సహజంగా ఉన్న రజోగుణము. మనలో ఉన్న రజోగుణము నుండి ఇవి పుట్టాయి. వీటికి ఆకలి ఎక్కువ. ఈ ఆకలి ఎంత తిన్నా తీరేది కాదు. కోరికలు తీరుతూ ఉంటే కొత్తవి పుడుతూ ఉంటాయి. అగ్నిలో నెయ్యిపోస్తే భగ్గుమన్నట్టు ఈ కామం కూడా ప్రజ్వరిల్లుతూనే ఉంటుంది. ఈ కామముతీరకపోతే క్రోధంగా మారి మానవుల చేత మహాపాపాలు చేయిస్తుంది. కాబట్టి ఈ కామము దాని వలన పుట్టే క్రోధము మానవునికి ప్రబల శత్రువులు అని ప్రతివాడూ తెలుసుకోవాలి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఈ కామ క్రోధ లోభములు అనే శత్రువులను బయటకు తరిమెయ్యాలంటే మనం వివేకము, వైరాగ్యము అనే వారి సాయం తీసుకోవాలి. చాలామంది అంటుంటారు నేను కోరికలను అదుపులో ఉంచుకుంటాను అని. అది పొరపాటు. కామము అనే బీజం ఉన్నంతవరకు కోరికలు పుడుతూనే ఉంటాయి. కాబట్టి కామము అనే మూలాన్ని నాశనం చేయాలి. ఈ కామము ఎలా ఉంటుంది, దాని స్వరూపము, స్వభావము ఏమిటి అనే విషయం తరువాతి శ్లోకాలలో వివరిస్తున్నాడు పరమాత్మ.

38.. ధూమేనావ్రియతే వహ్నిర్యథాదర్శో మలేన చ |
యథోల్బేనావృతో గర్భస్తథా తేనేదమావృతమ్ || ||

పొగచేత అగ్ని మురికిచేత అద్దము, మావిచేత గర్భంలో ఉన్న శిశువు కప్పబడి ఉన్నట్టు, ఈ కామము దాని వలనపుట్టే క్రోధము. మనలో ఉన్న ఆత్మజ్ఞానమును కప్పిఉంచుతుంది. ప్రతి జీవిలో ఆత్మ జ్యోతి మాదిరి వెలుగుతూ ఉంటుంది. ఆ జ్యోతి ప్రాపంచిక విషయములతో చేరితే జీవాత్మ, పరమాత్మ వైపు తిరిగితే తన స్వస్వరూపము అయిన ఆత్మ స్వరూపము అని తెలుసుకున్నాము. ఈ జీవాత్మకు కామము, క్రోధము ఒక పొరవలె ఏర్పడి కప్పి ఉంచుతాయి . ఎలా గంటే అద్దం ఉంది. దానికి మురికి పడితే అద్దంలో మన ముఖం కనపడదు. ఆ మురికిని తుడిచి వేస్తే అద్దం నిర్మలంగా ఉంటుంది. అలాగే నిప్పు ఉంది, పొగ రావడం మొదలయితే అగ్ని కనిపించదు. ఊదితో మండుతుంది అప్పుడు పొగ ఉండదు. ఈ కామము క్రోధము అనే పొరలు మనకు మనం సృష్టించుకున్నవి కానీ, ఎక్కడి నుండి రావు. ఈ కామము క్రోధము అనే పొగ మురికి పోగానే జీవాత్మ స్వచ్ఛంగా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఈ తుడవడచే సత్సాంగత్యము, నిష్కామ కర్మ ఆచరించడం, జ్ఞానము సంపాదించడం, కర్తృత్వభావన లేకుండా కర్మలు చేయడం. దీనితో జీవాత్మకు పట్టిన మురికి తొలగి పోతుంది.

ఇక్కడ ఇంకొక విషయం కూడా ఉంది. పొగతో కప్పబడి నప్పుడు అగ్నికి గానీ, మురికితో ఈప్పబడినప్పుడు అద్దానికి కానీ, మావితో కప్పబడినపుడు శిశువు గానీ ఎటువంటి హానీ జరగదు. అవి తమ తమ స్వస్వరూపాలతోనే ఉంటాయి. కేవలం పొగ, మురికి మాత్రమే వాటిని కప్పి ఉంచుతుంది. ఆ మురికి తీసేస్తే వాటి నిజమైన స్వరూపలు ప్రకటితమౌతాయి. దీని వలన మనకు తేలిందేమిటంటే మనం ఆనంద స్వరూపులము. మనలో ఉన్న ఆత్మ ఎల్లప్పుడు ఆనందంతోనే ఉంటుంది. కాని మనం కామము, కోరికలు, అవి తీరకపోతే కోపము అనే వాటితో ఆ ఆనందాన్ని దూరం చేసుకుంటున్నాము. అవి తీసేస్తే మరలా ఆనంద స్వరూపులము అవుతాము.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనం అందరం శివస్వరూపులము శివ అంటే ఆనందము. అంటే మనం అందరం ఆనంద స్వరూపులము. అని తెలుసుకుంటే మనకు మనం మసి పూసుకోము. చాలా మంది నా జీవితం ఇంతే నేనింతే నాకు సుఖం లేదు ఈ జీవితానికి సుఖం లేదు అని అనుకుంటూ తమలో తాము. బాధపడుతుంటారు. అది తప్పు. అందరూ ఆనంద స్వరూపులే. మనం ఆ ఆనందాన్ని చేచేతులా నాశనం చేసుకొని ఏడుస్తున్నాము అంతే. కాబట్టి ఆ పొగను మురికిని తొలగిస్తే నిత్యం ఆనందంగా ఉంటాము.

పోనీ ఇదేమన్నా కష్టమా అంటే అదీ లేదు. కాస్త విసిరితే పొగపోయి మంట వస్తుంది. కాస్త నీటిలో తడిపి తుడిస్తే అద్దం స్వచ్ఛంగా ప్రకాశిస్తుంది. వైద్యులు మావి తొలగించి శిశువును బయటకు తీస్తారు. ఇవన్నీ దైవయత్నాలు కాదు. పురుష ప్రయత్నాలు. ఈ కామము క్రోధమును తొలగించుకోడానికి మన వంతు ప్రయత్నం మనం చేయాలి కానీ నా ఖర్మ ఇంతే అని ఏడుస్తూ కూర్చోకూడదు. సోమరి తనం పనికి రాదు. కాస్త ప్రయత్నం చేస్తే ఈ కామ క్రోధములను జయించడం అంత కష్టమేమీ కాదు అని భగవానుడు మనకు భరోసా ఇస్తున్నాడు. కామము మానవునిలో ఉన్న ఆలోచనా శక్తిని, వివేచనా శక్తిని తగ్గిస్తుంది. అంధకారంలో పడేస్తుంది. అందుకే కామాంధుడు అని కూడా మనం అంటూ ఉంటాము. కామంతో కళ్లు మూసుకుపోయినవాడు.ఇక్కడ కామము అంటే కేవలం స్త్రీవాంఛ అనే అర్థంలో వాడినా, కామము అంటే కోరిక అని అర్థం చేసుకోవాలి కామము అంటే మనలో ఉన్న తీరని కోరికలు అని అర్థం. ఈ శ్లోకంలో అగ్ని అద్దము, శిశువు అనే మూడు ఉదాహరణలు చెప్పాడు పరమాత్మ. ఈ మూడు ఉదాహరణలు కూడా చాలా ముఖ్యమైనవి.

అగ్నినుండి పొగ వస్తుంటే, ఊదితే పొగ పోయి అగ్ని మండుతుంది. అలాగే కొన్ని కోరికలు ఉఫ్ మని ఊదితే చాలు ఎగిరిపోతాయి. ఎక్కువ శ్రమపడనక్కరలేదు.కాని మరి కొన్ని కోరికలు ఉంటాయి. చాలా బలంగా ఉంటాయి. అవి అద్దానికి పట్టిన మురికిలాంటివి. అద్దానికి పట్టిన మురికిని బట్టతీసుకొని నీటిలో తడిపి అద్దం మీద రుద్దాలి. అప్పటికీ పోకపోతే డిటర్జెంట్ వాడి క్లీన్ చేయాలి. అంటే కొంత శ్రమతో కూడిన పని. అలాగే మరి కొన్ని కోరికలు చాలా బలంగా ఉండి, ఎప్పటికీ తీరవు. ఎంతో శ్రమపడితేనే గానీ ఆ కోరికల ప్రభావం నుండి బయట పడలేము ఆ కోరికల ప్రభావంనుండి బయట పడటానికి కొంత కాలము వేచి ఉండాలి ఓపికగా ఉండాలి. ఎలాగంటే శిశువుకు కప్పిన మాయను వెంటనే తీసివేయలేము.తొమ్మిది నెలలు నిండి శిశువు బయటకు వస్తేనే గానీ, ఆ మాయను తీసివేయలేము. అలాగే కొన్ని కోరికలు కాలక్రమేణా పోవలసిందేకానీ, మన ప్రయత్నం వలన పోవు.కాబట్టి మనలో ఉన్న జ్ఞానాన్ని కప్పిఉంచిన ఈ కామాన్ని ముందు తొలగించుకోవాలి..

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

39. ఆవృతం జ్ఞానమేతేన జ్ఞానినో నిత్యవైరిణా|
కామరూపేణ కౌన్తేయ దుష్పూరేణానలేన చ||

ఈ కామము ఎన్నటికీ తీరదు. అన్ని కోరికలు తీరాయి అనే మాట ఎవడి నోటా రాదు. కామాగ్ని,అగ్గిమాదిరి ఎప్పుడూ మండుతూ ఉంటుందే కానీ ఆరిపోదు. ఇది సాధకునికి ప్రబలశత్రువు ఎందుకంటే ఈ కామము సాధకునిలోని జ్ఞానమును కప్పిఉంచుతుంది. జ్ఞానులు సాధకుల సంగతే ఇలా ఉంటే, ఇంక సాధారణ మానవుల సంగతి చెప్పేదేముంది.
ఈ శ్లోకంలో సాధకుల గురించి చెబుతున్నాడు. జ్ఞానిన: అంటే జ్ఞానులకు, సాధకులకు అని అర్థ ము. సాధకులకు ఈ కామము నిత్యవైరి. మామూలు శత్రువులు అయితే కొంత కాలానికి మిత్రులు అవుతారు. కాని ఈ కామము సాధకునికి జన్మశత్రువు. అనుక్షణం జ్ఞానిని ప్రాపంచిక విషయాలవైపు లాగి అధ:పతితుడిని చేయడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉంటుంది. సాధకులనే కాదు, ఈ కామము పండితులను, రాజులను, చక్రవర్తులను, ఋషులను, బలవంతులను, ఇంద్రుడిని ఎవరినైనా తన ప్రభావంతో పడగొడుతుంది. ఆధ్యాత్మసాధనలో ఎంతో సాధించిన వారిని కూడా ఈ కామము తన ప్రభావంతో పడగొట్టిన సందర్భాలు అనేకంఉన్నాయి. ఈ కామము వాటి సంబంధమైన కోరికలు పైపైన తీరినట్టు కనిపించినా, లోలోపల సూక్ష్మరూపంలో పొంచి ఉంటాయి. అదును చూసుకొని దెబ్బతీస్తాయి. వివేకము చేత, ఆత్మ విచారము చేతనే ఈ కామమును జయింపవలెనే కానీ ఇతరత్రా సాధ్యము కాదు.

కాస్త తెలిపి జ్ఞానం ఉన్న మనిషికి, వాడు పిచ్చివాడు కాకపోతే, తాను ఏ పని చేయబోతున్నాడో, ఆ పనికి ఫలితం ఎలా ఉంటుందో బాగా తెలుస్తుంది. కొంత మంది, ఆ పని వల్ల దు:ఖం వస్తుందని తెలిసీ ఆ పనే చేస్తాడు. కాకపోతే దుఃఖము కలుగుతుంది. ఆ దుఃఖము కోపంగా పరిణమించి దానిని ఇంట్లోవాళ్లమీద చూపిస్తాము. ప్రాపంచిక వస్తువులు కావాలి అని కోరుకుంటున్నప్పుడు ఆ కోరికలు చాలా మంచివిగా, అద్భుతంగా కనపడతాయి. తీరా అవి తీరకపోయేసరికి, వ్యతిరేక ఫలితాలు వచ్చేసరికి కోపం ముంచుకొస్తుంది. తనను అందరూ మోసం చేసారు అని ఏడుస్తాడు. ఈ కోరికలు కొంపముంచాయి అని బాధ పడతాడు. ఈ తెలివి ముందే ఉంటే ఈ దు:ఖము ఉండదు కదా! కాబట్టి ప్రతి తెలివికలవాడు తెలుసుకోవలసినది ఏమిటంటే కామము అంటే అలవిమాలిన కోరికలు. మనకు ప్రబల శత్రువులు. దానిని దూరంగా ఉంచాలి. దాని జోలికిపోకూడదు. ఒక వేళ పోయినా అతి జాగ్రత్తగా ఉండాలి. అని తెలుసుకోవాలి. ఎందుకంటే కోరికలకు అంతు లేదు.అగ్నిలో ఆజ్యం పోసినట్టు కోరికలు తీరేకొద్దీ పెరుగుతూనే ఉంటాయి. వాటికి అంతం లేదు. కాబట్టి ఈ కామాన్ని మొదట్లోనే తుంచాలి.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

మనకు ఒక శత్రువు ఉన్నాడు. వాడు ఎంత బలవంతుడో, వాడి దర్గర ఏయే ఆయుదాలు ఉన్నాయో, వాడి వెనక ఎంత మంది బలగం ఉన్నారో తెలిస్తేనే కదా వాడితో పోరాడగలిగేది. అలాగే ఈ కామము మనకు నిత్య శత్రువు. ఈ శత్రువు ఈ రోజు ఉంటాడు రేపు ఉండడు అని లేదు. ఇది ప్రచండ మైన అగ్ని లాంటిది. ఎన్ని ఆహుతులు వేసినా తనివి తీరదు. వేసే కొద్ది ప్రజ్వరిల్లుతుంటుంది. ఇప్పుడు మనం యోగపరంగా విచారిస్తే నిత్య వైరిణా అంటే ఈ కామము జీవుని జన్మ జన్మలను వెంటాడి వేధిస్తూ ఉంటుంది. చివరకు ముక్తి కలిగే వరకూ దీని బాధ తప్పదు. అందుకే దీనిని నిత్య శత్రువు అని అన్నారు.

రాజకీయాలలో నిత్య శత్రువులు కానీ శాశ్వత మిత్రులు కానీ ఉండరని నానుడి. మనకు ఇతరులతో ఉన్న శత్రుత్వము కూడా కొద్ది కాలానికి మాసి పోతుంది. కానీ ఈ కామము అనే శత్రుత్వము జన్మజన్మలకూ మాసి పోదు. దినదినప్రవర్ధమానమౌతూ ఉంటుంది. ప్రతిక్షణం కూడా జీవుని పడగొట్టడానికి తన వంతు ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంటుంది. ఈ కామము సామాన్య మానవులనే కాదు ఋషులను, పండితులను, జ్ఞానులను, రాజులను, యతులను, స్వామీజీలను ఎవరైనా సరే ఇట్టే పడగొట్టే శక్తి కలిగింది ఈ కామము. ఆధ్యాత్మిక సాధన చేస్తూ కాస్త ఆదమరిస్తే చాలు, ఈ కామము వాడిని అమాంతం కబళిస్తుంది. భరతుని కధ దీనికి ఉదాహరణ.

కొంత మంది అంటుంటారు మేము కోరికలను జయించాము మాకు ఏ కోరికలు లేవు మేము నిస్సంగులము అని అంటుంటారు. నిజమే. కాని ఏదో ఒక బలహీన క్షణంలో వారిని ఈ కామము పడగొట్టేస్తుంది. పతనం చేస్తుంది. కాబట్టి ఈ కామము క్రోధము అనే శత్రువుల గురించి చాలా జాగ్రత్తగా ఉండటం చాలా అవసరం. వివేకము, వైరాగ్యము అనే ఆయుధములతో ఈ కామము అనే శత్రువును సమూలంగా నాశనం చేసిన నాడే మానవుడు ముక్తి పొందుతాడు.

ఈ కామమునకు తృప్తి లేదు అని చెప్పడానికి రెండు ఉదాహరణలు ఇచ్చాడు . సముద్రం ఉంది.

మీరు ఎన్ని బిందెలతో నీళ్లు తెచ్చి పోసినా చాలు ఇంక నిండింది అనదు. అ లాగే అగ్నిలో ఎంత నెయ్యి పోసినా సమిధలు వేసినా, ఇంక చాలు అనదు. వేసినవి అన్నీ స్వాహా చేస్తుంది. ఇంకా కావాలి అని భగభగ మండుతుంది. తృప్తి అనే పదానికి అర్థం తెలియనిదికామము. కొంత మంది అంటారు కామములు అన్నీ అనుభవిస్తుంటే ఆ కామములు కొన్నాళ్లకు అయిపోతాయి కదా అని అది శుద్ధ తప్పు, అనుభవించే కొద్దీ కామజ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లుతాయే కానీ చల్లారవు. అగ్నిని ఆర్పాలంటే సమిధలు వేయడం ఆపి, నీళ్లు పోయాలి అప్పుడే ఆరి పోతుంది.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

ఇక్కడ కూడా వివేకము వైరాగ్యము అనే నీటితో కామాగ్నిని ఆర్పాలి కానీ, అనుభవిస్తే కామం చల్లారుతుంది అనేది ఒట్టి మాట. జ్ఞానినా నిత్య వైరిణా అని ఎందుకు అన్నారంటే, జ్ఞానులకు ముముక్షువులకు మోక్ష మార్గం లో ఉండే వారికి అది ప్రబల శత్రువు. నిరంతర శత్రువు. అందుకే జ్ఞానులకు శత్రువు అని వాడాడు పరమాత్మ. అటువంటి జ్ఞానులనే బుట్టలో వేయగల కామము సామాన్యమానవులను బుట్టలో వేయదని నమ్మకం ఏముంటుంది. కాబట్టి కామము సామాన్యులకు ముందు మిత్రుడుగా పరిచయం అయి, తరువాత శత్రువుగా మారుతుంది. జ్ఞానులకు మొట్టమొదటి నుండి శత్రువు.

పాము ఇంట్లోకి దూరింది. అది ఎక్కడ ఉండేది తెలిస్తేనే కదా దానిని కొట్టడానికి ఈ కామము ఎక్కడుండేదీ తెలిస్తే దానిని నిర్మూలించవచ్చు . కామం ఎక్కడెక్కడ ఉండేదీ, ఆ శత్రువు ఉండే స్థావరాలు ఏమిటి? అనే విషయాలను తరువాతి శ్లోకంలో వివరిస్తున్నాడు పరమాత్మ.

40. ఇంద్రియాణి మనో బుద్ధిరస్యాధిష్ఠానముచ్యతే |
ఏతైర్విమోహయత్యేష జ్ఞానమావృత్య దేహినమ్ || ||

ఈ కామము (అంటే చూచినది, విన్నది, తాకినది, రుచి చూసిన ప్రతిదీ కావాలి అనే తత్త్వము) మానవుని దేహములో ఉన్న ఇంద్రియములను, మనస్సును, బుద్ధిని ఆశ్రయించుకొ ఉంటుంది. మానవుని లో ఉన్న మనో, బుద్ధి, ఇంద్రియాలు, తనలో చెలరేగిన కామాలను అన్నిటినీ తీర్చడానికి శతథా ప్రయత్నం చేస్తుంటాయి. అప్పుడు లోపల ఉన్న ఆత్మజ్ఞానము కప్పబడి పోతుంది. అప్పుడు మానవుడు తీవ్రమైన మోహంలో పడిపోతాడు.
ఈ సన్నివేశాన్ని కృష్ణుడు యుద్ధ సన్నివేశంతో పోల్చాడు. ఎందుకంటే అర్జునుడు యుద్ధభూమిలో ఉన్నాడు.ఆయనకు అటువంటి ఉదాహరణ ఇస్తేకానీ అర్థం కాదని యుద్ధము అని అర్థం వచ్చేటట్టు చెబుతున్నాడు. ఒక రాజును జయించాలంటే ముందు వాడి కోటను వశపరచుకోవాలి దానికి కోటచుట్టు స్థావరాలు ఏర్పరచుకోవాలి. ఈ కామము కూడా ఆత్మను జయించడానికి ముందు స్థావరాలు ఏర్పరచుకుంటుంది. ఆ స్థావరాలు ఏవంటే ఇంద్రియములు మనస్సు బుద్ధి. వీటన్నిటికీ లీడర్ అహంకారము. కామము ఎల్లప్పుడు వీటిని ఆశ్రయించుకొని ఉంటుంది.ఈ కామము ముందు ఇంద్రియములను ఉసిగొలుపుతుంది. ప్రపంచంలో ఉన్న విషయాలను చూడటం, వినడం, తాకడం, వాసన చూడటం చేస్తుంది. అవన్నీ నాకు కావాలనే కోరిక కలుగజేస్తుంది. లోపల ఉన్నమనసు ఈ విషయాలను, అవి కావాలి అనే కోరికలను అన్నిటినీ రికార్డు చేస్తుంది. అలా చేస్తూనే ఉంటుంది. మనం తీరికగా కూర్చున్నపుడు, ధ్యానంలో కూర్చున్నపుడు ఆ రికార్డు ప్లేచేస్తుంది.

అమరనథ్ అమర్

సనాతన-ధర్మం
SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

(మనం దేవుడి ముందు కూర్చుని కళ్లు మూసుకున్నప్పుడు ప్రపంచంలో ఉన్న పనికిమాలిన విషయాలు అన్నీ గుర్తురావడానికి ఇదే కారణం).

అప్పుడే మనకు అన్నికోరికలు గుర్తుకు వస్తాయి. మనసు, శరీరము, విషయాలను కావాలి అని కోరుకుంటున్నపుడు బుద్ధికూడా వాటికి వంతపాడుతుంది. ఇప్పుడు మనకు ఒక అనుమానం వస్తుంది. బుద్ధి మంచిది కదండీ మరి బుద్ధి కామానికి ఎందుకు వంత పాడుతుంది అనిమీరు అనవచ్చు. బుద్ధి నిర్మలంగా ఉంటుంది. శాస్త్రములు చదివి, గురువును ఆశ్రయించి మంచి విషయాలను నేర్చుకొని ఉంటే, బుద్ధి తన పనితాను చేస్తుంది. ఇది మంచిది కాదు అని చెబుతుంది. అదే బుద్ధిని చిన్నప్పటి నుండి కోరికలతో, చెడు సహవాసాలతో, చెడ్డ తలంపులతో నింపితే, ఆ బుద్ధి కూడాతన పని తానుచేయడంమానేసి. విచక్షణా శక్తిని కోల్పోయి. మనసుకు ఇంద్రియాలకు వంతపాడుతుంది.

ఈ ప్రకారంగా, కామము ఈ మూడింటినీ వశవరచుకొని, లోపల ఉన్న ఆత్మస్వరూపాన్ని ముట్టడిస్తుంది. అంటే కప్పుతుంది. ఆత్మ ఎప్పుడైతే కప్పబడిపోయిందో, ఇంక కామం విజృంజిస్తుంది. మనస్సును బుద్ధిని తీవ్రమైన మోహంలో పడేస్తుంది. విమోహయతి అంటే మోహంలో పడేయడం, కామము ఇంద్రియములను, మనోబుద్ధులను వశపరచుకోని, వాటిని మోహపరవశు లను చేస్తుంది.ఆ మోహంలో పడ్డ వాడు ఓ పట్టాన బయటకు రాలేడు. ఆ ప్రకారంగా మోహము జీవుని వశం చేసుకొని వాడిని పడగొట్టేస్తుంది. తనకు దాసునిగా చేసుకుంటుంది.

ఈ శత్రువును ఎలా జయించాలి అంటే ముందు శత్రువు ఏర్పరచుకున్న ఆశ్రయాలను (స్థాపరాలను) వశపరచుకోవాలి. మనోబుద్ధాఇంద్రియములను ఆశ్రయంచుకున్న మోహమును నాశనం చెయ్యాలంటే దాని వశంలో ఉన్న మనస్సును. ఇంద్రియములను మన స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకోవాలి. దానినే మనో నిగ్రహము ఇంద్రియ నిగ్రహము అంటారు. అప్పుడు బుద్ధి కూడా మనవైపు వస్తుంది. అప్పుడు కామమునకు నిలువ నీడ ఉండదు. దానంతట అది పారిపోతుంది. కామాన్ని జయించి నిరంతర ఆనందం పొందడానికి ఇదే తరుణోపాయము. ఈ విషయాన్నే తరువాతి శ్లోకాలలో చెప్పాడు పరమాత్మ.

41. తస్మాత్త్వమింద్రియాణ్యాదౌ నియమ్య భరతర్షభ |
పాప్మానం ప్రజహి హ్యేనం జ్ఞానవిజ్ఞాననాశనమ్ || ||

ఓ అర్జునా! అత్యంత పాపభూయిష్ఠమైనది, మానవునిలో ఉన్న జ్ఞానమును విజ్ఞానమును నాశనం చేసేది అయిన ఈ కామాన్ని జయించాలంటే ముందు నీ ఇంద్రియములను.

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

వాటి విషయగ్రహణశక్తిని అదుపులో పెట్టుకో. తరువాత కామాన్ని జయించు. మనం ఇంత వరకు కామం అంటే కోరికల గురించి మాట్లాడుకున్నాము. మరి కామాన్ని జయించడానికి మార్గం ఏమిటి అనే విషయం చర్చిద్దాము. కామమునకు ఆశ్రయం ఇంద్రియములు. కాబట్టి ముందు ఇంద్రియములను కట్టడి చేయాలి. ఎందుకంటే ఇంతకు ముందు కామమునకు మూలము మనస్సు బుద్ధి ఇంద్రియములు అని చెప్పుకున్నాము. మనకు కనపడేవి ఇంద్రియములు. ముందు ఇంద్రియ నిగ్రహం అలవరచు కుంటే కామానికి ఒక ఆసరా తొలగి పోతుంది. తరువాతది మనస్సు మనస్సును నిగ్రహిస్తే, ఇంక కామము ఏమీ చేయలేదు. ఇంద్రియములు మనస్సు మన వశంలో ఉంటే బుద్ధి కూడా మన వశంలో ఉంటుంది. అప్పుడు కామము ఒంటరిదై పోతుంది. ఏమీ చేయలేక నశించి పోతుంది. కాబట్టి పరమాత్మ ముందుగా ఇంద్రియములను వశంలో ఉంచుకోమని మనకు చెప్పాడు. ఇంద్రియములను వశంలో ఉంచుకోవడం మామూలు మానవులకే కాదు ముముక్షువులతో సహా అందరికీ అవసరమే. ఎందుకంటే ఏ క్షణంలో అయినా కామము ఇంద్రియములను ఆకర్షించి, వశపరచుకుంటుంది. కాబట్టి ఇంద్రియముల విషయంలో అనుక్షణం అప్రత్తతతో ఉండాలి. ఇంద్రియములను అభ్యాసము చేతా, వైరాగ్యము చేతా, మనం చేయబోయే పని మంచిదా కాదా అనే విచారణ చేతా ఇంద్రియములను కట్టడి చేయవచ్చును. భగవానుడు పాప్మానమ్ అనే పదం వాడాడు. అంటే కామము పాపభూయిష్టమైనది. మానవులను పాపకూపంలో పడవేస్తుంది అని పరమాత్మ భావన. అందుకే మనలను హెచ్చరిస్తున్నాడు. ఇటీవలి కాలంలో కామానికి బానిస అయిన వాళ్లు ఎన్నెన్ని ఘోరాలు చేస్తున్నారో మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. కామము మనిషిలోని జ్ఞానాన్ని నాశనం చేస్తుంది. పండితుడిని చేస్తుంది. ఎంతో మంది పండితులు, జ్ఞానులు, అనుభవజ్ఞులు కూడా ఈ కామం బారిన పడిపోతున్నారు. కాబట్టి ఈ కామాన్ని అరికట్టడం ప్రతివాడి కర్తవ్యము. దానికి వివేకము, వైరాగ్యము, ముఖ్యమైన ఆయుధములు అని ముందే చెప్పుకున్నాము. కాబట్టి అర్జునా నువ్వు కూడా వీళ్లందరిమాదిరి కామానికి లోను కాకుండా దాని మోహంలో పడిపోకుండా, నిశ్చయాత్మకబుద్ధితో యుద్ధం చెయ్యి అని పరమాత్మ బోధించాడు.

ఈ కామమునకు మూడు ఆశ్రయాలు అంటే మూడుస్థావరాలు అని చెప్పుకున్నాము కదా. ఆ స్థావరాలను ముందునాశనం చేయాలి. మొట్ట మొదటి స్థావరము. శరీరము, అంటే ఇంద్రియములు. ఇంద్రియములు అంటే వాటి శక్తులు. చూచే శక్తి, తాకే శక్తి, వినే శక్తి, రుచి చూచే శక్తి, ఇవే కొంప ముంచేవి. స్త్రీలోలత్వం, స్త్రీసుఖం, చూచే శక్తి, తాకే శక్తి వలననే కలుగుతుంది. శరీరాన్ని నిగ్రహించడం అంటే ఇంద్రియ నిగ్రహం పాటించడం,

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

తరువాత ఈ ఇంద్రియముల ద్వారా లోపలకు వెళ్లి మనసు రికార్డుచేసిన విషయాలను తొలగించడం ఆటువంటి విషయాలు లోపలకు వెళ్లకుండా నిరోధించడం. దానినే మనోనిగ్రహం అంటారు. ఈ రెండూ నిగ్రహించగలిగితే బుద్ధి దానంతట అదే నిగ్రహింపబడుతుంది. ఇవన్నీ ఎందుకు నిగ్రహించాలి అంటే ఇవి కామానికి స్థావరాలు. ఈ కామము మనలో ఉన్న జ్ఞానమును, విజ్ఞానమును నాశనం చేస్తుంది కాబట్టి కామాన్ని నిరోధించే ప్రక్రియలో దాని స్థావరాలను నాశనం చేయాలి. ఆ ప్రక్రియలో మొదటగా ఇంద్రియములను నిగ్రహించాలి అని బోధించాడు పరమాత్మ.

42. ఇంద్రియాణి పరాణ్యాహురింద్రియేభ్యః పరం మనః |
మనసస్తు పరా బుద్ధిర్యో బుద్ధేః పరతస్తు సః || ||

ఇంద్రియములు గొప్పవి ఇంద్రియముల కన్నా మనసు గొప్పది. మనసు కంటే బుద్ధి గొప్పది. ఈ మూడింటి కంటే గొప్పది ఆత్మ ఇది పెద్దల అభిప్రాయము.
పరమాత్మ ఇప్పటి దాకా ఇంద్రియములు, మనస్సు బుద్ధి గురించి చెప్పాడు. ఇప్పుడు వాటిలో తర తమ బేధములు తెలియజేస్తున్నాడు. ఇంద్రియముల కన్నా మనస్సు గొప్పది. మనస్సు కన్నా బుద్ధి గొప్పది. బుద్ధి కన్నా ఆత్మ గొప్పది. కిందటి శ్లోకంలో ఇంద్రియములను నిగ్రహించడం ముఖ్యం అని చెప్పాడు. మరి ఇంద్రియములను దేనితో నిగ్రహించాలి. దానికన్నా పవర్ ఉన్నదానితో నిగ్రహించాలి. అక్కడ పని కాకపోతే మంత్రి, అతనివల్ల కూడా కాకపోతే, ముఖ్య మంత్రి అలాగా ఇంద్రియములను కట్టడి చేయాలంటే దానికన్నా గొప్పదైన మనస్సుతో కట్టడి చేయాలి. మరి ఇంద్రియములను మనస్సును కట్టడి చేయాలంటే బుద్ధి జోక్యం చేసుకోవాలి. అందుకే దేహము రథము, మనస్సు గుర్రాలు, బుద్ధి సారధి అన్నారు. సారథి గుర్రాలను తద్వారా రథాన్ని సక్రమమైన మార్గంలో నడపగలడు. ఈ మూడు కూడా మాట వినకపోతే ఆత్మజ్ఞానమే ముఖ్యం. ఆత్మజ్ఞానం కలిగితే ఈ మూడు మాటవింటాయి. కాబట్టి మనసును బుద్ధిని ఆత్మయందు నిలిపితే, ఇంద్రియాలు చచ్చినట్టు మాట వింటాయి. కాబట్టి మనసును బుద్ధిని ఆత్మయందు నిలిపి ఆత్మయందు రమించాలి. ఆదే శాశ్వత సుఖాన్ని కలుగజేస్తుంది. కాబట్టి ఇంద్రియములను, మనోబుద్ధులను నిగ్రహిస్తే, కామము దానంతట అది చచ్చిపోతుంది అని పరమణమ బోధించాడు.

ఈ శ్లోకంలో మరొక విశేషం కూడా ఉంది. ఒకదాని కంటే మరొకటి గొప్పది అని నిరూపిస్తున్నాడు పరమాత్మ ఒక గీత ఉంది. దానిని పెద్దది చేయాలంటే దాని పక్కన మరొక చిన్న గీత గీస్తే చాలు. ముందు గీత పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది.

అమరనద్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

అలాగే ముందు గీత పక్కన ఇంకొక పెద్ద గీత గీస్తే చాలు. ఈ గీత చిన్నది అయిపోతుంది. కాబట్టి ప్రతి దానికీ చిన్న పెద్ద తారతమ్యాలు ఉంటాయి. మామూలుగా స్థూల ప్రపంచంలో చిన్న దాని కంటే పెద్దది శక్తివంతంగా కనిపిస్తుంది. కానీ స్థూల సూక్ష్మవస్తువుల విషయంలో స్థూల వస్తువు కంటే సూక్ష్మ వస్తువు చాలా పవర్ ఫుల్. కనవడే ఫాన్ కంటే కనపడని కరెంట్ చాలా పవర్ ఫుల్, కనపడని కరెంట్ లేకపోతే కనపడే ఫాన్ తిరగదు. దీనినే మనం ఈ సృష్టికి అన్వయించుకోవచ్చు అణోరణీయం మహతో మహీయాన్ అంటే పరమాత్మ

అణువుకంటే సూక్ష్మాతి సూక్ష్మంగా ఉన్నవాడు అని అర్థం. అందుకే పరమాత్మ మనకు కనపడడు కాని అంతటా నిండి ఉన్నాడు. అన్నిటి కంటే బలవంతుడు, శక్తివంతుడు. ఆకాశం మనకు కనపడదు కానీ పరమాత్మ కంటే కొంచెం స్థూలం. దానికి ఒక గుణం ఉంది. అదే శబ్దము. హోరు. అనంతమైన ఆకాశంనుండి పుట్టిన శబ్దం. ఆకాశంకంటే స్థూలము వాయువు. అదీ అంతటా నిండి ఉంటుంది. దానికీ శబ్దం ఉంది. దానితో ఎంటు స్పర్శ ఉంది. దాని కన్నా స్థూలల అగ్ని, ఇది కనపడుతుంది. శబ్దం చేస్తుంది. స్పర్శ ఉంది వాటితో పాటు రూపం కూడా ఉంది. గాలి మాదిరి ఎక్కడ అంటే అక్కడ ఉండదు. పరిమితంగానే ఉంటుంది కానీ వ్యాపిస్తుంది. దాని కన్నా స్థూలం జలం దీనికి శబ్దము, రూపము, స్పర్శ ఉన్నాయి .వీటితో పాటు రుచి కూడా ఉంది. ఇది అగ్ని మాదిరి పైకి ఎగరలేదు. అంతటా వ్యాపించలేదు. నేలబారుగా ప్రవహిస్తుంది. దీని కన్నా స్థూలము భూమి. ఇది ఘనీభవించిన పదార్థము. దీనికి శబ్ద,స్పర్శ,రస,రూపములు ఉన్నాయి. వాటితో పాటు వాసన కూడా ఉంది. ఈ ఐదు పంచభూతముల కంటే శక్తి వంతమైనది అతి సూక్ష్మమైనది పరమాణు స్వరూపమైన ఆత్మ, కాబట్టి స్థూలము కంటే సూక్ష్మశక్తి బలమైనది. దానినే ఈ శ్లోకంలో వివరించాడు పరమాత్మ. ముందు శరీరము, అవయవములు. ఇవి స్థూలములు ప్రాపంచిక విషయములను గ్రహిస్తాయి. చూస్తాయి, వింటాయి. తాకుతాయి. దీని కన్నా సూక్ష్మమైనది మనసు. సంకల్పములు, వికల్పాలు చేస్తుంది. ఈ పని చెయ్యాలా వద్దా అని తర్కిస్తుంది. అలాగే మనసు మనిషిని భావోద్వేగాలకు గురి చేస్తుంది. మనసు చేసే పనులకు విచక్షణా జ్ఞానము పరిమితులు ఉండవు. మనసు చెప్పినట్టు ఇంద్రియాలు స్పందిస్తుంటాయి. ఈ మనసు చేసే సంకల్పవికల్పాలను భావోద్వేగాలను, బుద్ధి తనలో ఉన్న సంస్కారాన్ని విచక్షణాజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి అదుపు చేస్తుంది. ఆ బుద్ధికి శాస్త్రముల ద్వారా సంస్కారము, విచక్షణాజ్ఞానము, అలవడలేదనుకోండి. అప్పుడు బుద్ధి కూడా మనసును అనుసరిస్తుంది. అందుతే బుద్ధి కర్మానుసారిణీ అనే సామెత వచ్చింది. ఈ ప్రకారంగా శరీరము, మనస్సు, బుద్ధి ఒకదానిని మించి ఒకటి, ఒకదాని కంటే ఒకటి శక్తివంతంగా పనిచేస్తుంటాయి.

సనాతన-ధర్మం

అమరనధ్ అమర్

SANATANA DHARMAM

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

వీటన్నింటి కంటే పరమైనది మరొకటి ఉంది. అదే ఆత్మ. అది మనస్సు బుద్ధి కంటే సూక్ష్మ. కాని వీటన్నిటికంటే బలమైనది కానీ ఏమి చేయదు. అన్నిటినీ సాక్షీభూతంగా చూస్తూ ఉంటుంది. మనలో ఒకదానికంటే మరొకటి శక్తివంతంగా బలంగా పనిచేసే నాలుగు తత్వాలగురించి వివరంగా తెలుసుకున్నాము.

43. ఏవం బుద్ధేః పరం బుద్ధ్వా సంస్తభ్యాత్మానమాత్మనా |
జహి శత్రుం మహాబాహో కామరూపం దురాసదమ్ || ||

కిందటి శ్లోకంలో నాలుగు తత్వాల గురించి చెప్పిన పరమాత్మ ఈ శ్లోకంలో బుద్ధి, ఆత్మ వీటి రెండింటి గురించి వివరిస్తున్నాడు. అర్జునా! బుద్ధి కంటే ఆత్మ బలమైనది పరమైనది అని చెప్పానుకదా! ఆత్మ తరువాత బుద్ధి బలమైనదిగా తెలుసుకొని. బుద్ధితో మనసును, ఇంద్రియములను జయించి, (శమము, దమము పాటించి) ఈ రెండింటిని తన స్థావరములుగా ఏర్పరచుకొన్న జయించడానికి కష్టతరమైన, కామము అనే శత్రువును జయించు అని బోధించాడు.

ఇంత ముందు మనం నేర్చుకున్నాము. ఆత్మ ఒక్కటే. రెండు కాదు.ఆత్మ ప్రాపంచిక విషయములలో పడి తానెవరో తాను మరిచిపోయి, జీవాత్మగా మారి విషయ వాంఛలలో, కామ సుఖాలలో పడి కొట్టుకుంటూ ఉంటుంది. అప్పుడు జీవుని లోని అహంకారము ఈ శరీరమే తాను అని భ్రమలో ఉంటుంది. కామానికి బానిస అవుతుంది. సుఖ దుఃఖములు అనుభవిస్తూ ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ శరీరమే నేను అనుకోవడం, ఇదంతా నేనే చేస్తున్నాను, ఇదంతా నావల్లనే జరుగుతూ ఉంది, అన్నిటికీ నేనే కర్తను అని అనుకోవడమే సకల దుఃఖములకు మూలము. ఈ కామము ఎటువంటిది అంటే దురాసదము అయినది. జయించడానికి వీలుకానిది. అత్యంత బలమైనది. ఇంతకు ముందు శ్లోకంలో ఈ కామము అత్యంత పాపభూయిష్టమైనది, మనలో ఉన్న జ్ఞానాన్ని కూడా . నాననం చేసేది అని తెలుసుకున్నాను అటువంటి కానుము నునలో ఉన్న బుద్ధిని కూడా వశం చేసుకొని జీవుడిని తన వైపుకు లాగుతూ ఉంటుంది. దీని కంతటికి కారణం జీవుని అజ్ఞానము తాను ఎవరో తాను తెలుసుకోలేకపోవడం. జీవాత్మ

అమరనధ్ అమర్

భగవద్గీత
(మూడవ అధ్యాయము)
కర్మయోగము

తాను ఎవరో తాను తెలుసుకున్న నాడు ఇంద్రియములు, మనస్సు బుద్ధి చెప్పినట్టు వింటాయి. అలా కాకపోతే అవిద్య అజ్ఞానము వలన

జీవుడు ప్రాపంచిక విషయములలో మునిగి పోయి, దానితో విడరాని బంధం పెంచుకుంటాడు. ఓ పట్టాన ఆ ముడి విడివడదు. ఎప్పుడైతే జీవాత్మ ప్రాపంచిక బంధనములు వదిలించుకొని పరమాత్మవైపు చూస్తాడో, తన స్వసరూపమైన ఆత్మ స్వరూపాన్ని పొందుతాడు. అవ్పుడు ఇంద్రియములు మనస్సు ఇవన్నీ ఏమీ చేయలేవు.
నిజానికి దేహమునకు, ఇంద్రియములకు, మనస్సుకు, బుద్ధకి చైతన్యమును కనిగించేది ఈ ఆత్మస్వరూపమే ఈ ఆత్మ నుండి మనసు బుద్ధి శరీరము చైతన్యశక్తిని గ్రహిస్తున్నాయి. ఆత్మనుండి చైతన్య శక్తిని గ్రహిస్తున్న ఈ మూడు, విజృంభించి, ఆత్మనే శాసించే స్థితికి చేరుకుంటున్నాయి. దీని కంతా కారణం మనలో ఉన్న అజ్ఞానము. నేను ఆత్మస్వరూపాన్ని అనే సత్యాన్నిమరిచిపోయి ఈ దేహమే నేను అనే భ్రాంతిలో పడటం. ఆత్మజ్ఞానం కలిగిన మరుక్షణమే ఈ భ్రాంతి నశిస్తుంది. దీనికి ఒకే ఒక ఉపాయం కూడా ఉంది. మనస్సును ఆత్మకు అనుసంధానం చేస్తే చాలు. అప్పుడు ఇంద్రియములు నిర్వీర్యం అయిపోతాయి. కామం దానంతట అది నశించిపోతుంది. దీనికి ఒక చిన్న ఉదాహరణ చాలా పొడవుగా ఉన్న రైలు ఏమీ చేసినా ఆగదు. అలాగే బలవంతమైన కామము, ఇంద్రియములు, మనస్సు కేవలం ఆత్మజ్ఞానము తాత్మిక జ్ఞానము అనే బ్రేక్ వేస్తే చాలు అన్నీ వాటంతట అవి ఆగిపోతాయి. ఒక్కొక్క ఇంద్రియమును అదుపుచేసేకంటే, లేక మనసును ఆదుపు చేసికంటే, అన్నిటి కంటే పరమైన ఆత్మజ్ఞానం సంపాదిస్తే చాలు, బుద్ధి మనసు ఇంద్రియములు వాటంతట అవే అదుపులో ఉంటాయి. ఇదే పరమాత్మ ఈ అధ్యాయంలో మనకు విశధం చేసాడు. కాబట్టి శోకము అనే సాగరమును దాటతలచిన వారు, కామమును జయించ దలచిన వారు, ముక్తిని పొంద దలచిన వారు, ముందు తాను దేహము కాదు. నేను వేరు దేహము వేరు అనే భావన అలవరచుకోవాలి. అది నిష్కామ కర్మ వలననే సాధ్యం అవుతుంది. నిష్కామ కర్మ వలన చిత్తశుద్ధి కలుగుతుంది. ఆత్మజ్ఞానము అలవడుతుంది. అప్పుడు మనసు ఆత్మలో లీనం అవుతుంది. అప్పడు కామము ఏమీ చేయలేదు. అని పరమాత్మ బోధించాడు.

దీనితో కర్మయోగం ముగిసింది. సూక్ష్మంగా చెప్పుకోవాలంటే ప్రతి మానవుడు తాను ఈ దేహము కాదు ఆత్మస్వరూపం అని తెలుసుకోవాలి. మనసును బయటకు పోకుండా ఆపి వెనకు తిప్పి ఆత్మలో స్థిరంగా నిలపా,లి. అప్పుడు బుద్ధి కూడా మనసును అనుసరిస్తుంది. మనస్సు బుద్ధి సాయం లేకపోతే ఇంద్రియములు వాటంతట అవి ఏమీ చేయలేవు. అప్పుడు కామము నిర్వీర్యము ఆవుతుంది. కాబట్టి ప్రతి మానవుడు నేను ఈ శరీరం కాదు, నేను ఈ మనసు కాదు నేను ఆత్మస్వరూపుడను అనే జ్ఞానం కలిగి ఉండాలి.

అమరనధ్ అమర్

మనసు, ఇంద్రియములు చేసే పనులను చూస్తూ ఉండాలి కానీ వాటిలో లీనం కాకూడదు. ఇదే ఆత్మజ్ఞానము. మోక్షానికి దారి. ఈ సందేశంతో పరమాత్మ కర్మయోగాన్ని సంపూర్ణం చేసాడు.

ఉపనిషత్తులయొక్క, బ్రహ్మవిద్యయొక్క
యోగశాస్త్రము యొక్క సారమయిన భగవద్గీతలో
కర్మ యోగము అను మూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము.
ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్

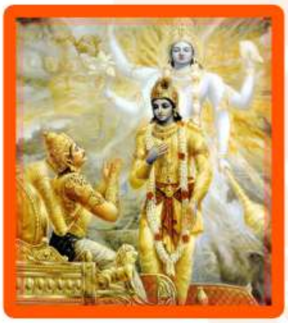

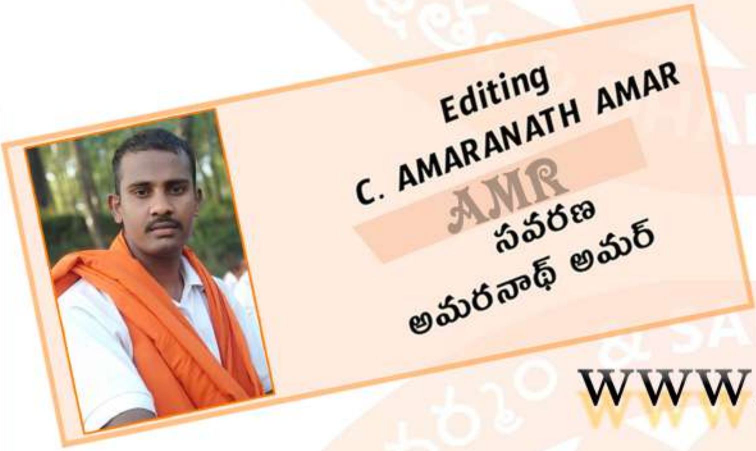

www.sanatanadharm.com

సనాతన ధర్మ గ్రంథాలను ప్రతి ఒక్కరికి చేరువ చేసేందుకు అమర్నాథ్ ఆధ్వర్యంలో వెబ్ సైట్ ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇందులో హిందూ ధర్మానికి చెందిన అన్ని గ్రంథాల సమాచారం ఉంటుంది. మన గ్రంథాల్లోని ప్రతి విషయాన్ని విపులంగా వివరిస్తూ.. అందరికి అర్ధమయ్యే విధంగా తయారు చేయడం జరిగింది. అనేక గ్రంథాలను చదివి.. అందరికి అర్ధమయ్యే రీతిలో దీనిని రాయడం జరిగింది. మీరందరు ఆదరిస్తారని, ఆశిస్తున్న ఇట్లు మీ అమర్నాథ్ అమర్ ....